

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

UAB „BIRŽŲ VANDENYS“ 2024 METŲ IR 2025 METŲ I KETV. VEIKLOS AUDITO ATASKAITA

2025 m. rugsėjo 9 d. Nr. K14-3

Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra Savivaldybės kontrolės įstaiga, kuri atlieka finansinį, atitikties ir veiklos auditą bei vertinimus Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose bei Savivaldybės valdomose įmonėse, prižiūri, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas Savivaldybės turtas bei vykdomas Savivaldybės biudžetas.

Auditą atliko: Žaneta Eriksonienė, Stasė Čeponienė.

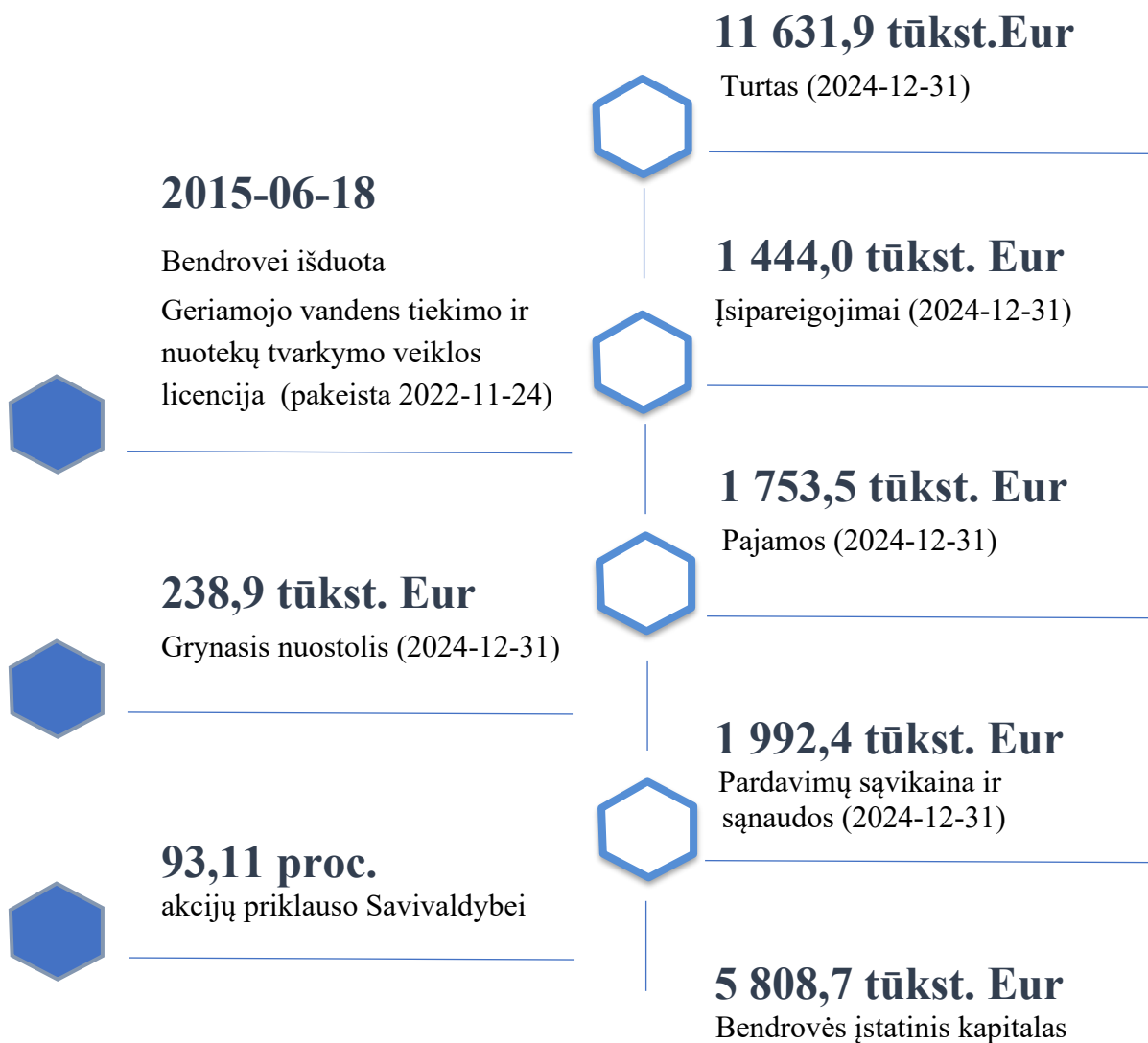
Audito ataskaita pateikta: UAB „Biržų vandenys“, Biržų rajono savivaldybės merui, Biržų rajono savivaldybės tarybai ir Biržų rajono savivaldybės administracijai.

Su audito ataskaita galima susipažinti Biržų rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu www.birzai.lt

Turinys

PAGRINDINIAI FAKTAI	3
SANTRAUKA	4
IŽANGA	9
AUDITO REZULTATAI	11
1. SAVIVALDYBĖS SUKURTA KONTROLIUOJAMOS ĮMONĖS VALDYSENOS POLITIKA NEUŽTIKRINA JOS ATSKAITINGUMO	11
1.1. Bendrovė nevysiškai atsiskaito už strateginiame plane nustatytus pagrindinius veiklos rodiklius	11
1.2. Bendrovei pateiktas lūkesčių raštas keistinas	12
1.3. Bendrovės strateginis planas nepatvirtintas, už jo vykdymą atsiskaitoma nebuvo	13
2. SUKURTA DARBO ORGANIZAVIMO IR VIDAUS KONTROLĖS SISTEMA NEPAKANKAMA DĖL REZULTATYVIOS, EFEKTYVIOS IR SKAIDRIOS VEIKLOS	14
2.1. Bendrovėje patvirtinta organizacinė valdymo sistema tobulintina	14
2.2. Bendrovės darbo užmokesčio ir kitų išmokų apskaitos neatitiktys	15
2.3. Bendrovės darbo apmokėjimo sistema tikslintina	19
2.4. Savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarka tikslintina	19
2.5. Vadovo darbo užmokesčio ir kitų išmokų nustatymo neatitiktys	20
2.6. Gyventojų prašymų vandens ir (ar) nuotekų įvadų pastatymui įgyvendinimas Bendrovėje neefektyvus	22
2.7. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ne visada vykdoma laikantis specialiųjų planų	23
2.8. Projektų įgyvendinimo dėl infrastruktūros plėtros neatitiktys	24
2.9. Panašių infrastruktūros plėtros projektų kainos žymiai skiriasi	29
2.10. Vartotojų skaičius, kurie neturi geriamojo vandens apskaitos prietaisų mažėjantis	29
2.11. Dalis vartotojų delsia atsiskaityti už paslaugas	30
2.12. Pastebėjimai dėl Bendrovės nereguliuojamos veiklos teikiamų papildomų paslaugų	31
2.13. Nustatytos neatitiktys vykdant viešuosius pirkimus	33
2.14. Bendrovė tikisi pradėti vykdyti nuotekų dumblo komposto realizaciją	35
3. BENDROVĖS TURTO VALDYMAS IR APSKAITA TURI TRŪKUMŲ	36
3.1. Bendrovės vidiniuose teisės aktuose atskiroms materialiojo turto grupėms nustatytos skirtingos nusidėvėjimo normos	36
3.2. Bendrovės apskaitoje taikomi nusidėvėjimo normatyvai skiriasi nuo patvirtintų	37
3.3. Pastabėjimai dėl Bendrovės nuomojamo ir naudojamo turto	38
3.4. Vis dar neištaisomos neatitiktys dėl turto valdymo ir teisių	40
3.5. Trūksta inžinerinių tinklų duomenų informacinėse sistemose ir registruose	41
3.6. Bendrovėje ne visa apimtimi atliekama inventorizacija	42
4. BENDROVĖS VEIKLOS 2024 M. IR 2025 M. I KETV. REZULTATAS NEIGIAMAS	42
4.1. Bendrovės veikla audituojamu laikotarpiu – nuostolinga	42
4.2. Likvidumo rodikliai	44
4.3. Stabilumo rodikliai	45
4.4. Pelningumo rodikliai	46
Rekomendacijų įgyvendinimo planas	48
PRIEDAI	
Santrumpos ir savokos	53
Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai	54
Bendrovės darbuotojų pareigybės	57
Bendrovės nustatyti bazinių kainų skirtumai	59
Bendrovės nustatyti skirtingi naudingo tarnavimo laiko normatyvai	61
Bendrovės turto apskaitoje nustatytos neatitiktys	63

PAGRINDINIAI FAKTAI

SANTRAUKA

Audito svarba

Pagal Vietos savivaldos įstatymą¹ Savivaldybė yra atsakinga už viešųjų paslaugų teikimą gyventojams. Savivaldybės kontroliuojamų įmonių steigimas yra viena iš Savivaldybės funkcijų, kuria užtikrinama, kad viešosiomis paslaugomis galėtų naudotis visi savivaldybės gyventojai ir kad šios paslaugos būtų teikiamos nuolat. Savivaldybė steigia viešųjų paslaugų teikėjus tik tais atvejais, kai kiti teikėjai viešųjų paslaugų neteikia arba negali jų teikti gyventojams ekonomiškai ir geros kokybės. Šios įmonės steigiamos mokesčių mokėtojų lėšomis, o kai nepakanka nuosavų lėšų, joms daromos investicijos, padengiami nuostoliai. Savivaldybės kontroliuojamos įmonės yra visų Savivaldybės gyventojų turtas, todėl svarbu ne tik užtikrinti nuolatinį viešųjų paslaugų teikimą, bet ir siekti, kad įmonės siekiami rezultatai neštų naudą visiems.

Kiekvienos didelės ir mažos įmonės sėkmė priklauso nuo jos valdymo. Visų pirma, įmonės valdymas – tai santykiai tarp įmonės vadovybės, valdybos, akcininkų ir kitų suinteresuotų šalių. Visų antra, įmonės valdymas – tai įmonės valdymo organizacinė struktūra. Įmonės valdyme svarbų vaidmenį užima procesai, kuriais remiasi įmonės vadyba – planavimas, organizavimas, koordinavimas ir kontrolė.

Uždaroji akcinė bendrovė „Biržų vandenys“ įsteigta Biržų rajono tarybos 1995 m. gruodžio 11 d. sprendimu Nr. 79. Tai akcinio kapitalo pagrindu pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą veikianti įmonė. Uždarosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ 93,11 proc. akcininkė yra Biržų rajono savivaldybė, 6,89 proc. – akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“. Kontrolinis akcijų paketas sudaro galimybę Savivaldybei kontroliuoti ir prižiūrėti Bendrovės veiklą, šie įgaliojimai Vietos savivaldos įstatymu suteikti Savivaldybės merui².

Uždarosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ veiklos tikslai – užtikrinti vandens tiekimą Biržų rajono vartotojams, jų nuotekų šalinimą ir valymą, tiekiamo vandens kokybę pagal galiojančius norminius dokumentus bei jo tiekimo, taip pat nuotekų šalinimo ir valymo nepertraukiamumą, vandentvarkos objektų statybą, plėtimą ir modernizaciją, saugų jų eksploatavimą; racionaliai naudoti Bendrovės turtą bei kitus išteklius; siekti ekonomiškai racionalios Bendrovės veiklos. Bendrovė gali užsiimti bet kokia kita veikla, kuri neprieštarauja Lietuvos Respublikos teisės aktams.

Siekiant įvertinti Savivaldybės kontroliuojamos UAB „Biržų vandenys“ veiklą, Biržų rajono savivaldybės taryba pavedė³ Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai atlikti UAB „Biržų vandenys“ veiklos auditą.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti, ar UAB „Biržų vandenys“ valdysena ir darbo organizavimo sistema užtikrina rezultatyvią ir efektyvią veiklą, ar užtikrinamas jos atskaitingumas ir skaidrumas.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ✓ ar Savivaldybės sukurta kontroliuojamos įmonės valdysenos politika užtikrina jos atskaitingumą;
- ✓ ar UAB „Biržų vandenys“ darbo organizavimo sistema užtikrina rezultatyvią, efektyvią ir skaidrią veiklą;
- ✓ ar tinkamas UAB „Biržų vandenys“ turto valdymas ir jo apskaita;
- ✓ ar UAB „Biržų vandenys“ veikla efektyvi ir pelninga, ar jos finansinė būklė stabili.

Audito subjektas – UAB „Biržų vandenys“, buveinės adresas: Rotušės g. 30, LT-41137

Biržai.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2022 m. birželio 30 d. Nr. XIV-1268 redakcija), 54 str. 5 d., 55 str. 2 d.

² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2022 m. birželio 30 d. Nr. XIV-1268 redakcija), 27 str. 2 d. 8 ir 9 p.

³ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2025 m. gegužės 30 d. sprendimas Nr. T-131 „Dėl pavedimo Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai“.

Audituojamas laikotarpis – 2024–2025 m. I ketv. Duomenų analizei ir vertinimui gali būti panaudoti ir kitų laikotarpių duomenys.

Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi auditoriams pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito kriterijai, procedūros ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti ir metodai“ (54 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

1. Savivaldybės sukurta kontroliuojamos įmonės valdysenos politika neužtikrina jos atskaitingumo, UAB „Biržų vandenys“ nevisiškai atsiskaito už strateginiame plane nustatytus pagrindinius veiklos rodiklius

- 1.1. Informacija apie Bendrovės nustatytų rodiklių įgyvendinimą Savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano 2024 m. įgyvendinimo ataskaitoje nepateikta (1.1. poskyris, 11 psl.).
- 1.2. Siekiant Bendrovės verslo vertės augimo, pelningos veiklos pagal aukščiausius skaidrumo, valdysenos, etikos kriterijus, strateginių projektų vandentvarkos srityje įgyvendinimo, kad kitos Bendrovės veiklos turi būti pelningos ir nebloginti Savivaldybės savarankiškajai funkcijai užtikrinti atliekamų paslaugų kokybės, bei atsižvelgiant į teisės aktų pasikeitimus dėl valstybės valdomų įmonių lūkesčių raštų turinio reikalavimų esamas Bendrovei lūkesčių raštas yra keistinas (1.2. poskyris, 12 psl.).
- 1.3. Atsižvelgus į teisės aktų neatitiktis, patikslinti Biržų rajono savivaldybės kontroliuojamų uždaryjū akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų vertinimo tvarkos aprašą (1.3. poskyris, 13 psl.).
- 1.4. Nepatvirtintas Bendrovės 2024–2028 m. strateginis planas, 2024 m. veiklos strategijos įgyvendinimo metinė ataskaita neparengta ir vykdomajai institucijai nepateikta (1.3. poskyris, 13 psl.).

2. Sukurta darbo organizavimo ir vidaus kontrolės sistema nepakankama dėl rezultatyvios, efektyvios ir skaidrios veiklos

- 2.1. Savivaldybės kontroliuojama Bendrovė nesivadovauja patvirtinta valdymo struktūra ir darbuotojų pareigybių sąrašu. Bendrovės vadovo patvirtinti pareiginiai nuostatai neatitinka patvirtintų organizacinės valdymo struktūros ir pareigybių sąrašo. Užimtų pareigybių yra 0,5 etato daugiau nei patvirtintų etatų skaičius (2.1. poskyris, 14 psl.).
- 2.2. Neatitiktys nustatant kintamąją darbo užmokesčio dalį, nustatyti atvejai, kada nutraukiant darbo santykius su darbuotojais neteisingai apskaičiuotas atlygis ir kompensacija už nepanaudotas atostogas. Bendrovės vadovybė nesivadovavo Darbo kodekso nuostatomis sudarydama dvi darbo sutartis. (2.2. poskyris, 15 psl.).
- 2.3. Bendrovės darbo apmokėjimo sistema tikslintina, nes nėra nurodyti Darbo kodekso 140 straipsnio 3 dalyje nustatyti reikalavimai (2.3. poskyris, 19 psl.).
- 2.4. Bendrovės direktoriaus darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašas tikslintinas, nes neatitinka Vyriausybės patvirtintų valstybės įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos. Audito metu patvirtintas Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašas (2.4. poskyris, 19 psl.).
- 2.5. Bendrovės vadovas nenusišalino priimdamas sprendimus dėl savo tiesioginio darbo (įsakymais patvirtindamas sau darbo užmokesčio kintamąją dalį, dienpinigių ir vienkartinės išmokos mokėjimus) (2.5. poskyris, 20 psl.).
- 2.6. Gyventojų prašymų vandens ir (ar) nuotekų įvadų pastatymui įgyvendinimas Bendrovėje neefektyvus. Bendrovė kiekvienais metais sulaukia prašymų dėl prisijungimo sąlygų ir (arba) tinklų pastatymo: 2024 m. dėl prisijungimo sąlygų – 166 prašymai, dėl tinklų pastatymo – 3.

- Bendrovėje užregistruoti 94 prašymai tinklų pastatymui, iš jų įmonė 2024 m. ir 2025 m. I ketv. patenkino tik 6 prašymus vandens ir (ar) nuotekų įvado pastatymui (pastatyti įvadai penkiais adresais (vienu adresu buvo du prašymai)). Bendrovė tik audito metu pasitvirtino tvarką, kuri reglamentuoja atskirų vartotojų naujų vandentiekio ir nuotekų tinklų statybos tvarką, pagal techniniu ir ekonominiu požiūriu svarstytinų naujų vandentiekio ir nuotekų tinklų statybos atrankos, rengimo, vertinimo, išlaidų ir pan. kriterijus. (2.6. poskyris, 22 psl.).
- 2.7. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ne visada vykdoma laikantis specialiųjų planų. Bendrovei vykdant darbus Plėtros plane nenumatytoje prioritetoje teritorijoje, išlieka tikimybė, kad nebus įgyvendintas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos kūrimas ir/ar plėtra Plėtros plane nustatytoje prioritetoje teritorijose (2.7. poskyris, 23 psl.).
 - 2.8. Nustatytos projektų įgyvendinimo dėl infrastruktūros plėtos neatitiktys bei vidaus kontrolės priemonių trūkumas (2.8. poskyris, 24 psl.).
 - 2.9. Bendrovės naudojamoje finansinės apskaitos programoje „Edrana“ taikomas FIFO sunaudotų atsargų taikomas būdas neatitinka nustatyto Bendrovės apskaitos politikoje, kurioje nustatytas taikyti konkrečių kainų atsargų įkainojimo būdą (2.8. poskyris, 24 psl.).
 - 2.10. Bendrovėje nėra nustatytos nereguliuojamai veiklai sunaudotų medžiagų kainų nustatymo tvarkos (2.8. poskyris, 24 psl.).
 - 2.11. Palyginus nutiestų inžinerinių tinklų 1 m kainas, panašių infrastruktūros plėtos projektų kainos žymiai skiriasi (2.9. poskyris, 29 psl.).
 - 2.12. Skaičius vartotojų, kurie neturi geriamojo vandens apskaitos prietaisų yra mažėjantis. 2025-03-31 duomenimis, Bendrovė turėjo 626 vartotojus, kuriems nėra įrengtų apskaitos prietaisų ir moka pagal vidutinį suvartojamo geriamojo vandens kiekį. Per audituojamą laikotarpį sudarytos 53 sutartys su vartotojais, kuriems įrengti šalto vandens skaitikliai (2.10. poskyris, 29 psl.).
 - 2.13. 2024 m. pabaigoje vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo vartotojų skola siekė 211 931,33 Eur, iš jų daugiau kaip 12 mėn. 33 666,26 Eur, jiems priskaičiuotų delspinigių sumą sudarė 1 152,52 Eur. Per 2024 m. dėl skolų išieškojimo ikiteismine tvarka perduoti tik 9 asmenys (skolos suma – 3611,72 Eur), skolų išieškojimui per antstolę – 3 asmenys (skolos suma – 780,65 Eur). Bendras ieškinių likutis 2024-12-31 – 15 263,18 Eur. Nustatyti 6 atvejai, kai socialines išmokas gaunančių asmenų, patiriančių socialinę riziką, įsiskolinimas už komunalines paslaugas viršija 0,5 valstybės remiamų pajamų dydžio sumą, tačiau Savivaldybės administracija nesiima priemonių, kad mokamos socialinės paramos sumos būtų pervedamos tiesiogiai į būsto nuomos paslaugas, energiją, geriamąjį bei karštą vandenį ir kitas paslaugas teikiančių įmonių atsiskaitomąsias sąskaitas bankuose (2.11. poskyris, 30 psl.).
 - 2.14. Bendrovė suteikia nuotekų išvežimo paslaugas, už kurias 2024 m. Bendrovė gavo 3 560,40 Eur. pajamų (sąnaudos sudarė 82 333,66 Eur, o pajamos – 85 894,06 Eur). Pagal Bendrovės direktoriaus patvirtintas nuotekų išvežimo paslaugų įkainių paskaičiavimus, virš 10 km teikiant nuotekų išvežimo paslaugas, Bendrovės marža yra neigiama (2.12. poskyris, 31 psl.).
 - 2.15. Bendrovėje vykdant viešuosius pirkimus ne visada laikomasi teisės aktų reikalavimų (2.13. poskyris, 33 psl.).
 - 2.16. Bendrovėje vis dar neatliekama dumblo komposto realizacija. 2024 m. pabaigoje paruošto komposto likutis buvo 7961,1 tonų. Bendrovė bendradarbiauja įgyvendinant tarptautinį projektą (Lietuva–Latvija), dėl atliekinio komposto panaudojimo žemės ūkyje ir jo įtaką Lielupės baseino vandenims, siekiant komposto realizavimo įteisinimo (2.14. poskyris, 35 psl.).

3. Bendrovės turto valdymas ir apskaita turi trūkumų

- 3.1. Bendrovės atskiroms materialiojo turto grupėms nustatytos skirtingos nusidėvėjimo normos, turto apskaitoje taikomi nusidėvėjimo normatyvai neatitinka patvirtintų (3.1. ir 3.2. poskyriai, 36 ir 37 psl.).
- 3.2. Bendrovės nuomos sutartys nėra įregistruotos kaip juridiniai faktai NT Registrų centre. Nustatytas atvejis, kai ant vandens gręžinio Nr. 12374 (vandens bokšto), UAB „Bitė Lietuva“ yra sumontavusi įrangą, tačiau nėra sudarytos turto nuomos sutarties, vandens bokšto plotu naudojamas nemokamai, o šis turtas vis dar nėra perduotas Bendrovei ir yra Savivaldybės administracijos balanse (3.3. poskyris, 38 psl.).
- 3.3. Bendrovė nuosavybės teise valdo pagal 2024-12-31 duomenis – vandentiekio tinklų už 2 168,1 tūkst. ir nuotekų tinklų už 3 112,7 tūkst. Eur likutine verte. Bendrovė savo veikloje naudoja turtą, kuris nuosavybės teise priklauso Savivaldybės administracijai, nes vandentiekio, nuotekų ir paviršinių nuotekų tinklai, nėra perduoti valdyti teisės aktų nustatyta tvarka. 2024 m. gruodžio 31 d. Savivaldybės administracijos finansiniais duomenimis, šio turto likutinė vertė 2 534,1 tūkst. Eur, iš jų vandentiekio tinklai – 950,8 tūkst. Eur, nuotekų – 958,1 tūkst. Eur ir lietaus nuotekų tinklai – 625,2 tūkst. Eur (3.4. poskyris, 40 psl.).
- 3.4. Trūksta inžinerinių tinklų duomenų informacinėse sistemose ir registruose. Kai kuriais atvejais nėra aišku, kam priklauso inžineriniai tinklai. Remontuojant Pučiakalnėje, Biržų r. vandentiekio ar nuotekų magistralinius tinklus, išlaidas apmokėjo Savivaldybės administracija, nors šis turtas neapskaitomas nei Bendrovės, nei Savivaldybės administracijos balansuose (3.4. ir 3.5. poskyriai, 40 ir 41 psl.).
- 3.5. Bendrovėje inventorizacija atliekama ne visa apimtimi (3.6. poskyris, 42 psl.).

4. Bendrovės veiklos 2024 m. ir 2025 m. I ketv. rezultatas neigiamas

- 4.1. Audituojamu laikotarpiu, išskyrus 2024 m. II ir III ketv., Bendrovė dirbo nuostolingai. 2024 m. neigiamą rezultatą labiausiai lėmė šie veiksniai: dėl VERT perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų sumažėjusių bazinių kainų; dėl nesuderintų su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų; dėl UAB ILTE nustatytos bendros grąžintinos suma nepasiekus projekto „Nuotekų tinklų plėtra Biržų aglomeracijoje (II etapas) stebėjimo rodiklių yra 20 704,53 Eur; dėl 2024 m. spalio mėnesį Bendrovės finansinėje apskaitoje atliko finansinio turto nurašymo procedūrų suma 227 237,73 Eur (4.1. poskyris, 42 psl.).
- 4.2. Audituojamu laikotarpiu pakankamai aukštos Bendrovės absoliutaus likvidumo rodiklio reikšmės rodo neefektyvų piniginių lėšų panaudojimą, o tai nėra naudinga Bendrovei (pinigų likutis 2024-12-31 – 253,3 tūkst. Eur, 2025-03-31 – 186,8 tūkst. Eur). Bendrovės skolos ir nuosavybės rodiklis rodo, kad Bendrovės padėtis mokumo atžvilgiu gera. 2024 m. Bendrovė patyrė apie 234 tūkst. Eur nuostolį. Nors 2023 m. Bendrovės veikla buvo pelninga, jos pelningumo ir rentabilumo rodikliai žemi (4.2., 4.3. ir 4.4. poskyriai, 44, 45 ir 46 psl.).

Rekomendacijos

1. Siekiant skaidrumo ir atskaitingumo, Savivaldybės strateginio veiklos plano įgyvendinimo ataskaitose teikti informaciją apie Bendrovės nustatytų rodiklių įgyvendinimą (1.1 pagrindinis audito rezultatas).
2. Siekiant efektyvesnės Bendrovės veiklos, parengti ir pateikti Bendrovei lūkesčių raštą vadovaujantis Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliame lūkesčių valstybės valdomai įmonei turinio reikalavimų ir rengimo tvarkos aprašo nuostatomis (1.2 pagrindinis audito rezultatas).
3. Vadovaujantis teisės aktais, patikslinti Biržų rajono savivaldybės kontroliuojamų uždaryjū akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų vertinimo tvarkos aprašą (1.3 pagrindinis audito rezultatas).

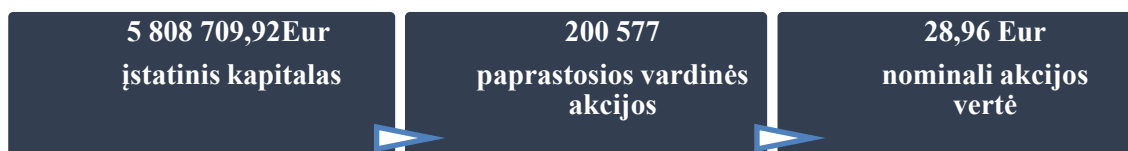
4. Siekiant užtikrinti sklandžią Savivaldybės valdomos įmonės veiklą, kontrolę ir šių jos veiklos skaidrumą, kaip savivaldybės vykdomoji institucija, tvirtinti Bendrovės strateginius planus ir vykdyti jų įgyvendinimo priežiūrą (1.4 pagrindinis audito rezultatas).
5. Siekiant Bendrovės veiklos veiksmingumo, rezultatyvumo, kontrolės ir skaidrumo, rengti veiklos strategijos įgyvendinimo metines ataskaitas teikti jas Vykdomajai institucijai (1.4 pagrindinis audito rezultatas).
6. Siekiant užtikrinti aiškią Bendrovės organizacinę struktūrą patikslinti nustatytą valdymo struktūrą peržiūrėti ir patikslinti pareigybių nuostatus (2.1 pagrindinis audito rezultatas).
7. Spręsti klausimą dėl neteislingai paskaičiuotų: darbo užmokesčio, kompensacijos už nepanaudotas atostogas ir išeitinės išmokos perskaičiavimo ir išmokėjimo (2.2 pagrindinis audito rezultatas).
8. Darbo sutartis rengti vadovaujantis Darbo kodekso nuostatomis, laiku atlikti darbo sutarties pakeitimus (2.2 pagrindinis audito rezultatas).
9. Vadovaujantis Darbo kodekso nuostatomis, patikslinti Bendrovės darbo apmokėjimo sistemą (2.3 pagrindinis audito rezultatas).
10. Spręsti buvusio Bendrovės vadovo atsakomybės klausimą dėl nustatytų neatitikčių, vykdančiam vandentiekio ir nuotekų tinklų Kvietkeliuose ir Rinkuškiuose projektų įgyvendinimą, vidaus kontrolės priemonių trūkumo bei neteisėtai priimtų sprendimų (2.5, 2.7 ir 2.8 pagrindiniai audito rezultatai).
11. Siekiant sumažinti gyventojų skolas Bendrovei, spręsti klausimą dėl Biržų rajono savivaldybėje tvarkos aprašo 11 p. nustatytos nuostatos „Kai įsiskolinimas už komunalines paslaugas ir (ar) būsto nuomą yra lygus ar viršija 0,5 valstybės remiamų pajamų dydžio sumą, iki 20 procentų mokamos socialinės paramos sumos gali būti pervedama tiesiogiai į būsto nuomos paslaugas, energiją, geriamąjį bei karštą vandenį ir kitas paslaugas teikiančių įmonių atsiskaitomąsias sąskaitas“ taikymo (2.13 pagrindinis audito rezultatas).
12. Siekiant efektyvesnės Bendrovės veiklos, spręsti klausimą dėl Bendrovės nereguliuojamos veiklos teikiamų papildomų paslaugų reikalingumo ir jų kainų perskaičiavimo (2.14 pagrindinis audito rezultatas).
13. Viešųjų pirkimų procedūras vykdyti teisės aktų nustatyta tvarka (2.15 pagrindinis audito rezultatas).
14. Siekiant aiškos ir teisingos Bendrovės finansinės apskaitos, Bendrovės vidiniuose teisės aktuose nustatyti vienodas Ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvus, ir juos taikyti apskaitoje. Ištaisyti turto apskaitoje nustatytas neatitiktis (3.1 pagrindinis audito rezultatas).
15. Inicijuoti turto nuomos sutarčių įregistravimą NT Registrų centre, spręsti klausimą dėl sutarties sudarymo (3.2 pagrindinis audito rezultatas).
16. Siekiant užtikrinti, kad visi turto ir įsipareigojimų sąskaitų likučiai būtų pagrindžiami inventorizacijos duomenimis, Bendrovėje tinkamai, visa apimtimi atlikti metinę turto inventorizaciją (3.5 pagrindinis audito rezultatas).
17. Siekiant įgyvendinti teisės aktų reikalavimus bei užtikrinti pelningą Bendrovės veiklą, suderinti su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijas (4.1 pagrindinis audito rezultatas).

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (48 psl.).

IŽANGA

Geriamojo vandens tiekimą, nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymą savivaldybės teritorijoje ir viešojo geriamojo vandens tiekimo regione organizuoja savivaldybių institucijos⁴. Viena iš savivaldybės savarankiškųjų funkcijų⁵ – šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas.

Igyvendindama šią funkciją, Savivaldybė 1995 m. gruodžio 11 d. Biržų rajono tarybos sprendimu Nr. 79 įsteigė ir valdo nuosavybės teise geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymą teikiančią Bendrovę, kurios veiklos tikslai – užtikrinti vandens tiekimą Biržų rajono vartotojams, jų nuotekų šalinimą ir valymą, tiekiamo vandens kokybę pagal galiojančius norminius dokumentus bei jo tiekimo, taip pat nuotekų šalinimo ir valymo nepertraukiamumą, vandentvarkos objektų statybą, plėtimą ir modernizaciją, saugų jų eksploatavimą; racionaliai naudoti Bendrovės turtą bei kitus išteklius; siekti ekonomiškai racionalios Bendrovės veiklos. Bendrovė yra ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo, kuris savo veikloje vadovaujasi Civiliniu kodeksu, Akcinių bendrovių įstatymu, kitais įstatymais bei teisės aktais, Bendrovės įstatais⁶.

1 pav. Bendrovės įstatinis kapitalas

Šaltinis: Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės įstatų duomenis

93,11 proc. akcijų priklauso Savivaldybei ir 6,89 proc. – akcinei bendrovei „ORLEN Lietuva“. Bendrovė neturi dukterinių įmonių, filialų ir atstovybių.

Bendrovės valdymo organai: visuotinis akcininkų susirinkimas ir vienas asmuo valdymo organas – Bendrovės vadovas.

Nuo 2021 m. rugpjūčio 17 d. Bendrovės neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo paskirtas Bendrovės direktorius⁷, nuo 2025 m. liepos 14 d. atšauktas⁸ iš Bendrovės direktoriaus pareigų ir nuo 2025 m. liepos 15 d. laikinai išrinktas dirbti Bendrovės direktorius 0,5 etato darbo krūviu.

Bendrovėje 2024 metais dirbo 41 darbuotojas.

Finansinių ataskaitų duomenimis, Bendrovė veikla 2024 m. ir 2025 m. I ketv. buvo nuostolinga:

2 pav. Bendrovės veiklos rezultatai

Šaltinis: Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės apskaitos duomenis

⁴ LR Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 2006-07-13 Nr. X-764 (su vėlesniais pakeitimais), 13 str. 1 p.

⁵ LR Vietos savivaldos įstatymo 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 6 str. 30 p.

⁶ Patvirtinti Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. A-320 „Dėl balsavimo uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime“ (su 2021 m. rugpjūčio 16 d. Nr. A-563 pakeitimu).

⁷ UAB „Biržų vandenys“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo 2021 m. rugpjūčio 16 d. protokolas Nr. 2021-02.

⁸ UAB „Biržų vandenys“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo 2025 m. liepos 10 d. protokolas Nr. 2025-02.

Pagrindinės Bendrovės pajamos iš vandens ir nuotekų realizavimo. Įstatuose numatyta, kad Bendrovė gali organizuoti arba vykdyti ir kitą ūkinę veiklą, neprieštaraujančią Lietuvos Respublikos teisės aktams.

Bendrovės pajamos 2024 metais

1 lentelė

PARDAVIMO PAJAMOS, tūkst. Eur	ŠALTINIAI
1005,8	Pajamos iš nuotekų realizavimo
498,5	Pajamos iš vandens realizavimo
55,8	Pardavimo kaina
168,9	Suteiktų paslaugų pajamos:
85,9	– už nuotekų išvežimą
24,1	– už mašinų ir įrenginių nuomą
58,9	– kitos pajamos
1729,0	Iš viso

Šaltinis: Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės apskaitos duomenis

UAB „Biržų vandenys“ eksploatuoja vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą (2 lentelėje 2025-03-31 duomenimis).

2 lentelė

Infrastruktūra	UAB „Biržų vandenys“ iš viso	Iš jų įrengta (gauta) 2024 m.	Iš jų įrengta (gauta) 2025 m. I ketv.
Vandenvietės (vnt)	20	1	0
Vandentiekio tinklai (m)	91530	2596	264
Nuotekų tinklai (m)	125006	2762	944
Nuotekų valyklos (vnt)	20	0	0
Paviršinių nuotekų tinklai (m)	5422	0	22

Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės duomenis

Siekdami nustatyti ir įvertinti Bendrovės veiklos efektyvumą ir rezultatyvumą, Bendrovės veiklos organizavimo privalumus ir trūkumus bei tobulinimo galimybes, audito metu analizavome Bendrovės veiklos planavimą, tikslų formulavimą ir jų įgyvendinimo stebėseną, procesų valdymą, darbo organizavimą bei rizikos valdymą. Aiški įmonės organizacinė struktūra, racionalus darbo funkcijų paskirstymas ir pokyčių šioje srityje analizė turi tiesioginės įtakos įmonės veiklos rezultatams ir keliamų tikslų pasiekimui. Tinkamai sukurta ir gerai veikianti įmonės darbo organizavimo sistema leidžia efektyviai, racionaliai ir skaidriai valdyti žmogiškuosius ir piniginius išteklius.

AUDITO REZULTATAI

Bendrovė – geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei dumblo kompostavimo paslaugas teikianti įmonė, prižiūrinti ir eksploatuojanti Biržų miesto ir kitus rajone jai priklausančius vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo įrenginius, veiklą vykdanči nuo 1996 m. Geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas yra Lietuvos Respublikos institucijų reguliuojama veikla⁹. Bendrovė paskirta¹⁰ viešąją geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją Biržų rajono savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos duomenimis, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją Nr. L7-GVTNT-30 Biržų rajono savivaldybėje turi tik Bendrovė¹¹.

1. SAVIVALDYBĖS SUKURTA KONTROLIUOJAMOS ĮMONĖS VALDYSENOS POLITIKA NEUŽTIKRINA JOS ATSKAITINGUMO

1.1. Bendrovė neviseškai atsiskaito už strateginiame plane nustatytus pagrindinius veiklos rodiklius

Savivaldybės 2024–2026 m. strateginiame veiklos plane¹² (toliau – Strateginis planas) Bendrovė įtraukta į 004 Aplinkos apsaugos ir infrastruktūros vystymo programą, suformuoti programos uždaviniai, priemonės ir jų stebėsenos rodikliai.

Savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano 2024 m. įgyvendinimo ataskaitos,¹³ kurioje pateikti 004 programos efekto kriterijai:

- E-004-11-03-01 Išvalytų iki normų ir (arba) nuotekų, kurių nereikia valyti, dalis nuo bendrojo išleistų nuotekų dydžio (proc.) – 84, pasiektas lygis 2024 m. – 83.
- E-004-11-03-02 Gyventojų, centralizuotai aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginus su visais gyventojais (proc.) – 65, pasiektas lygis 2024 m. – 64.
- E-004-11-03-03 Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis dalis, palyginus su visais gyventojais (proc.) – 69, pasiektas lygis 2024 m. – 70.
- E-004-11-03-04 Efektyviai veikianti viešoji geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonė (vnt.) – 1, pasiektas lygis 2024 m. – 1.

Strateginiame plane nustatyti Savivaldybės valdomų įmonių planuojami pasiekti pagrindiniai veiklos rodikliai ir jų reikšmės (3 lentelė).

⁹ LR Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, 2006-07-13 Nr. X-764 (su vėlesniais pakeitimais), 4 str. 1–7 p.

¹⁰ LR Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo, 2014-06-12 Nr. XII-939, 3 str. savivaldybės buvo įpareigosios iki 2015 m. gruodžio 31 d. paskirti viešuosius geriamojo vandens tiekėjus, nuotekų tvarkytojus. Savivaldybės taryba 2015 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T-213 įstatymo nuostatą įvykdė.

¹¹ Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija 2015 m. birželio 18 d. nutarimas Nr. O3-364 „Dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijos uždarajai akcinei bendrovei „Biržų vandenys“ išdavimo“ (su 2022 m. lapkričio 24 d. Nr. O3E-1613 pakeitimu).

¹² Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 1 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (su pakeitimais).

¹³ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2025 m. balandžio 25 d. sprendimas Nr. T-126 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano 2024 m. įgyvendinimo ataskaitos patvirtinimo“.

3 lentelė

Savivaldybės valdomos įmonės ar viešosios įstaigos pavadinimas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vnt.	Planuojamos rodiklių reikšmės 2024 metais
UAB „Biržų vandenys“ (Savivaldybės akcijų dalis – 93,11 proc.)	Įgyvendintų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos infrastruktūros plėtros projektų skaičius, vnt.	2 projektai per metus
	Vartotojų, prisijungusių prie centralizuotų tinklų, dalis, vnt.	Planuojama prijungti bent 50 būstų visame rajone
	Informacijos teikimo Biržų rajono savivaldybės administracijai kiekis ir dažnumas (kokybinis)	Reguliariai, nedelsiant pateikiama visa privaloma/prašoma informacija
	Vandens kokybės gerinimas vartotojams	Ne mažiau, kaip 2 vandenvietėse pastatyti vandens gerinimo įrenginiai, užtikrinantys 100 proc. vandens kokybės atitikimą pagal HN
	Prižiūrėtų, remontuotų, rekonstruotų vandentiekio ir nuotekų tinklų ilgis, km	Bent 1 km
	Prižiūrėtų, remontuotų, rekonstruotų vandentiekio ir nuotekų įrenginių skaičius, vnt.	Bent 2
	Įgyvendintų technologinių/informacinių sistemų naujovių Bendrovės veikloje, skaičius, vnt.	Bent 1 Planuojama teikti duomenis į NTIS sistemą, savo klientams teikti SMS pranešimus.
	Vandens netektys, tenkančios išgaunamos vandens kiekiui, proc.	<30,0
	Būti didžiausiu geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju Biržų rajono savivaldybėje (kokybinis)	Įgyvendinta
	Metinė darbuotojų kaita, proc.	5%
	Korupcijos prevencijos ir rizikos valdymo užtikrinimas (kokybinis)	Taip
	Bendradarbiavimo su kitomis įstaigomis, dalijimosi informacija, teikiant ir efektyvinant paslaugų teikimą, atvejų skaičius, vnt.	Bendradarbiavimas su bendruomenėmis bei seniūnijomis, projektų kaimo vietovėse metu. Bent 2 atvejai per metus.

Šaltinis: Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano duomenis

Informacija apie Bendrovės nustatytų rodiklių įgyvendinimą Savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano 2024 m. įgyvendinimo ataskaitoje nepateikta.

1.2. Bendrovei pateiktas lūkesčių raštas keistinas

Bendrovės valdymas – tai santykiai tarp Bendrovės vadovybės, akcininkų ir kitų suinteresuotų šalių. Tinkamas Bendrovės valdymas turėtų suteikti reikiamas paskatas vadovybei siekti tikslų, kurie atspindėtų Bendrovės bei jos akcininkų interesus bei padėtų efektyviai prižiūrėti Bendrovės veiklą.

Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse ir savivaldybių valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo tvarkos aprašo¹⁴ (toliau – Skaidrumo užtikrinimo tvarkos aprašas) 8.1 p. nustatyta, kad siekiant užtikrinti sklandžią savivaldybės valdomų įmonių veiklą, kontrolę ir šių įmonių veiklos skaidrumą, savivaldybės vykdomoji institucija ne rečiau kaip kas 4 metus pateikia savivaldybės valdomai įmonei lūkesčių raštą.

2021 m. Savivaldybė Bendrovei pateikė lūkesčių raštą¹⁵, kuriame Savivaldybės keliamas tikslas Bendrovei yra susijęs su Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme Savivaldybei nustatytos savarankiškosios funkcijos vykdymu – saugos ir kokybės reikalavimus atitinkančio geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų Savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje bei paviršinių nuotekų tvarkymo Savivaldybės teritorijoje užtikrinimu. Savivaldybė taip pat siekia Bendrovės verslo vertės augimo, pelningos veiklos pagal

¹⁴ Patvirtintas LR Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 567 „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse ir savivaldybių valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija 2023 m. birželio 21 d. Nr. 487).

¹⁵ Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. spalio 11 d. įsakymas Nr. A-738 „Dėl Biržų rajono savivaldybės lūkesčių rašto uždėjimui akcinei bendrovei „Biržų vandenys“ pateikimo“.

aukščiausius skaidrumo, valdysenos, etikos kriterijus, strateginių projektų vandentvarkos srityje įgyvendinimo. Kitos Bendrovės veiklos turi būti pelningos ir nebloginti Savivaldybės savarankiškajai funkcijai užtikrinti atliekamų paslaugų kokybės.

Atkreipiamo dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas (toliau – Nutarimas)¹⁶ nuo 2023-06-24 išdėstytas nauja redakcija. Nutarimo 3.2 p. Savivaldybėms rekomenduojama rengiant lūkesčių raštus mutatis mutandis vadovautis Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei turinio reikalavimų ir rengimo tvarkos aprašo¹⁷ nuostatomis dėl valstybės valdomų įmonių lūkesčių raštų turinio reikalavimų, todėl Savivaldybės pateiktas Bendrovei lūkesčių raštas yra keistinas.

1.3. Bendrovės strateginis planas nepatvirtintas, už jo vykdymą atsiskaitoma nebuvo

Strateginis planavimas yra procesas, kurio metu nustatomos veiklos kryptys ir būdai, kaip vykdyti įmonės misiją, pasiekti numatytus tikslus ir rezultatus, veiksmingai panaudojant finansinius, materialinius ir žmogiškuosius išteklius.

Biržų rajono savivaldybės kontroliuojamų uždarujų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų vertinimo tvarkos aprašo 5 p.¹⁸ nustatyta, kad Bendrovės vadovas rengia 5 metų bendrovės veiklos strategijos projektą. Rengdamas veiklos strategijos projektą, Bendrovės vadovas išanalizuoja ir įvertina aplinką bei išteklius, suformuoja misiją, numato strateginius tikslus. Bendrovės veikla planuojama pagal turimus ir planuojamus gauti finansinius, materialiuosius ir žmogiškuosius išteklius misijai vykdyti ir strateginiams tikslams pasiekti.

Su Savivaldybės administracijos direktoriumi suderintą Bendrovės veiklos strategiją su veiklos vertinimo rodikliais tvirtina Bendrovės valdyba, o jeigu ji nesudaroma – Savivaldybės administracijos direktorius. Bendrovės vadovas iki kiekvienų metų kovo 30 dienos Bendrovės valdybai, o jeigu ji nesudaroma – Savivaldybės administracijos direktoriui teikia veiklos strategijos įgyvendinimo metinę ataskaitą – Bendrovės veiklos per ataskaitinį laikotarpį apžvalgą.¹⁹ Atkreipiamo dėmesį, kad Bendrovės strateginio plano tvirtinimas ir strategijos planų įgyvendinimo priežiūra yra ne administracijos direktoriaus, o mero prerogatyva.

Biržų rajono savivaldybės kontroliuojamų uždarujų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų vertinimo tvarkos aprašas yra keistinas dėl teisės aktų neatitikčių. Nutarimo 3.1 papunktyje rekomenduojama savivaldybėms vadovaujantis Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis dėl valstybės valdomų įmonių strategijų ir jų įgyvendinimo, nustatyti savivaldybės valdomų įmonių strategijų sudarymo, atnaujinimo ir jų įgyvendinimo gaires.

Akcinių bendrovių įstatymas²⁰ įpareigoja bendrovių vadovus rengti veiklos strategiją.

Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse ir savivaldybių valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo tvarkos aprašo²¹ 8 punkte nustatyta,

¹⁶ LR Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 567 „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse ir savivaldybių valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija 2023 m. birželio 21 d. Nr. 487).

¹⁷ Patvirtinto Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. gegužės 18 d. įsakymu Nr. 4-721 „Dėl Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei turinio reikalavimų ir rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹⁸ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugsėjo 27 d. sprendimas Nr. T-204 „Dėl Biržų rajono savivaldybės kontroliuojamų uždarujų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹⁹ Ten pat 12 p. ir 14 p.

²⁰ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas, 2000-07-13 Nr. VIII-1835 34 str. 8 d. (su vėlesniais pakeitimais).

²¹ Patvirtinto LR Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 567 „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse ir savivaldybių valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 8 p.

kad siekdama užtikrinti sklandžią savivaldybės valdomų įmonių veiklą, kontrolę ir šių įmonių veiklos skaidrumą, savivaldybės vykdomoji institucija:

8.2. prižiūri, kad savivaldybės valdomos įmonės, atsižvelgdamos į Aprašo 8.1 papunktyje nurodyto lūkesčių rašto turinį, rengtų ir atnaujintų veiklos strategijas;

8.3. siekia, kad savivaldybės valdomose įmonėse, vadovaujantis vidaus kontrolei taikomais reikalavimais, nustatytais Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme, būtų nustatyta veiksminga vidaus kontrolės sistema, kuri padėtų užtikrinti savivaldybės valdomos įmonės veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, strategijos ir veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi ir visų su tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą.

Bendrovės vadovas 2024 m. gruodžio 31 d. elektroniniu paštu <Edita.Barkauskiene@birzuvandenys.lt> pateikė derinimui Savivaldybės administracijai <savivaldybe@birzai.lt> parengtą UAB „Biržų vandenys“ 2024–2028 m. strateginio veiklos plano projektą²². Nustatyta, kad pateiktas UAB „Biržų vandenys“ 2024–2028 m. strateginio veiklos plano projektas Savivaldybės administracijoje nėra nei užregistruotas, nei patvirtintas, 2024 m. veiklos strategijos įgyvendinimo metinė ataskaita neparengta ir Vykdomajai institucijai nepateikta.

Atsižvelgę į 1 skyriuje išdėstytus dalykus, Bendrovės veiklos rezultatyvumo įvertinti negalėjome.

2. SUKURTA DARBO ORGANIZAVIMO IR VIDAUS KONTROLĖS SISTEMA NEPAKANKAMA DĖL REZULTATYVIOS, EFEKTYVIOS IR SKAIDRIOS VEIKLOS

2.1. Bendrovėje patvirtinta organizacinė valdymo sistema tobulintina

Vertiname, ar Bendrovėje užimtos visos pareigybės, ar atitinka valdymo struktūroje ir pareigybių sąrašą nustatytas pavaldumas. Įmonės veiklos efektyvumas priklauso nuo aiškos įmonės valdymo struktūros, patvirtintų pareigybių ir joms priskirtų pareigų ir funkcijų. Aiški įmonės organizacinė struktūra, racionalus darbo funkcijų paskirstymas ir pokyčių šioje srityje analizė turi tiesioginės įtakos įmonės veiklos rezultatams ir tikslų pasiekimui. Tinkamai sukurta ir gerai veikianti įmonės darbo organizavimo sistema leidžia efektyviai ir racionaliai valdyti žmogiškuosius ir finansinius išteklius.

Akcinių bendrovių įstatymo 34 str. 1 d. 4 p. nustatyta, kad valdyba svarsto ir tvirtina Bendrovės valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigynes, ir Akcinių bendrovių įstatymo 19 str. 4 d. nustatyta, jeigu Bendrovėje nesudaroma valdyba, valdybos kompetencijai priskirtas funkcijas atlieka Bendrovės vadovas.

Audituojamu laikotarpiu Bendrovės valdymo struktūra patvirtinta Bendrovės direktoriaus įsakymais²³. Pastebėta, kad įsakymai, kuriais patvirtinama Bendrovės valdymo struktūra, ir įsakymai, kuriais patvirtinti pareiginiai nuostatai, po 2021 m. spalio 19 d. parengti vadovaujantis negaliojančia įstatų redakcija – 2020 m. gegužės 25 d. 14 p. 4 p. Bendrovės galiojantys įstatai pasirašyti 2021 m. rugpjūčio 16 d. ir juridinių asmenų registre įregistruoti 2021 m. spalio 19 d.

Bendrovės direktoriaus įsakymais²⁴ patvirtintos darbuotojų pareigybės. Bendrovės

²² UAB „Biržų vandenys“ 2024 m. gruodžio 31 d. raštas Nr. S-674 „Dėl strateginio veiklos plano derinimo“.

²³ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus įsakymai: 2024 m. sausio 18 d. Nr. V-3; 2024 m. kovo 18 d. Nr. V-21 ir 2025 m. vasario 11 d. Nr. V-9 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ valdymo struktūros patikslinimo“.

²⁴ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus įsakymai:

2015-01-16 Nr. V-2 Vyr. finansininko, Būhalterio, vyr. inžinieriaus, Inžinieriaus gamybai, Technologo, Patalpų valytojo, Energetiko, EJA elektromonterio, vairuotojo, Valymo įrenginių operatoriaus, Plataus profilio mechanizatoriaus;

2018-01-17 Nr. V-8 Klientų aptarnavimo skyriaus vadovo, Klientų aptarnavimo skyriaus vadovo pavaduotojo, Vandentvarkos meistro, Vyresniojo šaltkalvio-vamzdynų montuotojo, Šaltkalvio-vamzdynų montuotojo, Šaltkalvisremontininko;

2021-09-01 Nr. V-28.1 Vandentvarkos inžinieriaus;

2021-09-09 Nr. V-29 Apskaitos kontrolieriaus;

2021-09-22 Nr. V-30.1 Administratoriaus;

2022-10-03 Nr. V-64 Projektų vadovo, Projektų koordinatoriaus;

direktoriaus įsakymu patvirtintas pareigybių sąrašas²⁵ – 30 pareigybių ir 40,5 etatai. Bendrovė pateikė informaciją, kad 2024 m. sausio 1 d. užimtų etatų – 40,5, o 2025 m. kovo 31 d. užimtų etatų – 41,0 (3 priedas). Bendrovės vadovo patvirtinti pareiginiai nuostatai turi atitikti patvirtintą organizacinę valdymo struktūrą ir patvirtintą pareigybių sąrašą. Savivaldybės kontroliuojama Bendrovė nesivadovauja patvirtinta valdymo struktūra ir darbuotojų pareigybių sąrašu. Užimtų pareigybių yra 0,5 etato daugiau nei patvirtintų etatų skaičius. Bendrovės atsakingas asmuo paaiškino kad nuo 2024 m. sausio mėnesio pareigybių sąrašas nebuvo tikslintas, todėl informacija neatitinka patvirtintos valdymo struktūros. Audito metu Bendrovės direktoriaus įsakymu²⁶ patvirtintas UAB „Biržų vandenys“ darbuotojų pareigybių sąrašas ir pripažintas netekusiu galios 2024 m. sausio 22 d. įsakymas Nr. V-6 „Dėl atnaujinto patvirtinto pareigybių sąrašo“.

Audito metu pastebėjome, kad:

1. Bendrovės vadovo patvirtintoje valdymo struktūroje²⁷ yra patvirtinti: Vandentvarkos darbų vadovo ir Infrastruktūros plėtros skyriaus vadovo pareigybės, o patvirtintame pareigybių sąraše minėtų pareigybių nėra.
2. Valdymo struktūroje nėra patvirtintų apskaitininko pareigų, o patvirtintame pareigybių sąraše yra, apskaitininko pareigybė neužimta nuo 2024 m. birželio 21 d.
3. Teisininko-viešųjų pirkimų specialisto pareigybė panaikinta²⁸ nuo 2024 m. kovo 4 d., tačiau pareigybių sąrašas nepatikslingas.
4. Vyriausiojo finansininko pareiginiuose nuostatuose nenurodytas tiesioginis pavaldumas.
5. Nustatyti 7 atvejai, kai Bendrovės valdymo struktūroje ir pareigybių nuostatuose neatitinka nurodytas pareigybės pavaldumas.
6. Bendrovėje nuo 2024 m. rugpjūčio 19 d. dirba 5 darbuotojai Šaltkalvio-vamzdynų montuotojo pareigose, o Bendrovės pareigybių sąraše minėtai pareigybei patvirtinti tik 4 etatai.

Atsižvelgus į aukščiau nustatytus faktus, Bendrovės organizacinė valdymo sistema yra tobulintina. Audito metu atsižvelgta į pastabas ir Bendrovėje patvirtintas patikslintas UAB „Biržų vandenys“ darbuotojų pareigybių sąrašas, taip pat patvirtinti²⁹ vyriausiojo finansininko pareiginiai nuostatai.

2.2. Bendrovės darbo užmokesčio ir kitų išmokų apskaitos neatitiktys

Siekiant nustatyti ar darbo apmokėjimui skirti Bendrovės finansiniai ištekliai panaudoti pagal teisės aktų reikalavimus, nagrinėjome teisės aktus, reglamentuojančius darbo santykius, Bendrovės darbo apmokėjimo sistemą (tvarką), Bendrovėje darbuotojams taikomos suminės darbo laiko apskaitos teisingumą, Bendrovės darbuotojų darbo užmokesčio, priedų, premijų apskaičiavimo pagrįstumą. Patikrinome, ar atliekami darbo sutarties pakeitimai.

2024 m. lapkričio 18 d. buvo pasirašyta³⁰ UAB „Biržų vandenys“ kolektyvinė sutartis 2024-2027 metams (Toliau – Kolektyvinė sutartis). Kolektyvinės sutartis yra susitarimas tarp Bendrovės

2022-12-28 Nr. V-98 Klientų aptarnavimo skyriaus specialisto;

2023-06-26 Nr. V-51 Mechanizatoriaus;

2023-06-30 Nr. V-51.1, V-51.3 Traktorininko-šaltkalvio, Vairuotojo-šaltkalvio, Vandentvarkos darbų vadovo;

2023-11-08 Nr. V-72 Apskaitininko;

2024-01-18 Nr. V-4 Viešųjų pirkimų specialisto;

2024-08-22 Nr. V-64.1 Infrastruktūros plėtros skyriaus vadovo.

²⁵ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2024 m. sausio 22 d. įsakymas Nr. V-6 „Dėl atnaujinto patvirtintų pareigybių sąrašo“.

²⁶ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus įsakymu 2025 m. liepos 3 d. Nr. V-43 „Dėl darbuotojų pareigybių sąrašo patvirtinimo“.

²⁷ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus įsakymu 2025 m. vasario 11 d. Nr. V-9 patvirtinta valdymo struktūra.

²⁸ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus įsakymu 2024 m. kovo 4 d. Nr. K-6 „Dėl teisininkės-viešųjų pirkimų specialistės pareigybės naikinimo“.

²⁹ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus įsakymu 2025 m. rugsėjo 3 d. Nr. V-59 „Dėl naujų UAB „Biržų vandenys“ vyr. finansininko pareigybių nuostatų patvirtinimo“.

³⁰ UAB „Biržų vandenys“ susirinkimo 2024 m. lapkričio 18 d. protokolą Nr. 1 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ kolektyvinės sutarties 2024-2027 metų pasirašymo“.

vadovo ir UAB „Biržų vandenys“ profesinės sąjungos komiteto pirmininko, dėl darbo, darbo apmokėjimo. Darbo ir poilsio laiko, darbuotojų kvalifikacijos kėlimo, saugos ir sveikatos, kitų socialinių bei ekonominių sąlygų. Bendrovės vadovo įsakymu³¹ patvirtinta darbo apmokėjimo sistema (toliau – Darbo apmokėjimo sistema), kuri nustato darbo užmokesčio mokėjimo principus, tvarką ir sąlygas Bendrovės darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, išskyrus Bendrovės vadovą.

Bendrovė taiko darbuotojams (valymo įrenginių operatoriams) suminę darbo laiko apskaitą, kurios apskaitinis laikotarpis yra trys mėnesiai, atitinka teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Apskaitinio laikotarpio pabaigoje darbuotojams, kurie yra išdirbę daugiau valandų, negu bendra viso apskaitinio laikotarpio darbo laiko norma, už viršytą darbo laiko normą apmokama kaip už viršvalandinį darbą.

Darbo apmokėjimo sistemos 8.3 punkte, nurodyta, kad kintamoji darbo užmokesčio dalis skiriama už metinių tikslų įgyvendinimą, papildomų funkcijų vykdymą, darbo kokybę ir pan., vadovaujantis direktoriaus įsakymais. Nustatyti du atvejai, kai darbuotojams nustatyta kintamoji darbo užmokesčio dalis buvo mokama ilgiau nei metus:

1. Darbuotojui, teisininkui-viešųjų pirkimų specialistui, Bendrovės direktoriaus įsakymu³² nustatyta, kintamoji mėnesinė darbo užmokesčio dalis nuo 2022 m. spalio 1 d. ir buvo mokama iki tol, kol buvo su darbuotoju nutraukti darbo santykiai, iki 2024 m. kovo 1 d.

2. Darbuotojui, energetikui, Bendrovės direktoriaus įsakymu³³ nuo 2022 m. sausio 1 d. nustatyta kintamoji mėnesinė darbo užmokesčio dalis 154,0 Eur, kuri buvo mokama iki tol, kol buvo su darbuotoju nutraukti darbo santykiai, iki 2024 m. sausio 25 d.

Bendrovės vadovo sprendimų ar kitų dokumentų dėl minėtų darbuotojų (energetiko ir teisininko-viešųjų pirkimų specialisto) vertinimo už 2023 m. metinių tikslų įgyvendinimą papildomų funkcijų vykdymą, darbo kokybę audito metu nepateikė. Per audituojamą laikotarpį darbuotojams kintamoji mėnesinė darbo užmokesčio dalis (priedas) nebuvo nustatoma.

Patikrinus darbuotojų darbo sutartis, nustatytas atvejis, kai darbuotojui Bendrovės direktoriaus įsakymu³⁴ nuo 2024 m. sausio 1 d. nustatytas pagrindinis mėnesinis darbo užmokestis, tačiau neatliktas darbo sutarties³⁵ pakeitimas (papildymas).

Patikrinome, ar per audituojamąjį laikotarpį Bendrovėje darbuotojai atleisti vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, ar teisingai apskaičiuota kompensacija už nepanaudotas atostogas ir išeitinė išmoka.

³¹ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2023 m. sausio 2 d. įsakymas Nr. K-51 „Dėl darbo apmokėjimo sistemos patvirtinimo“.

³² UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2022 m. rugsėjo 27 d. įsakymas Nr. K-15 „Dėl duomenys neskelbiami darbo sutarties pakeitimo“.

³³ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2021 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. V-53 „Dėl darbo užmokesčio“.

³⁴ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2023 m. lapkričio 15 d. įsakymas Nr. V-92 „Dėl darbo užmokesčio pakeitimo“.

³⁵ 2022 m. vasario 9 d. Darbo sutartis Nr. 176.

4 lentelė

Eil. Nr.	Pareigos	Darbo santykių pradžia (data)	Direktorius įsakymo Nr. data, dėl darbo santykių pasibaigimo	Darbo sutarties nutraukimo pagrindas	Darbo santykių pasibaigimo data	Pastabos
1.	*Energetikas	1996-07-01	2024-01-25 Nr. K-1	Darbo kodekso 54 str. 1 d.	2024-01-25	Bendrovės vadovo įsakyme ³⁶ nurodyta išmokėti kompensaciją už nepanaudotas atostogas, priklausantį darbo užmokestį ir trijų mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinę kompensaciją.
2.	**Teisininkas – viešųjų pirkimų specialistas	2021-06-14	2024-02-27 Nr. K-4	Darbo kodekso 59 str. 1 d.	2024-03-01	Bendrovės vadovo įsakyme ³⁷ nurodyta išmokėti kompensaciją už nepanaudotas atostogas, priklausantį darbo užmokestį ir šešių mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinę kompensaciją.
3.	***Apskaitininkė /Personalo administratorius	2023-11-10	2024-06-19 Nr. K-15	Darbo kodekso 55 str. 1 d.	2024-06-21	Bendrovės vadovo įsakyme ³⁸ nurodyta išmokėti kompensaciją už nepanaudotas atostogas ir priklausantį darbo užmokestį.
4.	Mechanizatorius	2023-06-22	2024-09-17 K-25	Darbo kodekso 58 str. 3 d. 2 p.	2024-09-17	Bendrovės vadovo įsakyme ³⁹ nurodyta kompensaciją už nepanaudotas atostogas ir priklausantį darbo užmokestį. Vadovaujantis darbo kodekso 49 str. 1 d. nemokėti už 2024 m rugsėjo 16 d. darbo užmokesčio.
5.	Vandentvarkos darbų vadovas	2024-09-09	2024-12-05 K-32	Darbo kodekso 55 str.	2024-12-13	Bendrovės vadovo įsakyme ⁴⁰ nurodyta išmokėti kompensaciją už nepanaudotas atostogas ir priklausantį darbo užmokestį.

Šaltinis: Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės pateiktus duomenis

³⁶ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2024 m. sausio 25 d. įsakymas Nr. K-1 „Dėl duomenys neskelbiami atleidimo iš darbo“.

³⁷ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2024 m. vasario 27 d. įsakymas Nr. K-4 „Dėl duomenys neskelbiami atleidimo iš darbo“.

³⁸ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2024 m. vasario 27 d. įsakymas Nr. K-4 „Dėl duomenys neskelbiami atleidimo iš darbo“.

³⁹ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2024 m. rugsėjo 17 d. įsakymas Nr. K-25 „Dėl duomenys neskelbiami atleidimo iš darbo“.

⁴⁰ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2024 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. K-32 „Dėl duomenys neskelbiami atleidimo iš darbo“.

Nustatytos neatitiktys atleidžiant darbuotojus (4 lentelėje):

1) *Pastebėta, kad darbuotojui (energetikui) neteisingai apskaičiuotas darbo užmokestis už dirbtas dienas 2024 m. sausio mėn. (18 d. d.) Darbuotojui nuo 2022 m. sausio 1 d. patvirtintas⁴¹ 903 Eur pagrindinis mėnesinis darbo užmokestis. Nuo 2024 m. sausio 1 d. Vyriausybės nutarimu⁴² patvirtinta minimalioji mėnesinė alga 924 Eur. Bendrovės darbo apmokėjimo tvarkos 12 punkte nustatyta, kad <...> Bazinis (tarifinis) darbo užmokestis negali būti mažesnis už Vyriausybės nustatytą minimalųjį darbo užmokestį. Darbuotojui nuo 2024 m. sausio mėn. užmokesčio pakeitimai neatlikti, o atlygis apskaičiuotas už dirbtas 2024 m. sausio mėn. dienas yra mažesnis nei nustatytas Vyriausybės MMA (apskaičiuota 738,82 Eur turi būti 756,0 Eur.).

2) **Nustatyta, kad teisininkui – viešųjų pirkimų specialistui neteisingai apskaičiuota išeitinė išmoka – 10 859,64 Eur, turėjo būti apskaičiuota 10 949,93 Eur. Vyriausybės nutarimu⁴³ patvirtintame Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašo 5 punkte, nustatyta, kad apskaičiuojant darbuotojo vidutinį darbo užmokestį, laikomasi šių nuostatų: 5.1 papunktis – Skaičiuojamasis laikotarpis yra 3 paskutiniai kalendoriniai mėnesiai, einantys prieš tą mėnesį, už kurį (ar jo dalį) mokamas vidutinis darbo užmokestis. Darbuotojo vidutinis darbo užmokestis apskaičiuojamas iš skaičiuojamojo laikotarpio užmokesčio, apskaičiuoto už atliktą darbą ar dirbtą laiką <...>; 5.2 papunktis – Kai atleidžiamo iš įmonės darbuotojo paskutinė darbo įmonėje (atleidimo iš darbo) diena sutampa su paskutine to mėnesio darbo diena pagal darbuotojo darbo (pamainos) grafiką, šis mėnuo įtraukiamas į skaičiuojamąjį laikotarpį <...>. Šiuo atveju darbuotojo paskutinė darbo diena 2024-03-01, tai skaičiuojamasis laikotarpis turėjo būti taikytas 2023 m. gruodžio mėn., 2024 m. sausio ir vasario mėn., tačiau išeitinei kompensacijai skaičiuoti buvo pritaikytas skaičiuojamasis laikotarpis 2023 m. lapkričio, gruodžio mėn. ir 2024 m. sausio mėn.

3) ***Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo⁴⁴ 6 str. 5 d. nustatyta, kad vieno darbdavio su tuo pačiu darbuotoju sudarytos kelios darbo sutartys nuo Darbo kodekso įsigaliojimo lieka galioti nustatant pagrindinę darbo sutartį ir susitariant dėl papildomų darbo funkcijų ir šioms sutartims taikomos susitarimą dėl papildomo darbo reglamentuojančios Darbo kodekso nuostatos. Jeigu šalys nenustato pagrindinės ar papildomos darbo funkcijos, pagrindine laikoma ta funkcija, dėl kurios susitarta pirmiau. Nuo 2017 m. liepos 1 d. galioja reikalavimas, kad vienoje įmonėje su vienu darbuotoju negali būti sudaroma dviejų sutarčių. Susitarimas dėl papildomo darbo ar pareigų išreiškiamas ne sudarant naują darbo sutartį, o aptariant tai galiojančioje darbo sutartyje, keičiant sutarties sąlygas (darbo sutarties modifikavimas). Su darbuotoju buvo sudarytos dvi darbo sutartys: personalo administratorius – darbo sutartis 2023 m. sausio 31 d. Nr. 182, darbo pradžia 2023 m. vasario 1 d. ir apskaitininkas – darbo sutartis 2023 m. lapkričio 9 d. Nr. 193, darbo pradžia 2023 m. lapkričio 10 d. Bendrovės vadovo įsakymu⁴⁵ nuo 2024 m. gegužės 13 d. Personalo administratorius perkeliamas dirbti į apskaitininko pareigas. Bendrovės vadovybė nesivadovavo Darbo kodekso nuostatomis sudarydama dvi darbo sutartis, o keičiant sutarties sąlygas dėl papildomų pareigų (perkeliant iš personalo administratoriaus į apskaitininko pareigas, tai yra pagrindinės į papildomas darbo funkcijas), darbo sutartyje 2023 m. sausio 31 d. Nr. 182 (personalo administratoriaus), jokių pakeitimų (papildymų) nebuvo atlikta, kad darbo sutartis pasibaigė įrašo taip pat nėra. Nustatyta, kad neteisingai apskaičiuota kompensacija už nepanaudotas atostogas. Darbuotojo vidutinis darbo užmokestis buvo apskaičiuotas ne iš viso skaičiuojamojo laikotarpio užmokesčio, apskaičiuoto už atliktą darbą ar dirbtą laiką. Bendrovės vyr. finansininkas paaiškino, kad darbo užmokesčio programa neskaičiavo viso skaičiuojamojo laikotarpio užmokesčio, ir atsiskaitant su atleidžiamu darbuotoju

⁴¹ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2021 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. V-53 „Dėl darbo užmokesčio“.

⁴² LR Vyriausybės 2023 m. birželio 28 d. nutarimas Nr. 516 „Dėl 2024 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“.

⁴³ LR Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“, patvirtintas pridedamas vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašas.

⁴⁴ LR Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas 2016 m. rugsėjo 14 d. Nr. XII-2603.

⁴⁵ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2024 m. gegužės 9 d. įsakymas Nr. K-12 „Dėl duomenys neskelbiami perkėlimo į kitas pareigas“.

nepatikrino apskaičiuotos kompensacijos už nepanaudotas atostogas.

2.3. Bendrovės darbo apmokėjimo sistema tikslintina

Bendrovės darbo apmokėjimo sistema tikslintina, nes nėra nurodyti Darbo kodekso 140 straipsnio 3 dalyje nustatyti reikalavimai: <...>. Darbo apmokėjimo sistemoje nurodomos darbuotojų kategorijos pagal pareigybes ir kvalifikaciją bei kiekvienos jų apmokėjimo formos ir darbo užmokesčio dydžiai (minimalus ir maksimalus), papildomo apmokėjimo (priedų ir priemokų) skyrimo pagrindai ir tvarka, darbo užmokesčio indeksavimo tvarka.

Gera darbo užmokesčio valdymo sistema suteikia įrankį, naudingą siekiant vėlesnių tikslų, gerinant įmonių ir organizacijų veiklą. Nesant aiškaus mechanizmo darbo užmokesčiui nustatyti, viena iš pasekmių – darbo užmokesčio atotrūkis, atlyginimų vidurkių skirtumas, pavyzdžiui:

- vyr. inžinieriui nuo 2025 m. sausio 1 d. nustatytas atlygis 1847,64 Eur už 1 etatą;
- klientų aptarnavimo skyriaus vadovui nuo 2025 m. sausio 1 d. nustatytas atlygis 1453,65 Eur už 1 etatą;
- infrastruktūros plėtros skyriaus vadovui nuo 2025 m. sausio 1 d. nustatytas pagrindinis 2543,10 Eur už 0,5 etato.

Atkreipiamė dėmesį, kad darbuotojui kuris Bendrovėje dirbo nuo 1996 metų (dirbo 27,6 metų) buvo išmokėta trijų mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė kompensacija, o darbuotojui, kuris Bendrovėje dirbo nuo 2021 metų (dirbo 2,8 metų) buvo išmokėta šešių mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė kompensacija. Kokios svarios priežastys, kad darbuotojui kuris neišdirbo nei trijų metų buvo išmokama šešių mėnesių išeitinė kompensacija, audito metu buvo paaiškinta, kad toks buvo Bendrovės vadovo ir darbuotojo susitarimas.

2.4. Savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarka tikslintina

Vertinome, ar Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarka⁴⁶ atitinka galiojančius teisės aktų reikalavimus bei skatina siekti Bendrovės vadovui nustatytą veiklos rodiklių, susijusių su Bendrovės tikslų įgyvendinimu ir (arba) Bendrovės vadovui numatytą užduočių, susijusių su Bendrovės vidaus administravimu, įvykdymu.

Nustatyta, kad Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarka, neatitinka Vyriausybės patvirtintų valstybės įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos⁴⁷ nuostatų.

Audito metu 2025 m. birželio 25 d. Mero potvarkiu⁴⁸ patvirtintas Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašas ir pripažintas netekusius galios Biržų rajono savivaldybės mero 2023 m. balandžio 28 d. potvarkis Nr. M-37 „Dėl Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašo“.

Audito metu vertinome eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą⁴⁹ patvirtintą Bendrovės direktoriaus darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašo pakeitimą.

Pastebėta, kad Bendrovės direktoriaus darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašas tikslintinas, nes neatitinka Vyriausybės patvirtintų valstybės įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos⁵⁰ nuostatų, pavyzdžiui Vyriausybės patvirtintoje valstybės įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkoje 1.3. p., <...> nustatyta, kad kintamoji dalis priklauso nuo valstybės

⁴⁶ Patvirtinta Biržų rajono savivaldybės mero 2023 m. balandžio 28 d. potvarkiu Nr. M-37 „Dėl Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašo“.

⁴⁷ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimas Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“, pakeitimas vyriausybės nutarimas 2023 m. rugsėjo 20 d. nutarimas Nr. 743.

⁴⁸ Biržų rajono savivaldybės mero 2025 m. birželio 25 d. potvarkis Nr. M-390 „Dėl Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁴⁹ Uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo 2024 m. liepos 23 d. protokolas Nr. 2024-02.

⁵⁰ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimas Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ aktuali redakcija, Vyriausybės 2023 m. rugsėjo 20 d. nutarimas Nr. 743 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimo Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ pakeitimo.

įmonės vadovui nustatytų veiklos rodiklių, susijusių su valstybės įmonės tikslų įgyvendinimu ir (arba) valstybės įmonės vadovui numatytų užduočių, susijusių su valstybės įmonės vidaus administravimu, įvykdymu, o Bendrovės direktoriaus darbo užmokesčio patvirtintame tvarkos apraše 2.3. p.,<...> nustatyta kad kintamoji dalis, kuri priklauso nuo Bendrovės tikslų įgyvendinimo ir veiklos rezultatų ir nustatoma finansiniams metams, atsižvelgiant į praėjusiais finansiniais metais pasiektus konkrečius Bendrovės veiklos rezultatus pagal Uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ direktoriaus algos kintamosios dalies nustatymo tvarkos aprašą⁵¹. Nustatyta, kad minėtas kintamosios dalies nustatymo tvarkos aprašas nebeatitinka Vyriausybės patvirtintų valstybės įmonių vadovų darbo užmokesčio kintamosios dalies nustatymo tvarkos nuostatų.

2025 m. liepos 10 d. neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo protokolu Nr. 2025-02 pritarta Mero potvarkiu patvirtintam Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašui.

2.5. Vadovo darbo užmokesčio ir kitų išmokų nustatymo neatitiktys

Akcinių bendrovių įstatymo (toliau – AB įstatymas) 20 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad visuotinis akcininkų susirinkimas gali spręsti ir kitus šiame AB įstatyme ar Bendrovės įstatuose jo kompetencijai priskirtus klausimus, jeigu pagal šį AB įstatymą tai nepriskirta kitų Bendrovės organų kompetencijai ir jeigu pagal esmę tai nėra valdymo organų funkcijos. Vadovaujantis šia AB įstatymo nuostata visuotinio akcininkų susirinkimo protokoliniu sprendimu⁵² (toliau – Protokolas) nuo 2024 m. gegužės 1 d. nustatyta Bendrovės direktoriui darbo užmokesčio kintamosios dalies dydis – 36 proc. mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio. Protokolu⁵³ nuo 2024 m. rugpjūčio 1 d. nustatyta:

2.1. nuo 2024 m. rugpjūčio 1 d. uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ direktorei Editai Barkauskienei pareiginės algos koeficientą – 1,9;

2.2. kad uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ direktorei Editai Barkauskienei 2024-04-26 visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu nustatyta darbo užmokesčio kintamoji dalis negali viršyti 30 procentų Bendrovės direktorei E. Barkauskienei praėjusiais metais išmokėtos pareiginės algos.

Bendrovės direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. K-19 nustatytas Bendrovės direktoriui kintamosios dalies priedas 30 proc. dydžio. Atkreipiamė dėmesį, kad Protokole ir balsavimo biuleteniuose turi būti aiškiai apibrėžta ir tiksliai patvirtinta Bendrovės direktorei darbo užmokesčio kintamoji dalis.

Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir turto valdymo skyriaus vedėja paaiškino: „Tokie akcininkų susirinkimo sprendimai priimti, nes nuo 2024-01-01 pakeistas LRV nutarimas Nr. 1341 (pranešime apie akcininkų susirinkimą apie tai parašyta). Kada 2024-04-26 vyko eilinis akcininkų susirinkimas direktorės koeficientas pagal LRV nutarimo pakeitimus nebuvo pakeistas, taip pat tuo metu nebuvo atsižvelgta į nutarimo Nr. 1341 naują nuo 2024-01-01 įsigaliojusią nuostatą, kad kintamoji dalis negali viršyti 30 proc. vadovui praėjusiais metais išmokėtos algos (iki 2024-01-01 pagal šį nutarimą buvo: mėnesinės algos kintamoji dalis negali viršyti 50 procentų valstybės įmonės vadovui nustatytos mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio) ir direktorei pagal 2023 m. įvykdytus rodiklius, kurie buvo nustatyti 2023 m., 2024 m. buvo nustatytas 36 proc. dydis. Todėl 2024-07-23 buvo kviečiamas neeilinis akcininkų susirinkimas ir siūloma direktorei nustatyti koeficientą, kuris apskaičiuotas pagal LRV nutarimo Nr. 1341 nuostatas bei nustatyti, kad direktorei 2024-04-26 visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu nustatyta darbo užmokesčio kintamoji dalis negali viršyti 30 procentų Bendrovės direktorei praėjusiais metais išmokėtos pareiginės algos (jau buvo nustatyti 36 proc. ir jie buvo išmokėti, todėl akcininkų susirinkimo sprendime ir pasiūlėme tokią formuluotę, turėdami mintyje, kad kintamąją dalį, viršijusią 30 proc. direktorė grąžins (su direktore buvo aptarta).“

Eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo protokolu⁵⁴ nuspręsta įgalinti Bendrovės akcininko Biržų rajono savivaldybės atstovą – Savivaldybės merą spręsti dėl Bendrovės direktoriaus atostogų,

⁵¹ Uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo 2023 m. balandžio 28 d. protokolas Nr. 2023-01.

⁵² Uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo 2024 m. balandžio 26 d. protokolas Nr. 2024-01.

⁵³ Uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo 2024 m. liepos 23 d. protokolas Nr. 2024-02.

⁵⁴ Uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo 2023 m. balandžio 28 d. protokolas Nr. 2023-01.

komandiruočių, kitų nebuvimo darbe atvejų.

Nustatyta, kad Savivaldybės mero sprendimai dėl komandiruočių nebuvo rengiami, o Bendrovės direktorė parašu patvirtino įsakymus ir priėmė sprendimus dėl komandiruočių, kitų išmokų, jos vadovaujamoje įstaigoje, pavyzdžiui:

1) Bendrovės direktoriaus įsakymais⁵⁵ nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2024 m. rugpjūčio 1 d. nustatyta Bendrovės direktoriui mokėti darbo užmokesčio kintamosios dalies priedą 36 proc. Nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojus Vyriausybės patvirtintai valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio tvarkos pakeitimams toks kintamosios dalies nustatytas procentas, prieštarauja minėtos tvarkos nuostatomis. 2024 m. rugpjūčio mėn. įsakymu⁵⁶ ir pagal buhalterinę pažymą buvo atliktas kintamosios dalies perskaičiavimas.

2) Bendrovės direktorė įsakymais⁵⁷ komandiruoja save nuo 2024 m. gegužės 12 d. iki 2024 m. gegužės 17 d. (6 d.) į (Miuncheną) Vokietiją, 2024 m. rugsėjo 26 d. į (Ugale-Jurmala) Latviją, 2025 m. sausio 30 d. į Latviją, nurodo išmokėti sau, kaip direktorei, dienpinigius.

3) Bendrovės direktoriaus įsakymu⁵⁸ skirta sumokėti E. B. 100 Eur vienkartinė išmoka švenčių proga.

Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme⁵⁹ nustatyta, kad privatūs interesai – deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) suinteresuotumas asmenine turtine ar neturtine nauda, deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) moralinė skola, moralinis įsipareigojimas ar kitas panašaus pobūdžio interesas deklaruojančiam asmeniui atliekant tarnybines pareigas. Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 11 str. 1 d. numatyta, kad deklaruojančiam asmeniui draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas, jeigu atliekamos tarnybinės pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais.

Bendrovės direktorė, priimdama tiesiogiai su savo darbo eiga jos vadovaujamoje įstaigoje susijusius sprendimus (įsakymais patvirtindama sau darbo užmokesčio kintamąją dalį, dienpinigių ir vienkartinės išmokos mokėjimus), veikė interesų konflikto situacijoje ir nuo šių veiksmų nenusišalindama nesilaikė Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto *bei 11 straipsnio 1 dalies reikalavimų*.

Audito metu 2025 m. birželio 9 d. Mero potvarkiu⁶⁰ patvirtintas Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų atostogų, papildomų poilsio dienų suteikimo ir siuntimo į komandiruotes tvarkos aprašas, kurio 22 p. nustatytas Komandiruotės įforminimas: 22.1. p. nurodyta, kad prašymą leisti vykti į komandiruotę vadovai turi pateikti Savivaldybės merui ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas (esant nenumatytoms aplinkybėms – prieš vieną darbo dieną) Aprašo 8 punkto 8.2 papunktyje nurodyta tvarka; 22.7.p. nustatyta, kad <...> siuntimas į komandiruotę į užsienio valstybę ir daugiau kaip vienai dienai Lietuvos Respublikos ribose įforminamas Savivaldybės mero potvarkiu.

2025 m. liepos 10 d. neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo protokolu Nr. 2025-02 pritarta *Mero potvarkiu patvirtintam* Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų atostogų, papildomų poilsio dienų suteikimo ir siuntimo į komandiruotes tvarkos aprašui.

⁵⁵ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus įsakymai: 2024 m. kovo 28 d. Nr. K-9 ir 2024 m. balandžio 29 d. Nr. K-10 „Dėl direktorės kintamosios dalies priedo mokėjimo“.

⁵⁶ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus įsakymas 2024 m. rugpjūčio 8 d. Nr. K-19 „Dėl direktorės pareiginės algos dydžio nustatymo ir kintamosios dalies priedo mokėjimo“, priedai prie įsakymo.

⁵⁷ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus įsakymai: 2024 m. gegužės 9 d. Nr. KK-47; 2024 m. rugsėjo 25 d. Nr. KK-95 ir 2025 m. sausio 30 d. įsakymas Nr. KK-9 „Dėl E. B. komandiruotės“.

⁵⁸ UAB „Biržų vandenys“ 2024 m. gruodžio 4 d. įsakymas Nr. V-77 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ kolektyvinės sutarties 2024-2027m. 5.5.6. punkto“.

⁵⁹ LR Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, 1997 m. liepos 2 d. Nr. VIII-371, 2 str. 3 d.

⁶⁰ Biržų rajono savivaldybės mero 2025 m. birželio 9 d. potvarkis Nr. M-9 „Dėl Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų atostogų, papildomų poilsio dienų suteikimo ir siuntimo į komandiruotes tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2.6. Gyventojų prašymų vandens ir (ar) nuotekų įvadų pastatymui įgyvendinimas Bendrovėje neefektyvus

Geriamojo vandens tiekėjai privalo užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą pagal infrastruktūros plėtros plane numatytas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis ir etapus, prijungti savo prižiūrime viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje esančius abonentų ir vartotojų įrenginius prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų, vadovaudamiesi aplinkos ministro tvirtinamose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse⁶¹ nustatytais reikalavimais ir aplinkos ministro nustatytais naujų abonentų ir vartotojų prijungimo prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros⁶² reikalavimais.⁶³ Bendrovėje nėra nustatytos tvarkos, kuri reglamentuotų atskirų vartotojų naujų vandentiekio ir nuotekų tinklų statybos tvarką, pagal techniniu ir ekonominiu požiūriu svarstytinų naujų vandentiekio ir nuotekų tinklų statybos atrankos, rengimo, vertinimo, išlaidų ir pan. kriterijus. Audito metu parengtas Atskirų naujų vandentiekio įvadų ir (arba) nuotekų išvadų statybos Biržų mieste ir/ar Biržų rajone iki fizinių asmenų nuosavybės teise valdomų žemės sklypų ribos tvarkos aprašas⁶⁴.

Kad gyventojai būtų paskatinti jungtis prie geriamojo vandens tiekimo ir / arba nuotekų tvarkymo infrastruktūros, savivaldybėje patvirtinta Kompensacijų pastatų savininkams (fiziniams asmenims) už prisijungimą prie geriamojo vandens tiekimo ir / arba nuotekų tvarkymo infrastruktūros, kurią eksploatuoja viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, skyrimo tvarkos aprašas nustato dokumentų dėl Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu nustatytų kompensacijų, taikomų pastatų savininkams (fiziniams asmenims) skyrimo tvarka⁶⁵. Patvirtinta Kompensacijų pastatų savininkams už įsirengtą individualų nuotekų valymo įrenginį arba nuotekų išsėmimo rezervuarą skyrimo tvarkos aprašas nustato dokumentų dėl Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu nustatytų kompensacijų, taikomų pastatų savininkams (fiziniams asmenims) skyrimo įsirengus individualų nuotekų valymo įrenginį arba nuotekų išsėmimo rezervuarą pateikimo ir sprendimų priėmimo tvarka.⁶⁶

Bendrovė kiekvienais metais sulaukia prašymų dėl prisijungimo sąlygų ir (arba) tinklų pastatymo: 2024 m. dėl prisijungimo sąlygų – 166 prašymai (5 lentelė), dėl tinklų pastatymo – 3 (6 lentelė).

⁶¹ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. D1-629 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklių patvirtinimo“.

⁶² Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. birželio 23 d. įsakymas Nr. D1-500 „Dėl Naujų abonentų ir vartotojų prijungimo prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros reikalavimų patvirtinimo“.

⁶³ LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (2006 m. liepos 13 d. Nr. X-764), 26 str. 2 d.

⁶⁴ Patvirtintas Uždarosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ direktoriaus 2025 m. liepos 11 d. Nr. V-44.

⁶⁵ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. gruodžio 27 d. sprendimas Nr. T-284 „Dėl kompensacijų pastatų savininkams už prisijungimą prie geriamojo vandens tiekimo ir / arba nuotekų tvarkymo infrastruktūros, kurią eksploatuoja viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, dydžio nustatymo ir kompensacijų pastatų savininkams (fiziniams asmenims) už prisijungimą prie geriamojo vandens tiekimo ir / arba nuotekų tvarkymo infrastruktūros, kurią eksploatuoja viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija 2025-04-25 sprendimu Nr. T-127).

⁶⁶ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 21 d. sprendimas Nr. T-57 „Dėl kompensacijų pastatų savininkams už įsirengtą individualų nuotekų valymo įrenginį arba nuotekų išsėmimo rezervuarą skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija 2025-04-25 Nr. T-136).

Prisijungimo sąlygų registras**5 lentelė**

Metai	Išduotų prisijungimo sąlygų skaičius							
	Iš viso	V ir N	V	N	L	N ir L	V ir L	V, N ir L
2017	10	6	1	3	-	-	-	-
2018	17	10	1	5	-	1	-	-
2019	39	5	4	29	-	-	-	1
2020	37	21	2	10	2	1		1
2021	105	56	17	32	-	-	-	-
2022	237	128	56	48	4	-	-	1
2023	238	128	73	33	2	-	-	2
2024	166	71	57	29	2	-	3	4
2025 I ketv.	64	18	25	12	4	-	2	3

Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės duomenis

Žymėjimai: V – jungiamasi prie vandentiekio tinklų, N – buitinių nuotekų, L – paviršinių (lietaus) nuotekų.

Pastaba. 2017-2020 m. skaičius gali būti netikslus dėl galbūt žodžiu išduodamų leidimų prisijungti arba ne visada registruojamų prašymų. 2022–2023 m. pastebimas ryškus padidėjimas dėl užbaigtų projektų (daugiau vartotojų buvo sudaryta galimybė prisijungti).

Prašymų tinklų pastatymui registras**6 lentelė**

Metai	Turimi prašymai dėl įvadų pastatymo			
	Iš viso	V ir N	V	N
2017	7	-	-	7
2018	11	2	7	2
2019	6	3	3	-
2020	10	8	2	-
2021	29	3	23	3
2022	12	3	5	4
2023	10 (iš jų 2 grupiniai prašymai iš Saulės g., Biržai ir Lauko, Melioratorių, Partizanų g.)	2	6	3
2024	3	1	2	-
2025 I ketv.	6 (iš jų 4 grupiniai, Tiltų g., Jovaro g., Agaro g. kvartalas ir Kuprelišio k.)	1	3	2
Iš viso:	94	23	51	21

Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės duomenis

Žymėjimai: V – pageidaujama, kad būtų pastatytas vandentiekio įvadas, N – buitinių nuotekų.

6 lentelėje iš viso nurodyti tik neįgyvendinti ir laukiantys prašymai dėl tinklų pastatymo. Bendrovėje užregistruoti 94 prašymai tinklų pastatymui, iš jų įmonė 2024 m. ir 2025 m. I ketv. patenkino tik 6 prašymus vandens ir (ar) nuotekų įvado pastatymui (pastatyti įvadai penkiais adresais (vienu adresu buvo du prašymai)).

2.7. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ne visada vykdoma laikantis specialiųjų planų

Biržų rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra numatyta Biržų rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane (toliau – Plėtros planas)⁶⁷ ir Biržų ir Rinkuškių aglomeracijos nuotekų ir vandentiekio tinklų specialiajame plane.⁶⁸

Plėtros plano tikslai:

1. nustatyti aglomeracijas ir viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas;
2. nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis;
3. nurodyti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą, siekiant, kad visi gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas.

Plėtros plano 2.10. dalyje gyvenamosios vietovės, kuriose siūlomas centralizuotas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos kūrimas ir (arba) plėtra buvo suskirstytos prioriteto tvarka. Pagrindinis kriterijus, pagal kurį nustatomas gyvenamųjų vietovių prioritetiškumas, yra Biržų rajono bendrojo plano keitimo sprendiniuose numatyta hierarchinė savivaldybės centrų ir gyvenamųjų vietovių sistema. Gyvenamosioms vietovėms taikomas specialiojo plano keitimu nustatytas antrasis kriterijus – investicijų ekonominis efektyvumas, tai yra, visų pirma, siūloma investuoti į tas gyvenamąsias vietas, kuriose investicijų poreikis reikalavimus atitinkančių viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų užtikrinimui vienam gyventojui yra mažesnis. Pagal šį kriterijų prioritetą įgauna didesnės gyvenamosios vietovės, kuriose gyventojų tankumas yra didesnis.

Kitu etapu siūloma investuoti pagal Biržų rajono savivaldybės viešojo vandens tiekėjo UAB „Biržų vandenys“ perspektyvinius vandentvarkos ir nuotekų tvarkymo objektų infrastruktūros plėtros planus.⁶⁹

Bendrovė vykdo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą, nenumatytą Plėtros plane, t. y. Bendrovė vykdė vandentiekio ir nuotekų tinklų Kvietkeliuose ir Rinkuškiuose projekto įgyvendinimą, nors Širvėnos seniūnijoje viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo plėtra numatyta tik Nausėdžių k., Kratiškių k., Butniūnų k., Kilučių k. ir Obelaukių k.

Bendrovei vykdant darbus Plėtros plane nenumatytose prioritetinėse teritorijose, išlieka tikimybė, kad nebus įgyvendintas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos kūrimas ir/ar plėtra Plėtros plane nustatytose prioritetinėse teritorijose.

2.8. Projektų įgyvendinimo dėl infrastruktūros plėtros neatitiktys

Audito metu, atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos raštą⁷⁰ patikrinome vandentiekio ir nuotekų tinklų Kvietkeliuose ir Rinkuškiuose projekto įgyvendinimą.

- Bendrovės direktorė 2023 m. sausio 2 d. pateikė prašymą vandentvarkos inžinieriui „Dėl prisijungimo sąlygų išdavimo“ (Bendrovėje registruotas 2023-01-02 Nr. G-3) ir prašė išduoti prisijungimo prie centralizuotų vandentiekio tinklų bei centralizuotų buitinių nuotekų tinklų sąlygas adresu *duomenys neskelbiami*. Bendrovei prašymo dėl tinklų pastatymo, pateikta nebuvo. Iki projekto darbų pradžios kitų fizinių ar juridinių asmenų dėl tinklų pastatymo ar prisijungimo sąlygų išdavimo Bendrovė nepateikė. Dar vieną

⁶⁷ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. rugpjūčio 26 d. sprendimas Nr. T-211 „Dėl Biržų rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano keitimo patvirtinimo“ ir Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 2 d. sprendimas Nr. T-2 „Dėl Biržų rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano keitimo koregavimo patvirtinimo“.

⁶⁸ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2006 m. gegužės 29 d. sprendimas Nr. T-88 „Dėl Biržų ir Rinkuškių aglomeracijos nuotekų ir vandentiekio tinklų specialiojo plano patvirtinimo“.

⁶⁹ Biržų rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano keitimo koregavimas (II), patvirtintas Biržų rajono savivaldybės tarybos 2025 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T-130.

⁷⁰ Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2025 m. gegužės 14 d. raštas Nr. 4-01-4470 „Dėl korupcijos rizikos analizės neatlikimo UAB „Biržų vandenys“ veiklos procesuose“.

prašymą išduoti prisijungimo sąlygas⁷¹ Bendrovė gavo 2024 m. lapkričio 5 d., užregistruotas Bendrovėje 2024-11-05 Nr. G-1306.

- Bendrovė naudoja prašymų dėl tinklų pastatymo, dėl prisijungimų sąlygų ir prisijungimų sąlygų formas, tačiau jos nėra patvirtintos.
- Prisijungimo sąlygos Nr. 1 vandens tiekimui ir/ar nuotekų tvarkymui vandentvarkos inžinieriaus parengtos 2023 m. sausio 4 d. Sąlygose nurodyta, kad:
 - geriamojo vandens tiekimui būtina užsakovo prievolė: suprojektuoti ir pakloti vandentiekio įvadą nuo artimiausių vandentiekio tinklų, *duomenys neskelbiami*, Biržų r. Vandentiekį rekomenduojama kloti naudojant PE d32 mm vamzdį. Vandens apskaitos mazgą įrengti apšildomoje, apšviestoje patalpoje;
 - nutekamųjų vandenų nuleidimui būtina užsakovo prievolė: suprojektuoti nuotekų trasą ir nutiesti išvadą į nuotekų tinklus. Trasą prisijungti nuo artimiausio šulinio, esančio *duomenys neskelbiami*, naudojant d200 mm vamzdį. Tinklus tiesti vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 2.07.01:2033 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinierinės sistemos. Lauko inžinieriniai tinklai“ reikalavimais. Nuotekų išvadui nuo šulinio iki namo rekomenduojama naudoti d160 mm PVC vamzdį.
- Vandentiekio ir nuotekų tinklų, Kvietkeliuose, Biržų rajone, supaprastintame statybos projekte numatyti (7 lentelė).

7 lentelė

Nr.	Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis
Buitinių nuotekų tinklai			
1.	Inžinerinių tinklų ilgis	m	173,24
	Vamzdžio skersmuo	mm	160,0
Vandentiekio tinklai			
2.	Inžinerinių tinklų ilgis	m	172,84
	Vamzdžio skersmuo	mm	50,0

Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba pagal Vandentiekio ir nuotekų tinklų, Kvietkeliuose, Biržų rajone, supaprastinto statybos projekto duomenis

Vandentiekio ir nuotekų tinklų, Rinkuškiuose, Biržų rajone, supaprastintame statybos projekte numatyti (8 lentelė):

8 lentelė

Nr.	Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis
Buitinių nuotekų tinklai			
1.	Inžinerinių tinklų ilgis	m	188,95
	Vamzdžio skersmuo	mm	160,0
Vandentiekio tinklai			
2.	Inžinerinių tinklų ilgis	m	180,10
	Vamzdžio skersmuo	mm	50,0

Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba pagal Vandentiekio ir nuotekų tinklų, Rinkuškiuose, Biržų rajone, supaprastinto statybos projekto duomenis

Pagal 2024 m. ir 2025 m. I ketv. galiojusį statinių klasifikavimą, inžinieriniai tinklai (Vandentiekio tinklai, kurių išorinis vamzdžio skersmuo ≤ 50 mm; Nuotekų tinklai, kurių išorinis skersmuo ≤ 160 mm), priskiriami I grupės nesudėtingiems statiniams.⁷² Atkreipiame dėmesį, kad vandentiekio ir nuotekų tinklų Kvietkeliuose ir Rinkuškiuose supaprastintuose statybos projektuose

⁷¹ Bendrovės 2024-11-08 išduotos prisijungimo sąlygos Nr. 152 vandentiekio įvadui *duomenys neskelbtini*.

⁷² Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymas Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“ patvirtinimo“ (2024 m. birželio 14 d. Nr. D1-197 redakcija).

kai kurių vamzdžių diametrai neatitinka prisijungimo sąlygų. Prisijungimo sąlygos patikslintos nebuvo. Jei būtų išpildoma sąlyga trasą prisijungti nuo artimiausio šulinio, esančio *duomenys neskelbiami*, naudojant d200 mm vamzdį, tokiu atveju nuotekų tinklai priskiriami II grupės nesudėtingiems statiniams. Šios grupės statiniams, statomiems Biržų regioninio parko teritorijoje, reikalingas projektas ir statybos leidimas.

- Bendrovė pagal Vandentiekio ir nuotekų tinklą, Kvietkeliuose, Biržų rajone, supaprastintą statybos projektą įrengė vandentiekio tinklus. Išankstinių sąmatų ar komercinių pasiūlymų Bendrovė nepateikė, darbų atlikimo sutartis pasirašyta nebuvo.

Bendrovės išrašytos PVM sąskaitos faktūros už atliktus darbus *duomenys neskelbiami* (9 lentelė).

9 lentelė

Eil. Nr.	PVM sąskaitos – faktūros data ir Nr.	Paslauga / medžiagos	Paslaugų / medžiagų kaina, Eur be PVM	Ar kainos atitinka nustatytas Bendrovės ⁷³	Ar atitinka kitų dokumentų duomenis? Kokius?	Apmokėjimo data ir suma su PVM, Eur
1	2	3	4	5	6	7
1.	2024-08-31 BVP Nr. 006382, apmokėti iki 2024-09-15	JCB ekskavatoriaus krautuvo nuoma su vairuotoju	69,02	Taip	Taip 2024-08-22 Atliktų darbų priėmimo-perdavimo aktas; Ne Krovininio automobilio kelionės lape Nr. 1790084	2024-10-04 83,51
2.	2024-11-30 BVP Nr. 007039, apmokėti iki 2024-12-31	Medžiagos	478,96 Eur (iš jų 363,26 Eur už medžiagas ir 115,7 Eur už vandentiekio geodezinę nuotrauką)	Medžiagų antkainis nenustatytas	Taip 2024-11-26 PVM sąskaita faktūra ST Nr. 4017, suma 330,57 be PVM, iš jos Vandentiekio geodezinę nuotrauka Kvietkelių k., suma be PVM 115,70 Eur.	2025-02-11 100,00; 2025-03-07 500,00; 2025-03-13 100,00; 2025-04-08
		Santechnikos paslaugos	495,75	Taip	Taip Atliktų darbų aktas Nr. 1 30 val.	500,00; 2025-05-08 400,00;
		Mini ekskavatoriaus nuoma	741,0	Taip	Taip Atliktų darbų aktas Nr. 1 ir Krovininio automobilio kelionės lapas Nr. 1790098 25 val.	2025-06-12 400,00 Neapmokėtas likutis 76,01
3.	2025-01-03 BVP Nr. 007341, apmokėti iki 2025-02-28	Papildomi darbai (projektas)	710,0	-	Taip 2024-07-16 PVM sąskaita-faktūra Nr. 24-04, suma be PVM 1100,0 Eur; 2024-01-15 PVM sąskaita faktūra ST Nr. 3453 Topografinis planas nuo <i>duomenys neskelbiami</i> iki <i>duomenys neskelbiami</i> , suma be PVM 370,0 Eur	Neapmokėta 859,1
4.	2025-02-28 BVP Nr. 007524, apmokėti iki 2025-03-31	Santechnikos paslaugos	19,83	Taip	Taip 2025-02-26 Atliktų darbų priėmimo-perdavimo aktas	Neapmokėta 23,99
	Iš viso		2514,56			

Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės duomenis

⁷³ Bendrovės papildomos, nereguliuojamos veiklos paslaugos ir jų įkainiai nustatyti Uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ direktoriaus 2022 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. V-91 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ papildomų paslaugų papildymo ir papildomų paslaugų savikainų apskaičiavimo patvirtinimo“ (su 2024 m. birželio 20 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-46 papildymu).

9 lentelės neatitiktys

7 stulpelis

Pradelsti apmokėjimai už atliktas paslaugas 2025-07-07 sudaro 959,10 Eur su PVM. 2025 m. kovo 1 d. pateiktas *duomenys neskelbiami* prašymas Bendrovei (registracija 2025-03-06 Nr. G-262). Įmokos mokamos dalimis, tačiau priimto sprendimo dėl *duomenys neskelbiami* prašymo Bendrovė nepateikė. Bendrovėje taikoma neaprašyta tvarka, kada priimami gyventojų prašymai sumokėti įmokas dalimis.

1 eilutė

Krovininio automobilio kelionės lape Nr. 1790084 (Ekskavatorius krautuvas 9296 LY) 2024-08-22 nėra nurodyta atliktų darbų Kvietkelių k.

2 eilutė

- Atliktų darbų akte Nr. 1 nurodyta Vamzdis d32 – 169 m., sunaudotų gamyboje medžiagų nurašymo akte Nr. 264 – Vamzdis DN50*3,0. Direktorė paaiškino, kad dėl žmogiškos klaidos Atliktų darbų akte Nr. 1 vamzdis nurodytas neteisingu diametru.

- Patikrinome medžiagų įsigijimą ir nurašymą bei taikomą medžiagų antkainį. Bendrovės apskaitos politikos 2.7 p. nustatyta, kad Bendrovėje taikomas konkrečių kainų atsargų įkainojimo būdas⁷⁴. Taikant šį būdą, konkretūs atsargų vienetai turi būti įvertinami jų savikaina. Konkrečių kainų būdas gali būti taikomas konkretiems projektams skirtoms atsargoms. Šis būdas netaikomas, jeigu yra daug atsargų vienetų, kurie gali būti lengvai keičiami vieni kitais⁷⁵. Atkreipiame dėmesį, kad 2024 m. gruodžio 31 d. Finansinių ataskaitų rinkinio apskaitos politikoje ir Bendrovės naudojamoje finansinės apskaitos programoje „Edrana“⁷⁶ taikomas FIFO sunaudotų atsargų taikomas būdas.

- Bendrovėje nėra nustatytos nereguliuojamai veiklai sunaudotų medžiagų kainų nustatymo tvarkos. Bendrovės direktorė paaiškino: „Medžiagų antkainio nesame pasitvirtinę. Tiesiog žodžiu apsitarę ir viskas, nes tai susiję su komercine veikla. Negalime viešinti, nes taptume nekonkurencingi, o nusistatę žirkles antkainio, taip pat taptume nekonkurencingi, nes visi prašytų minimalios ribos ir konkurentai žinotų mūsų kainas visas, nes medžiagas tenka pirkti iš tų pačių įmonių kaip ir konkurentai. Šiuo metu taip ir varijuojame, kad jų darbas nebūtų nuostolingas, nes jei matome, kad tikrai žmonės sunkiai gyvena, ir pasižiūri, pasitaria darbuotojai ką daryti, nes įmonės tikslas yra kuo daugiau prijungti vartotojų prie centralizuotų tinklų ir padaryti, ir sunkius atvejus, kurių atsisako privatūs paslaugos teikėjai. Šiuo metu dirbantis žmogus bando laikyti vieną antkainį, bet taip pat vertina situaciją“.

Minėtoje situacijoje medžiagų antkainio procentas taikomas skirtingas, vidutinis antkainis sudaro 16,6 proc.

- Atkreipiame dėmesį, kad Bendrovėje sunaudotų gamyboje medžiagų nurašymo aktai numeruojami iš eilės, tačiau sunaudotų gamyboje medžiagų nurašymo aktai Nr. 264 yra du (2024-12-09 ir 2024-12-31). Atsakingas asmuo paaiškino, kad tai įvyko dėl žmogiškos klaidos.

Nustatyta, kad Bendrovė ne visada laikosi PVM įstatymo reikalavimų (10 lentelė). PVM sąskaitose faktūrose privaloma nurodyti PVM sąskaitos faktūros išrašymo data, prekių tiekimo arba paslaugų teikimo data, jeigu ji nesutampa su PVM sąskaitos faktūros išrašymo data ar avanso gavimo diena.⁷⁷

⁷⁴ Patvirtinta Uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ direktoriaus 2016 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. V-16.

⁷⁵ 9-ojo VAS, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. 1K-117 „Dėl 9-ojo verslo apskaitos standarto „atsargos“ patvirtinimo“ 41 p.

⁷⁶ UAB „Biržų vandenys“ geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos reguliavimo apskaitos sistemos aprašo, patvirtinto Uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ direktoriaus 2024 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. V-40, 14 p.

⁷⁷ Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (2002 m. kovo 5 d. Nr. IX-751) 80 str. 1 d. 1 p. ir 8 p.

Išrašomų sąskaitų REGISTRAS

Mokėtojas					Suma, Eur		
PVM sąskaitos faktūros serija ir numeris	PVM sąskaitos faktūros išrašymo data	Pirkėjo PVM mokėtojo kodas	Pirkėjo identifikacinis kodas	Pirkėjo pavadinimas arba vardas, pavardė	Be PVM	PVM	Su PVM
BVP007333	2025-01-23				27,32	5,74	33,06
BVP007337	2025-01-24				24,89	5,23	30,12
BVP007339	2025-01-24				35,25	7,40	42,65
BVP007340	2025-01-24				28,54	6,00	34,54
BVP007341	2025-01-03				710,00	149,10	859,10
BVP007342	2025-01-27				4,13	0,87	5,00
BVP007343	2025-01-27				37,68	7,91	45,59
BVP007344	2025-01-27				19,83	4,16	23,99
BVP007345	2025-01-27				29,83	6,26	36,09
BVP007346	2025-01-28				22,46	4,72	27,18

Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės duomenis

LR Finansinės apskaitos įstatymas nustato, kad vadovas organizuoja subjekto apskaitą, nustatydamas vidaus kontrolės priemones ir užtikrina jų taikymą.⁷⁸ Audito metu nustatyta, kad prie Bendrovėje naudojamos apskaitos sistemos prieigą, skirtingomis teisėmis, turi 13 darbuotojų. Bendrovėje nesukurtos kontrolės priemonės dėl apskaitos programos prieigos: atsakingų asmenų dirbti su apskaitos sistema sąrašas Bendrovėje nepatvirtintas, teisės nenustatytos. Audito metu patvirtintos apskaitos programos vartotojų vaidmenys ir prieigos teisės.⁷⁹

Apskaitos sistemos įvykiai parodo, kad direktorė, galimai veikdama interesų konflikto situacijoje, 2025-01-25 ir 2025-01-27 suformavo sąskaitas savo sutuoktiniui.

Pagal vandentiekio ir nuotekų tinklą, Rinkuškiuose, Biržų rajone, projektą atlikti darbai (11 lentelė).

11 lentelė

Rangovas ir darbai	PVM sąskaitos-faktūros data, Nr. ir suma Eur su PVM	Iš jų Rinkuškių trasai, Eur su PVM	Pastabos
Gintaro Šakalio individuali veikla, Vandentiekio ir nuotekų tinklą, Rinkuškiuose, Biržų rajone, supaprastintas statybos projektas	2024-07-16 PVM sąskaita faktūra Nr. 24-04, suma 1331,0	919,60	2025-01-03 <i>duomenys neskelbiami</i> išrašyta PVM sąskaita-faktūra Nr. 007341 už 859,10 Eur su PVM
UAB „Šiaurinis taškas“, Topografinis planas nuo Rinkuškių 38A, Biržų r. iki Biržų r. sav. Širvėnos sen., Kvietkelių k. 2	PVM sąskaita faktūra 2024-01-15 ST Nr. 3453, suma 447,70 Eur		
UAB „Šiaurinis taškas“, Vandentiekio geodezinė nuotrauka Kvietkelių k., Rinkuškių k. ir Pilies g. 1, Biržai	PVM sąskaita faktūra 2024-11-26 ST Nr. 4017, suma 400,0 Eur	140,0	Pagal <i>duomenys neskelbiami</i> išrašyta 2024-11-30 PVM sąskaita-faktūrą BVP Nr. 007039, 140,0 Eur su PVM įtraukta prie medžiagų
UAB „Dujostata“ Betranšėjų inžinerinių tinklų tiesimo darbai Kvietkelių k., Biržų raj.	PVM sąskaita faktūra 2024-10-11 DUJ Nr. 24-0134, suma 4301,07 Eur	4301,07	
UAB „Šiaurinis taškas“, Rinkuškių k., vandentiekio tinklo kadastrinių matavimo bylos parengimas su išankstine patikra	PVM sąskaita faktūra 2025-03-13 ST Nr. 4203, suma 484,0 Eur	242,0	
Iš viso:		5602,67	

Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės duomenis

⁷⁸ Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo, 2001 m. lapkričio 6 d. Nr. IX-574, 13 str. 1 d. 4 p.

⁷⁹ Patvirtinta Uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ direktoriaus 2025 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-42.

2.9. Panašių infrastruktūros plėtros projektų kainos žymiai skiriasi

Palyginome nutiestų inžinerinių tinklų 1 m kainą Kvietkelių k., Rinkuškių k. ir Apaščios kranto g., Biržuose.

- Pagal UAB „Dujostata“ 2024-10-11 atliktų darbų aktą, Rinkuškių k. nutiesta 177 m d50 inžinerinių tinklų, bendra išlaidų suma su PVM sudaro 4 301,07 Eur su PVM arba 24,30 Eur su PVM už 1 m.

- Pagal Bendrovės 2024-11-06 atliktų darbų aktą Nr. 1, Kvietkelių k. nutiesta 169 m d50 inžinerinių tinklų. Bendra tinklų tiesimo darbų suma – 2043,51 Eur su PVM arba, iš jų:

- pagal Bendrovės 2024-11-06 atliktų darbų aktą Nr. 1 – 1936,01 Eur (iš viso 2 076,01 Eur minus vandentiekio geodezinė nuotrauka 140,0 Eur);
- pagal 2024-08-22 atliktų darbų priėmimo-perdavimo aktą – 83,51 Eur;
- pagal 2025-02-26 atliktų darbų priėmimo-perdavimo aktą – 23,99 Eur.

Tai sudaro 12,10 Eur su PVM už 1 m.

- Pagal 2022 m. Įvadinių vandentiekio tinklų Apaščios kranto gatvėje, Biržuose, supaprastintas statybos projektą (su patikslinimu) planuota nutiesti 216,33 m d63 vandens tinklų ir 30,45 m d32 įvadų prie sklypų. Bendrovė gavo du gyventojų prašymus (2021-11-03 ir 2022-02-23) dėl vandentiekio (arba) nuotekų tinklų pastatymo. REGIA duomenimis, Apaščios kranto gatvėje pastatyti 9 įvadai, iš kurių 3 gyventojai yra prisijungę prie vandens tinklų. Pagal 2023 m. spalio 17 d. Vandentiekio tinklų statyba Apaščios kranto g. Biržų m. statybos rangos sutartį Nr. BV23-72 su UAB „Gensera“, sutarta nutiesti pagal Įvadinių vandentiekio tinklų Apaščios kranto gatvėje, Biržuose, supaprastintą statybos projektą 246,78 m vandentiekio tinklų, sutarties kaina 35 090 Eur su PVM, vidutinė 1 m. kaina – 142,19 Eur.

Atsižvelgus į aukščiau išvardintus atvejus, Bendrovės darbų kaina yra žymiai mažesnė už kitų darbų vykdytojų.

2.10. Vartotojų skaičius, kurie neturi geriamojo vandens apskaitos prietaisų mažėjantis

Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos aprašo⁸⁰ (toliau – Tvarkymo tvarkos aprašas) 5 p. nustatyta, „Kai asmuo nėra pasirašęs sutarties arba atsisako ją pasirašyti, tačiau teisės aktų, reglamentuojančių geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, nustatyta tvarka yra prijungęs nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų išleidimo komunikacijas, <...>, suvartoto geriamojo vandens ir išleistų nuotekų kiekis nustatomas pagal geriamojo vandens apskaitos prietaisų ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisų rodmenis, o jei teisės aktų, reglamentuojančių geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, nustatyta tvarka nėra įrengtų geriamojo vandens apskaitos prietaisų – pagal vidutinį savivaldybėje suvartojamo geriamojo vandens kiekį, apskaičiuotą pagal šiuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintą Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinių sąlygų aprašą.

Kiekvienais metais Bendrovės direktoriaus įsakymu⁸¹ patvirtintas vartotojams, kuriems dėl techninių ar kitų priežasčių nėra galimybės įrengti atsiskaitomųjų geriamojo vandens apskaitos prietaisų, apskaičiuotas vidutinis suvartojamo geriamojo vandens kiekis. 2024 m. 2,06 m³/gyventojui per mėn., 2025 m. – 2,09 m³/gyventojui per mėn. Įsakymų prieduose „Biržų rajono savivaldybės teritorijos vidutinio suvartojamo geriamojo vandens kiekio (m³) vienam gyventojui apskaičiavimas“ nurodytas vidutinis gyventojų skaičius vienam būstui 1,6. Bendrovė nepaaiškino kaip šis rodiklis apskaičiuojamas. Įsakymuose nurodyta, kad atsisakius įleisti Vandens tiekėjo įgaliotą atstovą, pateikusių Vandens tiekėjo įgalioto asmens pasirašytą prašymą ir Vandens tiekėjo išduotą darbo pažymėjimą su darbuotojo nuotrauka, vardu, pavarde, pareigomis, darbo dienomis nuo 8 iki 20 val. į butą (patalpas) ar bendrojo naudojimo patalpas atlikti atsiskaitomųjų geriamojo vandens ir (arba)

⁸⁰ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. birželio 7 d. nutarimu Nr. 440 „Dėl Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo įgyvendinimo“

⁸¹ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus įsakymai „Dėl vidutinio suvartojamo geriamojo vandens kiekio“ 2024 m. sausio 26 d. Nr. V-9; 2025 m. sausio 20 d. Nr. V-3.

nuotekų apskaitos prietaisų, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros priežiūrą (įrengti ar pakeisti atsiskaitomuosius geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisus, atlikti jų metrologinę patikrą, patikrinti apskaitos prietaisų techninę būklę, eksploataavimo sąlygas, patikrinti vandentiekio įvado ir (ar) nuotekų išvado techninę būklę, teisės aktų nustatyta tvarka sustabdyti geriamojo vandens tiekimą įsiskolinusiam asmeniui) (toliau – atlikti tam tikrus veiksmus), nuo atsisakymo įleisti dienos (atsisakymo įleisti diena laikoma diena, kurią Vartotojas informavo, kad atsisako įleisti Vandens tiekėjo įgaliotą atstovą atlikti tam tikrus veiksmus, arba pirmą kalendorinę dieną pasibaigus registruotame laiške nurodytam terminui) Vartotojo suvartoto geriamojo vandens kiekis ir (ar) išleistų nuotekų kiekis skaičiuojamas vidutinį savivaldybėje suvartojamo geriamojo vandens kiekį padauginus iš koeficiento 2. Bendrovėje tokia praktika nėra taikoma, audituojamu laikotarpiu nei vienam vartotojui nebuvo taikomas minėtas koeficientas.

2021 m. pradžioje⁸² Bendrovė turėjo 843, 2025-03-31 duomenimis – 626 vartotojus, kuriems nėra įrengtų apskaitos prietaisų ir moka pagal vidutinį suvartojamo geriamojo vandens kiekį. Per audituojamą laikotarpį sudarytos 53 sutartys su vartotojais, kuriems įrengti šalto vandens skaitikliai. Bendrovė informavo gyventojus apie atnaujintą registruotų gyventojų skaičių įmonės apskaitos sistemoje, remiantis VĮ Registro centro duomenis.⁸³

2.11. Dalis vartotojų delsia atsiskaityti už paslaugas

UAB „Biržų vandenys“ pateikti duomenys apie gautinų sumų detalizaciją pagal skolininkus ir senatį 12 lentelėje.

12 lentelė			
Data	Iš viso suma, Eur	Iš jų daugiau 12 mėn. skola, Eur	Priskaičiuota delspinigių, Eur
2024-01-01	217888,69	_*	_*
2024-12-31	211931,33	33666,26	1152,52
2025-03-31	214113,33	34266,58	1000,88

*Duomenys nepateikti dėl perėjimo prie naujos apskaitos sistemos.

Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba Bendrovės duomenimis

Bendrovė 2025 m. kovo 28 d. pasitvirtino Delspinigių už nesumokėtus paslaugų mokesčius skaičiavimo tvarkos aprašą,⁸⁴ kuriame nustatyta delspinigių už nesumokėtus paslaugų mokesčius asmenims apskaičiavimo, mokėjimo ir išieškojimo tvarka.

Bendrovės finansinės apskaitos duomenimis, pateikti duomenys rodo, kad 2024 m. pabaigoje vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo vartotojų skola – 211 931,33 Eur, iš jų daugiau kaip 12 mėn. 33 666,26 Eur, jiems priskaičiuotų delspinigių suma sudarė 1 152,52 Eur. Per 2024 m. dėl skolų išieškojimo ikiteismine tvarka perduoti tik 9 asmenys (skolos suma – 3611,72 Eur), skolų išieškojimui per antstolę – 3 asmenys (skolos suma – 780,65 Eur). Bendras ieškinių likutis 2024-12-31 – 15 263,18 Eur. Klientų aptarnavimo skyriaus darbuotoja paaiškino, kad 2024 m. vyko perėjimas prie naujos apskaitos sistemos, todėl skolininkų perdavimui skolų išieškojimui buvo skirta mažiau laiko.

Bendrovėje yra nustatyta Apskaitos prietaisų netinkamo eksploataavimo, nelegalių prisijungimų prie geriamojo vandens ir (arba) nuotekų tinklų nustatymo ir pažeidimų fiksavimo bei šalinimo tvarka.⁸⁵ Per audituojamą laikotarpį pagal Užfiksuotų pažeidimų surinktos medžiagos pridavimo-priėmimo žurnalo duomenis, nustatyti 5 atvejai dėl nelegalių prisijungimų, iš jų 4

⁸² Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2021 m. kovo 18 d. UAB „Biržų vandenys“ veikos audito ataskaita Nr. K14-1.

⁸³ UAB „Biržų vandenys“ 2024 m. birželio 5 d. raštas Nr. S-250 „Informacija dėl duomenų atnaujinimo“.

⁸⁴ Patvirtintas UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2025 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. V-19.

⁸⁵ Patvirtinta 2021 m. UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2021 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. V-14.

vartotojai buvo pasijungę nuotekas, vienas iš jų vandenį ir nuotekas, kuriems priskaičiuoti 5 624,07 Eur nuostolių iš kurių 2025-03-31 nesumokėta 2020,41 Eur.

Audito metu nustatyta atvejų, kai Bendrovės vartotojų skolininkų sąrašė yra vartotojai, kuriems suteiktas Savivaldybės socialinis arba savivaldybės būstas.

Socialinių išmokų teikimo asmenims, patiriantiems socialinę riziką, Biržų rajono savivaldybėje tvarkos aprašo 11 p. nustatyta, „Kai įsiskolinimas už komunalines paslaugas ir (ar) būsto nuomą yra lygus ar viršija 0,5 valstybės remiamų pajamų dydžio sumą, iki 20 procentų mokamos socialinės paramos sumos gali būti pervedama tiesiogiai į būsto nuomos paslaugas, energiją, geriamąjį bei karštą vandenį ir kitas paslaugas teikiančių įmonių atsiskaitomąsias sąskaitas bankuose“⁸⁶. 2024 m. patvirtintas valstybės remiamų pajamų dydis – 176 Eur⁸⁷, 2025 m. – 221 Eur⁸⁸. Audituojamu laikotarpiu Savivaldybėje ši praktika taikoma nebuvo.

Pagal 2024-03-31 informaciją apie savivaldybės būstų ir socialinių būstų mokėjimus UAB „Biržų vandenys“ nustatyti 6 atvejai, kai socialines išmokas gaunančių asmenų, patiriančių socialinę riziką, įsiskolinimas už komunalines paslaugas viršija 0,5 valstybės remiamų pajamų dydžio sumą. Skolos suma Bendrovei sudaro 1611,11 Eur.

2.12. Pastebėjimai dėl Bendrovės nereguliuojamos veiklos teikiamų papildomų paslaugų

Bendrovės vadovybė įsakymais⁸⁹ vadovaujantis LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu, kitą veiklą priskiriant nereguliuojamai veiklai yra patvirtinusi nereguliuojamos veiklos papildomų paslaugų kainas. Pastebėjome, kad Bendrovės interneto tinklalapyje⁹⁰ nepaskelbta teikiamos paslaugos „Skaitiklio rodmenų nurašymas (kai vartotojas/abonentas nemoka nurašyti rodmenų; parduoda patalpas ir nori būti tikras, kad nėra jokių vandens apskaitos prietaisų pažeidimų)“ nustatyta kaina (5,00 Eur be PVM).

Bendrovė suteikia nuotekų išvežimo paslaugas, už kurias 2024 m. Bendrovė gavo 3 560,40 Eur. pajamų (sąnaudos sudarė 82 333,66 Eur, o pajamos – 85 894,06 Eur).

Audito metu Bendrovė pateikė 2022 m. gruodžio 2 d. Bendrovės direktoriaus patvirtintas nuotekų išvežimo paslaugų įkainių paskaičiavimus⁹¹. Nustatyta, kad virš 10 km teikiant nuotekų išvežimo paslaugas Bendrovės marža yra neigiama (minusinė) 13 lentelės, 4 st.; 4; 5; 6 eil.

⁸⁶ Socialinių išmokų teikimo asmenims, patiriantiems socialinę riziką, Biržų rajono savivaldybėje tvarkos aprašo, patvirtinto 2023 m. gruodžio 28 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu T-378 „Dėl socialinių išmokų teikimo asmenims, patiriantiems socialinę riziką, Biržų rajono savivaldybėje tvarkos aprašo pakeitimo“ 11 p.

⁸⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. gruodžio 6 d. nutarimo Nr. 946 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 5 d. nutarimo Nr. 1206 „Dėl socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių dydžių patvirtinimo“ pakeitimo“ 4 p.

⁸⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 5 d. nutarimo Nr. 1206 „Dėl socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių dydžių patvirtinimo“ 4 p.

⁸⁹ UAB „Biržų vandenys“ 2022 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. V-31 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ Papildomų paslaugų ir jų kainos“, pakeitimai: 2022 m. gruodžio 2 d. Nr. V-91 ir 2024 m. birželio 20 d. Nr. V-46 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ Papildomų paslaugų papildymo ir papildomų paslaugų savikainų skaičiavimo patvirtinimo“.

⁹⁰ <https://birzuvandenys.lt/papildomos-paslaugos/>

⁹¹ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2022 m. gruodžio 2 d. patvirtintos papildomų paslaugų įkainių skaičiavimo lentelės.

13 lentelė

Eil. Nr.	Paslaugos pavadinimas	Iš viso sąnaudų Eur (be PVM)	Įmonės marža proc.	Nustatyta kaina Eur (be PVM) (3+4)
1	2	3	4	5
1.	Nuotekų išvežimas, ne daugiau 4,5 m ³ , iki 10 km imtinai, į vieną pusę nuo Rotušės 30, be nuotekų valymo ir dumblo sutvarkymo kainos	13,53	30,12	17,60
2.	Nuotekų išvežimas, ne daugiau 6,0 m ³ , iki 10 km imtinai, į vieną pusę nuo Rotušės 30, be nuotekų valymo ir dumblo sutvarkymo kainos	18,46	25,13	23,10
3.	Nuotekų išvežimas, ne mažiau 6,1 m ³ , iki 10 km imtinai, į vieną pusę nuo Rotušės 30, be nuotekų valymo ir dumblo sutvarkymo kainos	26,84	27,03	34,10
4.	Nuotekų išvežimas, ne daugiau 4,5 m ³ , virš 10 km imtinai, į vieną pusę nuo Rotušės 30, be nuotekų valymo ir dumblo sutvarkymo kainos	30,44	(- 8,00)	28,00
5.	Nuotekų išvežimas, ne daugiau 6,0 m ³ , virš 10 km imtinai, į vieną pusę nuo Rotušės 30, be nuotekų valymo ir dumblo sutvarkymo kainos	40,60	(- 8,88)	37,00
6.	Nuotekų išvežimas, ne mažiau 6,1 m ³ , virš 10 km imtinai į vieną pusę nuo Rotušės 30, be nuotekų valymo ir dumblo sutvarkymo kainos	60,84	(- 28,51)	43,50

Šaltinis: Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės pateiktus duomenis

Atkreipiame dėmesį, kad gyventojams, kuriems teikiama nuotekų išvežimo paslauga nuvažiuojant atstumu virš 10 km imtinai (į vieną pusę nuo Rotušės g. 30), iš dalies dengia neigiamą Įmonės maržą gyventojai, kuriems teikiama nuotekų išvežimo paslauga iki 10 km imtinai, (į vieną pusę nuo Rotušės g.30).

Patikrinome 2025 m. sausio mėn. išrašytų PVM sąskaitų-faktūrų duomenis už nuotekų išvežimą ar taikomos nustatytos papildomų paslaugų kainos, neatitikčių nenustatyta.

Patikrinus kitų paslaugų paskaičiuotus įkainius⁹², nustatyta, kad „Pažymų išdavimas (už pažymą, kurias išduoti neįpareigoja teisės aktai ir teikiant informaciją apie atsiskaitymą už suteiktas paslaugas (parduodant, perleidžiant turtą))“ ir „Vekselių ar susitarimų perėmimas ir kontrolė (skolininkui, paprašius skolą mokėti dalimis, sąskaita išrašoma, kai pasirašomas vekselis ar susitarimas su skolų grafiku)“ kainos paskaičiavimas skiriasi nuo patvirtintų kainų. Tai yra Bendrovės vadovo patvirtintame kainos paskaičiavime nustatytas valandinis paslaugos įkainis 4,30 Eur/val. (be PVM), skiriasi nuo Bendrovės vadovo įsakymu⁹³ patvirtintos kainos už vnt. 4,13 Eur (be PVM).

Iš viso per audituojamąjį laikotarpį už papildomą paslaugą „Pažymų išdavimas“ gauta pajamų 681,45 Eur (be PVM), pažymų išduota – 165 vnt. (per 2024 m. 142 vnt. pažymų po 4,13 Eur už 586,46 Eur (be PVM), per 2025 m. I ketv. – 23 vnt. pažymas po 4,13 Eur (be PVM) už 94,99 Eur (be PVM)).

Už teikiamą paslaugą „Vekselių ar susitarimų perėmimas ir kontrolė“ Bendrovė per audituojamąjį laikotarpį išrašė 1 vnt., suma 4,13 Eur (be PVM).

Bendrovė suteikė papildomą paslaugą „Skaityklio rodmenų nurašymas (Kai vartotojas/abonentas nemoka nurašyti rodmenų; parduoda patalpas ir nori būti tikras, kad nėra jokių

⁹² UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2022 m. gruodžio 2 d. patvirtintos papildomų paslaugų įkainių skaičiavimo lentelės.

⁹³ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2022 m. gruodžio 2 d. įsakymas Nr. V-91 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ papildomų paslaugų savikainų apskaičiavimo patvirtinimo“.

vandens apskaitos prietaisų pažeidimų)“ per 2024 m. 3 vnt. ir per 2025 m. I ketv. 1 vnt. po 5,00 Eur (be PVM).

2.13. Nustatytos neatitiktys vykdant viešuosius pirkimus

1. Vykdydama viešuosius pirkimus Bendrovė vadovaujasi Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymu⁹⁴ (toliau – PĮ), Bendrovės viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklėmis⁹⁵ (toliau – VP taisyklės) ir Bendrovės mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu (toliau – MVP tvarka).⁹⁶ VP taisyklės ir MVP tvarka Bendrovėje nesuderintos, pavyzdžiui, VP taisyklių 35 p. numatyta, kad pirkimo paraiška gali būti nepildoma, jei numatomos sudaryti pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 3000 Eur be PVM. MVP tvarkos (su 2025-02-27 pakeitimu Nr. V-15) 12.4. p. nustatyta, kad „kai atliekamas mažos vertės pirkimas, kurio bendra vertė neviršija 1000,00 Eur be PVM, paraiškos ir pažymos pildyti nebūtina“. Atkreipiame dėmesį, kad Bendrovės internetiniame tinklapyje paskelbta tik MVP tvarka, kuri yra senos redakcijos.

2. VP taisyklių 15. p. nustatyta, kad prieš pradėdami vykdyti jiems nustatytas funkcijas, Bendrovės darbuotojai ar pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjo darbuotojai, Pirkimų iniciatorius, Pirkimų organizatorius, Viešųjų pirkimų komisijos nariai, ekspertai, stebėtojai, dalyvaujantys pirkimo procedūrose ar galintys daryti įtaką jos rezultatams, turi pasirašyti nešališkumo deklaraciją (forma patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 1S-93 „Dėl nešališkumo deklaracijos tipinės formos patvirtinimo“) ir konfidencialumo pasižadėjimą (VP taisyklių 6 priedas). Nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus darbuotojai turi atnaujinti (pasirašyti naujus) ne rečiau, kaip vieną kartą per metus.

Nesilaikant VP taisyklių 8.6. p. reikalavimų, konfidencialumo pasižadėjimų ir nešališkumo deklaracijų registras Bendrovėje nepildomas, darbuotojų duomenys apie nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus neatnaujinti. Neatitiktis audito metu ištaisyta.

3. Bendrovė dviem atvejais nesilaikė VP taisyklių 11 punkto reikalavimų, kur numatyta, kad viešųjų pirkimų komisija vykdo pirkimus, kai numatomos sudaryti pirkimo sutarties vertė lygi arba didesnė kaip 30000 Eur be pridėtinės vertės mokesčio, jeigu Bendrovės direktorius nenusprendžia kitaip, kadangi paslaugos įsigytos viršijant nustatytą sumą, pavyzdžiui: Vandentiekio tinklo įrengimo darbai Žalgirio g. Kirdonių k. (pirkimo paraiška 2024-07-23 Nr. 52, kaina be PVM 50 000 Eur) ir Vandentiekio ir nuotekų tinklų įrengimas Tarybų g., Biržai (pirkimo paraiška 2024-08-02 Nr. 54, sutarties kaina be PVM 38 700 Eur).

4. Atkreipiame dėmesį, kad Vandentiekio ir nuotekų tinklų įrengimas Tarybų g., Biržai (pirkimo paraiška 2024-08-02 Nr. 54, sutarties kaina be PVM 38 700 Eur) nupirkta nesilaikant MVP tvarkos 28.1 p. reikalavimų (2024-10-16 Nr. V-72 redakcija), nes buvo kreiptasi tik į vieną tiekėją. Minėtame punkte nustatyta, kad neskelbiant apie mažos vertės pirkimą, kreipiantis į vieną tiekėją, gali būti perkama, kai prekių ar paslaugų ar darbų pirkimo vertė ne didesnė kaip 15 000 Eur be PVM,

5. Bendrovės MVP tvarkos 36 p. nustatyta, kas sutartis sudaroma raštu. Žodžiu ji gali būti sudaroma tik tada, kai pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 3 000 Eur be PVM (nuo 2024-10-16 – 15 000 Eur)⁹⁷. Bendrovė iki 2024-10-16 sudarė 2 žodines sutartis, kurios viršija 3000 Eur be PVM:

2024-08-07 UAB "Dotnuva Baltic"	7120,80 be PVM;
2024-02-27 UAB "ELREMTA MASTERMANN"	5500,00 be PVM.

6. Bendrovė yra sudariusi 2025-01-14 sutartį Nr. BV25-3 su UAB „Dujostata“. Sutartyje nėra numatyti preliminarūs darbų kiekiai, nepateikti prie sutarties kainos paslaugų įkainiai.

⁹⁴ Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas (2017 m. gegužės 2 d. Nr. XIII-328).

⁹⁵ Patvirtinta UAB „Biržų vandenys“ 2020 m. liepos 8 d. direktoriaus įsakymu Nr. 9 „Dėl viešųjų pirkimų komisijos sudarymo, organizatorių paskyrimo ir viešųjų pirkimų ir vidaus kontrolės taisyklių patvirtinimo“.

⁹⁶ Patvirtinta „Biržų vandenys“ 2022 m. kovo 7 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-12 (su 2024-10-16 pakeitimu Nr. V-72 ir 2025-02-27 pakeitimu Nr. V-15).

⁹⁷ Pagal PĮ 94 str. 7 d. pirkimo sutartis žodžiu gali būti sudaroma tik tada, kai supaprastinto pirkimo sutarties vertė neviršija 5 000 Eur be PVM (2024-04-11 įstatymu Nr. XIV-2533, nuo 2024-05-01 15 000 Eur be PVM).

PĮ 95 str. 1 d. nustatyta, kad

- perkamos prekės, paslaugos ar darbai, preliminarus, o jeigu įmanoma, – tikslus jų kiekis;
- kainodaros taisyklės, nustatytos pagal Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtintą metodiką⁹⁸.

Netikslios, neaiškios ir dviprasmiškos pirkimo sąlygos gali būti pagrindas civilinei atsakomybei kilti. Audito metu neatitiktis ištaisyta, 2025-07-10 Bendrovė prie sutarties Nr. BV25-3 su UAB „Dujostata“ pasirašė papildomą susitarimą Nr. 1.

7. 2024 m. Bendrovė su UAB „Dujostata“ sudarė 6 žodines sutartis, kurių bendra vertė 16252,6 be PVM (14 lentelė).

14 lentelė

PVM sąskaitos-faktūros data	PVM sąskaitos-faktūros serija	PVM sąskaitos-faktūros Nr.	PVM sąskaitos-faktūros suma, Eur
2024-04-15	DUJ	24-0040	3644,00
2024-05-29	DUJ	24-0056	2200,00
2024-08-30	DUJ	24-0111	4904,00
2024-08-30	DUJ	24-0112	1182,00
2024-10-11	DUJ	24-0134	3554,60
2024-10-25	DUJ	24-0139	768,00

Saltinis: Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės pateiktus duomenis

PĮ 40 straipsnis numato pirkimo objekto skaidymą į dalis tuo atveju, kada perkantysis subjektas, siekdamas didinti tiekėjų konkurenciją ir atsižvelgdamas į smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų galimybes įvykdyti pirkimo sutartį, priima sprendimą dėl pirkimo objekto skaidymo į dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, apibrėžiant šių dalių apimtį ir dalyką. Pirkimo objektas skaidomas kiekybiniu, kokybiniu pagrindu ar pagal skirtingus jo įgyvendinimo etapus. Šiuo atveju, skaidant pirkimus Bendrovė išvengė rašytinės sutarties sudarymo bei skelbiamo pirkimo.

Atsakinga darbuotoja paaiškino, kad tai buvo nauja teikiama paslauga ir mes negalėjome ir šiuo metu negalime suplanuoti kiek turėsime užsakymų mėnesiui ar visiems metams, tai priklauso nuo žmonių poreikio kiek bus norinčių užsisakyti šią paslaugą vandens / nuotekų tinklų įvadų-išvadų įrengimas ir pajungimas. Todėl tokio kaip pirkimo mes negalėjome net suplanuoti, nes pradėję teikti paslaugą pirmais 2024 m. nelabai įsivaizdavom darbų apimčių, užsakymų kiekio, atliktų darbų kokybės ir darbų atlikimo operatyvumo. Gavus užsakymą brigada sprendžia ir planuoja kaip atliks darbus ir jei savo jėgomis mato, kad nepadarys darbų, tuomet ieško subrangovo. 2024 m. apsiklausinęs telefonu kelis rangovus arčiau Biržų mus labiausiai ir tenkino UAB „Dujostata“ pozicija, kainos, turima įranga ir tais metais jie Biržų mieste ir rajone turėjo ne vieną objektą, todėl labai operatyviai atlikdavo darbus. Kaip matot 2024 m. atliktų darbų būtent įvadų įvedimo ir pajungimo yra labai nedaug, visi objektai skirtingi. Paslaugą pirkdavom tik pagal poreikį ir iš to rangovo, kuris galėjo greičiau atlikti darbus ir aišku atsižvelgė į kainą. Todėl nelaikau, kad buvo vienas pirkimas kurį mes išskaidėm. Kadangi per metus liko aiškiau kaip tinkamai suteikti žmogui paslaugą todėl šiais metais ir sudarėm sutartį būtent šiems darbams atlikti.

8. Nustatyta, kad Bendrovė įsigydama prekes ir paslaugas ne visada vykdo pirkimų procedūras, pavyzdžiui:

- 2024-10-31 PVM sąskaita faktūra DUJ Nr. 24-0142, suma 1500,00 be PVM;
- 2024-03-08 PVM sąskaita faktūra EMC Nr. 22898, suma 5500,00 be PVM;
- 2024-08-22 PVM sąskaita faktūra Nr. DPN090008, suma 7120,80 be PVM.

9. Su advokatų profesine bendrija „APB Protego“ yra sudarytos 2 sutartys:

1) Teisinio atstovavimo 2023-01-24 sutartis Nr. BV23-3, sutarties kaina – nenustatyta, galiojimas 36 mėn. Per audituojamą laikotarpį įsigyta paslaugų už 8609,37 Eur be PVM (nuo sutarties pasirašymo dienos įsigyta paslaugų už 17 676,33 EUR be PVM).

2) 2024-04-18 sutartis dėl teisinių konsultacijų Nr. BV24-26, sutarties kaina 14 000 Eur, sutarties galutinis terminas nenustatytas. Nuo sutarties pasirašymo dienos įsigyta paslaugų už 7 700,0 Eur.

⁹⁸ patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-95 „Dėl Kainodaros taisyklių nustatymo metodikos patvirtinimo“.

10. PĮ 94 str. 5 d. nustatyta, kad sudaromoje pirkimo sutartyje turi būti nustatomas ne ilgesnis kaip 3 metų nuo sutarties įsigaliojimo prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis, išskyrus pagrįstus atvejus, kai atsižvelgiant į perkamo objekto ypatybes ir siekiant racionalaus lėšų panaudojimo būtina pailginti šį laikotarpį. Bendrovė sudarydama sutartį su Advokatų profesinė bendrija „APB Protego“, 2024-04-18 sutartis dėl teisinių konsultacijų Nr. BV24-26 nėra aiškiai nustatytas sutarties galiojimo terminas:

Sutarties 2.3 p. Paslaugų teikimo laikotarpis – 12 mėnesių nuo Sutarties sudarymo dienos arba kol Sutarties vertė pasieks pradinę sutarties vertę. Jei per 12 mėn. laikotarpį Sutarties vertė nepasieks pradinės sutarties vertės ir bet kuri šalis neinformuos kitos apie paslaugų teikimo pagal sutartį pabaigą, bus laikoma, kad Sutartis pratęsta šalių susitarimu iki tol, kol bus pasiekta pradinė sutarties vertė.

11. Pagal 2024-10-01-2024-10-31 atliktų darbų aktą S002-A001 atlikta garažo stogo remonto papildomi darbai už 2535,06 Eur, dėl kurių remonto darbų 2024-10-01 su UAB „Kur mes“ sutartis Nr. BV-24-61 nepatikslinka.

2.14. Bendrovė tikisi pradėti vykdyti nuotekų dumblo komposto realizaciją

Nuotekų dumblo tvarkymo ir panaudojimo reikalavimų⁹⁹ 14 p. nustatyta, kad Dumblo turėtojas privalo vykdyti dumblo ir apdoroto dumblo apskaitą pagal Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėse¹⁰⁰ nustatytus reikalavimus. Dumblo apskaitos duomenys teikiami perskaičiuoti į sausąsias medžiagas.

Bendrovė komposto gamybai naudoja dumblą, per 2024 metais sunaudota 2308 tonos dumblo. 2024 m. pradžioje paruošto komposto likutis buvo 6536,9 tonos, 2024 m. pabaigoje likutis – 7961,1 tonų, kuris užpajamuojamas užbalansinėje sąskaitoje kiekinė išraiška, pagamintos produkcijos (komposto) savikaina nėra skaičiuojama. Dumblo tvarkymo išlaidos (2024 m. buhalterinės apskaitos duomenimis, sudaro 53 009,97 Eur, 2025 m. I ketv. – 15 674,47 Eur (balansinė sąskaita 6007)) nurašomos į sąnaudas. 2021 metais UAB „Biržų vandenys“ veiklos audito ataskaitoje¹⁰¹ buvo nustatyta, kad Bendrovė dumblo komposto realizacijos nevykdo.

Bendrovė 2024 metais du kartus (2024 m. birželio 19 d. ir spalio 23 d.) atliko komposto ir nuotekų dumblo tyrimus¹⁰² (suma pagal sąskaita faktūras 413,24 Eur be PVM). Vadovaujantis ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatais¹⁰³ rengia ir Aplinkos apsaugos agentūrai teikia ataskaitas apie ūkio subjektų technologinių procesų monitoringo ir taršos šaltinių išmetamų ir (ar) išleidžiamų teršalų monitoringo nenuolatinių matavimų duomenis ir kalendoriniams metams pasibaigus ūkio subjektų aplinkos monitoringo ataskaitą.

Bendrovė bendradarbiauja įgyvendinant tarptautinį projektą (Lietuva–Latvija), kuriame mokslininkai nagrinės ir rengs mokslinius straipsnius apie atliekinio komposto panaudojimą žemės ūkyje ir jo įtaką Lielupės baseino vandenims. Įmonė tikisi ne tik prisidėti prie aplinkos taršos mažinimo azoto ir fosforo medžiagomis, tačiau ir žengti žingsnį link komposto realizavimo įteisinimo. Atsiradus galimybei parduoti kompostą, būtų sudarytos sąlygos ūkio subjektams įsigyti natūralios trąšos, taip sumažinant sintetinių cheminių medžiagų patekimą į dirvožemį.

⁹⁹ LR Aplinkos ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. 349 „Dėl nuotekų dumblo tvarkymo ir panaudojimo reikalavimų patvirtinimo“ (aktuali redakcija).

¹⁰⁰ patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-367 „Dėl Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“.

¹⁰¹ Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2021 m. kovo 18 d. Nr. K14-1 UAB „Biržų vandenys“ veiklos audito ataskaita, Bendrovei pateikta rekomendacija „Spręsti klausimą dėl nuotekų dumblo komposto realizavimo“ (rekomendacijos įgyvendinimo terminas nuolat, rekomendacija dar įgyvendinama).

¹⁰² 2024-06-19 Tyrimų protokolai Nr. G 20 ir Nr. K 661; 2024-10-23 tyrimų protokolai Nr. K1030 ir Nr. K1031.

¹⁰³ LR Aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymas Nr. D1-546 „Dėl ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ (aktuali redakcija).

3. BENDROVĖS TURTO VALDYMAS IR APSKAITA TURI TRŪKUMŲ

12-ojo VAS¹⁰⁴ 47 punkte nustatyta, kad ilgalaikio materialiojo turto grupę sudaro panašaus pobūdžio ir naudojimo įmonės veikloje turtas. Turto grupių skaičių ir rūšis įmonė nustato savo nuožiūra. Ilgalaikio materialiojo turto grupių pavyzdžiai:

- žemė ir įsigytos teisės į ją;
- pastatai, statiniai ir įsigytos teisės į juos;
- mašinos ir įrenginiai; transporto priemonės;
- kita įranga;
- statomas ar rekonstruojamas ilgalaikis materialusis turtas;
- kitas materialusis turtas;
- investicinis turtas;
- laikinai nenaudojamas turtas.

Ilgalaikio turto nusidėvėjimo skaičiavimas reglamentuotas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo taisyklių ir susijusių reikalavimų sąvadu¹⁰⁵ (toliau – Sąvadas), patvirtintu Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – VERT).

3.1. Bendrovės vidiniuose teisės aktuose atskiroms materialiojo turto grupėms nustatytos skirtingos nusidėvėjimo normos

Bendrovės apskaitos politikos¹⁰⁶ 2.5. punkte nustatytos atskiroms materialiojo turto grupėms nusidėvėjimo normos skiriasi nuo Bendrovės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos reguliavimo apskaitos sistemos apraše¹⁰⁷ 44 p. nustatytų, vadovaujantis Sąvado¹⁰⁸ 1 priede ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpių (5 priedas).

12-ojo VAS¹⁰⁹ 56 punkte Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas remiantis metine nusidėvėjimo norma, kurią įmonė nusistato, atsižvelgdama į:

1. planuojamą naudingo tarnavimo laiką;
2. planuojamą ilgalaikio materialiojo turto naudojimo intensyvumą, turto naudojimo aplinką, naudingųjų turto savybių kitimą per visą jo naudingo tarnavimo laiką;
3. technologijų ir ekonominę pažangą, morališkai sendinančią turtą;
4. teisinius ir kitokius veiksnius, ribojančius ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką;
5. įmonės nusistatytą ilgalaikio materialiojo turto likvidacinę vertę.

¹⁰⁴ Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1 patvirtintas 12-asis verslo apskaitos standartas „Ilgalaikis materialusis turtas“ (Viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2008 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. VAS-9 redakcija).

¹⁰⁵ Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimas Nr. O3E-459 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo taisyklių ir susijusių reikalavimų sąvado patvirtinimo“ (aktuali redakcija).

¹⁰⁶ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2016 m. balandžio 29 d. įsakymas Nr. V-16, su visais pakeitimais.

¹⁰⁷ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2024 m. balandžio 30 d. įsakymas Nr. V-40 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos reguliavimo apskaitos sistemos aprašo“

¹⁰⁸ Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimas Nr. O3E-459 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo taisyklių ir susijusių reikalavimų sąvado patvirtinimo“ (aktuali redakcija).

¹⁰⁹ Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1 patvirtintas 12-asis verslo apskaitos standartas „Ilgalaikis materialusis turtas“ (Viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2008 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. VAS-9 redakcija).

3.2. Bendrovės apskaitoje taikomi nusidėvėjimo normatyvai skiriasi nuo patvirtintų

Bendrovė savo apskaitos politikoje¹¹⁰ ir Bendrovės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos reguliavimo apskaitos sistemos apraše yra nusistačiusi skirtingus nusidėvėjimo normatyvus ilgalaikiam turtui. Patikrinus ilgalaikio turto apyvartos žiniaraščius, nustatyta, kad Bendrovės finansinėje turto apskaitoje ilgalaikio turto grupėms pastatams ir statiniams taikomi nusidėvėjimo normatyvai neatitinka patvirtintų (15 lentelė):

15 lentelė

Ilgalaikio turto grupė, turto inv. Nr.	Bendrovėje nustatytas naudingo tarnavimo laikas, metais	Bendrovės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos reguliavimo apskaitos sistemos apraše ilgalaikio turto nusidėvėjimo skaičiavimo laikotarpis metais	Bendrovės apskaitoje taikomas nusidėvėjimo normatyvas, metais
Pastatai „Biržų miesto nuotekų valymo įrenginiai“ (administr. laboratorinis pastatas), Inv. Nr. 2076	15	50-70	100
Pastatai „Gamybinis-buitinis pastatas“ Inv. Nr. 1001	15	50-70	100
Pastatai „Pastatas garažas“; ūkiniai pastatai Inv. Nr.1003	15	50-70	80
Pastatai „Vandens gerinimo įrenginių pastatas“ Inv. Nr. IT2859	15	50-70	50
Metalinė tvora (Biržų miesto vandenvietė) Inv. Nr. 1060	8	27-30	40
„Kombinuota hidrodinaminė mašina SH9 ant automobilio MAN TGM“, Inv. Nr. 2143 D	5	10	30
„Asenizacinė mašina VOLVO FL 180“	5	10	10

Saltinis: Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės pateiktus duomenis

Sąvado 21.1. p, nustatyta, kad <...> ūkio subjektas privalo taikyti Tarybos (VERT) nustatytą ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpį (pagal Sąvado 1 priedą) ir tiesiogiai proporcingą nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo metodą, išskyrus Sąvado 21.2, 21.4 ir 21.6 papunkčiuose numatytais atvejais;

Bendrovėje skaičiuojant ilgalaikio turto nusidėvėjimą naudojami nusidėvėjimo normatyvai, kurie nesutampa su VERT nurodytais Sąvade, bei Bendrovės apskaitos politikoje patvirtintais normatyvais.

Audito metu nustatyta atvejų, kai Bendrovės turto apskaitoje užregistruotas ilgalaikis turtas, skirtingo pobūdžio ilgalaikio materialiojo turto grupės, kaip vienas turto vienetas, ir taikomas vienodas nusidėvėjimo normatyvas, kuris skirtingas nuo nustatytų. Pavyzdžiai pateikti 2024 m. gruodžio 31 d. duomenimis 6 priede.

Bendrovės apskaitos politikos¹¹¹ 2.5 p. nustatyta, kad nuo 2022 m. liepos 1 d. Bendrovėje priskiriamas materialusis turtas, kuriuo Bendrovė savo rizika disponuoja, kuris teikia ekonominės naudos naudojamas ilgiau nei vienerius metus ir kurio savikaina galima patikimai nustatyti bei kurio įsigijimo (pasigaminimo) savikaina yra ne mažesnė už 500 Eur. Bendrovės direktoriaus įsakymu¹¹² ilgalaikiam turtui priskiriami įvadiniai geriamojo apskaitos prietaisai, kurio vertė mažesnė nei 500 Eur, nusidėvėjimo laikotarpis 2 metai. Patikrinus ilgalaikio turto apyvartos žiniaraščio duomenis, pastebėta, kad ilgalaikiam materialiajam turtui „Įvadiniais geriamojo apskaitos prietaisams“ priskirtam turto grupei „Matavimo prietaisai“ nusidėvėjimo norma taikoma 6 metai, pavyzdžiai 16 lentelėje.

¹¹⁰ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2016 m. balandžio 29 d. įsakymas Nr. V-16, su visais pakeitimais.

¹¹¹ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus įsakymas 2022 m. liepos 15 d. Nr. V-46 „Dėl apskaitos politikos ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvų ir ilgalaikio turto vertės“.

¹¹² UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus įsakymas 2024 m. sausio 23 d. Nr. V-7 „Dėl geriamojo vandens prietaisų apskaitos“.

16 lentelė

Eil. Nr.	Įvedimo į eksploataciją data	Galutinė nusidėvėjimo data	Ilgalaikio turto pavadinimas	Inventorinis Nr.	Pradinė vertė, Eur
1.	2024.02.01	2030.01.23	“Šalto vandens skaitikliai D15 ilgio be antgalių”	IT2681	88,80
2.	2024.02.01	2030.01.25	“Šalto vandens skaitikliai D15 ilgio be antgalių”	IT2682	88,80
3.	2024.02.01	2030.01.23	“Šalto vandens skaitikliai D15 ilgio be antgalių”	IT2683	88,80
4.	2024.02.01	2030.01.23	“Šalto vandens skaitikliai D15 ilgio be antgalių”	IT2684	88,80
5.	2024.02.01	2030.01.23	“Šalto vandens skaitikliai D15 ilgio be antgalių”	IT2685	88,80
6.	2024.02.01	2030.01.23	“Šalto vandens skaitikliai trumpi be antgalių”	IT2686	115,44
7.	2024.02.01	2030.01.24	“Šalto vandens skaitikliai D15 trumpi be antgalių”	IT2687	88,80
8.	2024.05.01	2030.04.25	“Šalto vandens skaitikliai D15 trumpi be antgalių”	IT2688	133,20
9.	2024.02.01	2030.01.19	“Šalto vandens skaitikliai D15 trumpi be antgalių”	IT2689	133,20
10.	2024.02.01	2030.01.19	“Šalto vandens skaitikliai D15 ilgio su antgaliais”	IT2690	118,00
11.	2024.02.01	2030.01.19	“Šalto vandens skaitikliai D15 ilgio su antgaliais”	IT2691	118,00
12.	2024.03.01	2030.02.09	“Šalto vandens skaitikliai D15 trumpi be antgalių”	IT2692	150,96

Šaltinis: Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės pateiktus duomenis

Audito metu nustatytas atvejis, kai Bendrovės turto apskaitoje (2024-12-31 duomenimis) užregistruotas turtas „Bebokštė vandens sistema VBVĮ; KF siurblinė Nr. 2 Vabalninke unik. Nr. 3698-7011-6012“; inventorinis Nr. 11401, kuris Nekilnojamojo turto registrų centro bazės išrašo duomenimis nurodytas, kaip „Pastatas-Perpumpavimo stotis - nugriauta“, Bendrovės nuosavybės teisė išregistruota, pagrindas – 2024 m. liepos 1 d. deklaracija apie statybos užbaigimą Nr. ARCCR-20-240701-04708.

Audito metu neatitiktis ištaisyta, 2025 m. liepos 23 d. Ilgalaikis turtas inventorinis Nr. 11401 iš Bendrovės turto apskaitos nurašytas¹¹³.

3.3. Pastabėjimai dėl Bendrovės nuomojamo ir naudojamo turto

Bendrovė nuomoja turtą už kurį gaunamos pajamos už turto nuomą. Bendrovės turto nuomos kainos nustatomos sutartyse. Patikrinome ar turto nuomos sutartis registruotos NT Registrų centre.

17 lentelė

Eil. Nr.	Nuomininkas Duomenys trinti	Sutartis, data, Nr.	Nuomojamas turto unikalūs Nr.	Turto nuomos kaina Eur be PVM	Ar nuomos sutartis įregistruota NT registrų centre Taip/ Ne
1	UAB „Nordic proteins“	2004 m. rugsėjo 16 d.*	3696-9008-2234	600,00	Ne
			3696-9008-2101		
			3696-9008-2112		
			3869-9008-2123		
			3869-9008-2134		

¹¹³ UAB „Biržų vandenys“ 2023 m. liepos 23 d. Ilgalaikio turto naudojimo veikloje nutraukimo aktas.

2	Telia Lietuva, AB	2016 m. liepos 1 d., Nr. IL-2723-3009 (papildomas susitarimas 2023-09-14)	3696-9005-0161	100,00	Ne
3	Telia Lietuva, AB	2022-12-01, Nr. BV22-82	3697-1007-7013	80,00	Ne
4	UAB „Bitė Lietuva“ (Mezon)	2020-12-31, Nr. LRCT/T-01286 (papildomas susitarimas 2022-09-01)	3698-7005-7028 3698-4008-5010	100,00	Ne
5	UAB „TeleTower“	2023-09-15, Nr. BIR27-01/BV23-56	3696-9005-0161	180,00	Ne
6	UAB „TELE2“	2024-01-22, Nr. PAN2BC/BV24-3	3696-9005-0161	170,00	Ne
7	UAB „TELE2“	2021-08-04, Nr. PAN1C5/BV21-36	3698-4008-5010	100,00	Ne

Šaltinis: Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės pateiktus duomenis

Bendrovė pateikė ne visus 2004 m. rugsėjo 16 d. turto nuomos sutartis (17 lentelė 1 eilutė) priedus (pakeitimus). Audito metu Bendrovė pateikė: 1) Priedą Nr. 3¹¹⁴ prie 2024 m. rugsėjo mėn. 16 d. nuomos sutarties, kuriame nurodyta, kad <...> atsižvelgiant į tai, kad dalį 2004 m. rugsėjo 16 d. Nuomos sutarties 1 straipsnyje nurodyto turto Nuomininkas yra nupirkęs, pakeisti turto nuomos mokestį – 600 Eur plus PVM mokestis; 2) Priedą Nr. 4¹¹⁵ prie 2024 m. rugsėjo mėn. 16 d. nuomos sutarties, kuriuo pratęsiamas nuomos terminas iki 2029 m. rugsėjo 16 d.

Nekilnojamojo turto registro įstatymo¹¹⁶ 5 str. 1 d. 4 p. nurodyta, kad vienas iš registruojamų objektų yra įmonių pirkimo–pardavimo, dovanojimo ir nuomos sutartys. Audito metu nustatyta, kad nei viena nuomos sutartis (pateikta 17 lentelėje) nėra įregistruota, kaip juridiniai faktai NT Registru centre.

Biržų rajono savivaldybės administracija su Bendrove sudarė Bešeimininkų inžinerinių statinių priežiūros ir naudojimo sutartį (toliau – Sutartis)¹¹⁷. Vienas iš Sutarties dalykų yra vandens gręžinys Nr. 12374 (Šukionių vandenvietė, kodas Žemės gelmių registre – 3739), vandens bokštas ir vandens tiekimo tinklai Biržų r. sav., Vabalninko sen., Šukionių k.

Sutarties 3.1. p. nurodyta kad vykdytojas (Bendrovė) įsipareigoja laikinai prižiūrėti ir naudoti inžinerinius statinius, iki tol kol jie bus pripažinti bešeimininkiais ir perduoti vykdytojui.

Panevėžio apylinkės teismo sprendimu¹¹⁸, nekilnojamojo turto objektai: Vandens tiekimo tinklus, esančius Šukionių k., Vabalninko sen., Biržų r. sav., unikalus Nr. 4400-5747-2467; Vandens gręžinys Nr. 12374, esantis Šukionių k., Vabalninko sen., Biržų r. sav., pripažinti bešeimininkiais ir perduoti Biržų rajono savivaldybės nuosavybėn.

Atkreipiamė dėmesį, kad vandens gręžinys Nr. 12374 (Šukionių vandenvietė, kodas Žemės gelmių registre – 3739), vandens bokštas ir vandens tiekimo tinklai Biržų r. sav., Vabalninko sen., Šukionių k. vis dar nėra perduotas Bendrovei ir yra Savivaldybės administracijos balanse.

Audito metu nustatyta, kad ant vandens gręžinio Nr. 12374 (vandens bokšto), UAB „Bitė Lietuva“ yra sumontavusi įrangą. Bendrovės vyr. finansininkas paaiškino, kad nėra sudarytos turto nuomos sutarties su UAB „Bitė Lietuva“, nes tai nėra Bendrovės turtas. Bendrovė kas mėnesį pagal elektros skaitiklio rodmenis UAB „Bitė Lietuva“ išrašo sąskaitas faktūras už sunaudotą elektros energiją.

Pastebėta, kad Savivaldybės administracija taip pat nėra sudariusi turto nuomos sutarties su UAB „Bitė Lietuva“, tai reiškia vandens bokšto plotu naudojamas nemokamai.

¹¹⁴ 2018 m. birželio 26 d. priedas Nr. 3 prie 2004 m. rugsėjo mėn. nuomos sutarties.

¹¹⁵ 2021 m. balandžio 14 d. priedas Nr. 4 prie 2004 m. rugsėjo mėn. nuomos sutarties.

¹¹⁶ LR Nekilnojamojo turto registro įstatymas 1996 m. rugsėjo 24 d. Nr. I-1539.

¹¹⁷ 2020 m. vasario 11 d. Bešeimininkų inžinerinių statinių priežiūros ir naudojimo sutartis Nr. SRV-55.

¹¹⁸ Panevėžio apylinkės teismo 2022 m. gegužės 9 d. sprendimas.

3.4. Vis dar neištaisomos neatitiktys dėl turto valdymo ir teisių

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo¹¹⁹ (toliau – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas) 16 str. 4 d. ir 5 d. numatyta, kad geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra, skirta viešajam geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui, nuosavybės teise turi priklausyti viešajam vandens tiekėjui arba regioniniam viešajam vandens tiekėjui, išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 6 ir 11 dalyse.

Bendrovė nuosavybės teise valdo pagal 2024-12-31 duomenis:

- vandentiekio tinklų už 2 168,1 tūkst. Eur likutine verte.
- nuotekų tinklų už 3 112,7 tūkst. Eur likutine verte.

2021 metais UAB „Biržų vandenys“ veiklos audito ataskaitoje¹²⁰ buvo nustatyta, kad Bendrovė savo veikloje naudoja turtą, kuris nuosavybės teise priklauso Biržų rajono savivaldybės administracijai. Biržų rajono savivaldybės administracija nėra perdavusi vandentiekio, nuotekų ir paviršinių nuotekų tinklų, valdyti teisės aktų nustatyta tvarka. 2024 m. gruodžio 31 d. Savivaldybės administracijos finansiniais duomenimis šio turto likutinė vertė 2 534,1 tūkst. Eur, iš jų vandentiekio tinklai – 950,8 tūkst. Eur, nuotekų – 958,1 tūkst. Eur ir lietaus nuotekų tinklai – 625,2 tūkst. Eur.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme¹²¹ nustatyta, kad kai geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra nuosavybės teise priklauso ne viešajam vandens tiekėjui arba regioniniam viešajam vandens tiekėjui ar paviršinių nuotekų tvarkytojui <...> turi būti iki 2027 m. gruodžio 31 d. perimta arba išperkama viešojo vandens tiekėjo, regioninio viešojo vandens tiekėjo ar paviršinių nuotekų tvarkytojo vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų perėmimo ir išpirkimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, o tuo atveju, kai jau sudarytos ilgesnės negu iki 2027 m. gruodžio 31 d. galiojančios geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo (nuomos, panaudos, jungtinės veiklos) sutartys, nedelsiant po jų galiojimo pabaigos (sutarčių galiojimo negalima pratęsti), bet ne vėliau kaip per 6 mėnesius po tokių sutarčių galiojimo pabaigos.

Bendrovė audito metu pateikė infrastruktūros eksploatuoti dvi sutartis¹²², kuria Bendrovei perduota eksploatuoti dalis Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir esantis Savivaldybės balanse. Minėtos sutartys galioja iki tol, kol teisės aktų nustatyta tvarka vandentvarkos infrastruktūros objektai bus perduoti Bendrovei. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nėra numatyta galimybės turtą perduoti pagal eksploatavimo sutartis.

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu¹²³ ir Tarybos sprendimais¹²⁴ Savivaldybės administracija 2022 m. sudarė dvi turto patikėjimo sutartis¹²⁵ Bendrovei perdavė ilgalaikį materialųjį turtą, esantį Klausučių k., bei 3 trifazius elektros srovės generatorius.

Neperduotas Bendrovei turtas daro įtaką reguliuojamoms kainoms, kadangi į ūkio subjekto sąnaudas, priskirtinas atitinkamai reguliuojamai paslaugai vieneriems bazinio laikotarpio metams,

¹¹⁹ Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo, 2006 m. liepos 13 d. Nr. X-764 (galiojanti redakcija), 16 str. 4 d. ir 5 d.

¹²⁰ Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2021 m. kovo 18 d. Nr. K14-1 UAB „Biržų vandenys“ veiklos audito ataskaita, Biržų rajono savivaldybės administracijai pateikta rekomendacija „Turtą, esantį Savivaldybės administracijos balanse, bet naudojamą Bendrovės veikloje, perduoti Bendrovei valdyti, teisės aktų nustatyta tvarka“ (rekomendacijos įgyvendinimo terminas iki 2022-12-31, pratęsta iki 2027-12-31).

¹²¹ Ten pat 16 str. 6 d. 1 p.

¹²² 2021 m. kovo 22 d. Nr. SRV-112 vandentvarkos infrastruktūros objektų eksploatavimo sutartis ir 2022 m. lapkričio 3 d. Nr. SRV-401/BV22-71 vandentvarkos infrastruktūros objektų eksploatavimo sutartis.

¹²³ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 8 str. 2 d. ir 12 str. 3 d.

¹²⁴ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. lapkričio 25 d. sprendimas Nr. T-265 „Dėl savivaldybės turto perdavimo patikėjimo teise pagal turto patikėjimo sutartį uždarajai akcinei bendrovei „Biržų vandenys“ ir Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. gegužės 26 d. sprendimas Nr. T-139 „Dėl savivaldybės turto perdavimo patikėjimo teise pagal turto patikėjimo sutartį“.

¹²⁵ 2022 m. birželio 10 d. Turto patikėjimo sutartis Nr. E36-49 ir 2022 m. gruodžio 15 d. Turto patikėjimo sutartis Nr. E36-97.

yra įtraukiamos nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, priskirtinos paslaugai, Eur/metams.¹²⁶ Nesutvarkytas turtas sukelia neaiškias ir dviprasmiškas situacijas, kada reikia tokį turtą remontuoti/renovuoti, pavyzdžiui:

Bendrovė 2024 metais už vandentiekio ar nuotekų magistraliniuose tinkluose avarijos likvidavimą Savivaldybės administracijai pateikė PVM sąskaitas faktūras¹²⁷ pagal atliktų darbų aktus už Biržų r. Pučiakalnėje (Alyvų g.1 ir 2; Beržų akl. 3; Miško akl. 5 ir 9) atkastų trūkusių vandens trasų suremontavimą – avarijos likvidavimą, suma 2067,25 Eur (be PVM).

Atkreipiamė dėmesį, kad turtas kuris buvo remontuojamas Pučiakalnėje, Biržų r., neapskaitomas nei Bendrovės balanse, nei Savivaldybės administracijos balanse.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 16 str. 22 d. numato, kad bešeimininkės infrastruktūros, naudojamos viešosioms geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugoms teikti, eksploatavimo ir remonto sąnaudas apmoka savivaldybės ir (arba) viešieji vandens tiekėjai, regioniniai viešieji vandens tiekėjai.

Atkreipiamė dėmesį, kad VĮ Registrų centro duomenimis, 2 vandentiekio bokštai ir artezinis gręžinys nuosavybės teise priklauso asociacijai „Pučiakalnės bendruomenė“, kuri juridinių asmenų registre išregistruota tik 2025-01-02.

3.5. Trūksta inžinerinių tinklų duomenų informacinėse sistemose ir registruose

Siekiant aprūpinti naudotojus kokybiškais topografiniais ir inžinerinės infrastruktūros erdviniais duomenimis, užtikrinti sklandų ir patogų susijusių el. paslaugų teikimą, įdiegta Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinė sistema (toliau – TIIS), kurios portale – suderintų topografinių ir inžinerinių tinklų planų žemėlapis¹²⁸.

TIIS tvarkytojai, kurie taip pat yra ir TIIS asmens duomenų tvarkytojai, yra savivaldybių administracijos, inžinerinius tinklus, valstybinės reikšmės kelius ir geležinkelių infrastruktūrą valdančios institucijos ir įmonės ar kiti juridiniai asmenys, kuriems pavesta tvarkyti inžinerinių tinklų, valstybinės reikšmės kelių ir geležinkelių infrastruktūros esamų ir projektuojamų objektų erdvinis duomenis¹²⁹.

TIIS tvarkytojai inžinerinius tinklus, valstybinės reikšmės kelius valdančios institucijos ir įmonės, geležinkelių infrastruktūros valdytojai aplinkos ministro nustatyta tvarka tvarko jų valdomų inžinerinės infrastruktūros objektų erdvinis duomenis ir juos integruoja į TIIS. Sutvarkyti jų valdomų inžinerinės infrastruktūros objektų erdviniai duomenys į TIIS turėjo būti pateikti ne vėliau kaip iki 2022 m. gruodžio 31 d.¹³⁰

Bendrovės direktoriaus įsakymais¹³¹ vandentvarkos inžinierei tik nuo 2023-01-02 iki 2024-04-01 pavesta atlikti žemėlapių skaitmenizavimo darbus, nustatytas priedas už žemėlapių skaitmenizavimo gerai atlikus darbus, mokėti 1 m – 0,05 Eur. Vienkartinį priedą išmokėti ne vėliau kaip iki 2024 m. balandžio 1 d. Vandentvarkos inžinierius atliko pavestą darbą ir buvo paskaičiuotas priedas 9205,25 Eur (184105,15 m x 0,05 Eur).

¹²⁶ Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-92, 15 p.

¹²⁷ 2024 m. spalio 14 d. PVM sąskaita faktūra BVP Nr. 006658 suma 1040,24 Eur (be PVM) pagal atliktų darbų aktą 2024 m. rugsėjo 6 d. adresu Alyvų g. 2, Pučiakalnė, Biržų r. atkasta trūkusi vandens trasa ir suremontuota (už avarijos likvidavimą 714,70 Eur (be PVM) ir už medžiagas 325,54 Eur (be PVM)).

2024 m. lapkričio 29 d. PVM sąskaita faktūra BVP Nr. 006992 suma 1027,01 Eur (be PVM), pagal atliktų darbų aktą 2024 m. lapkričio 13 d. adresu Alyvų g. 1, Beržų akl. 3, Miško akl. 5; 9 Pučiakalnė, Biržų r. atkasta ir suremontuota (už avarijos likvidavimą 714,70 Eur (be PVM) ir už medžiagas 312,31 Eur (be PVM)).

¹²⁸ Nuoroda į internetinį puslapį <https://www.planuojustatau.lt/lt/TIIS-zemelapis>.

¹²⁹ Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinės sistemos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2023 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. D1-392, 14 p.

¹³⁰ Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo, 2001 m. birželio 28 d. Nr. IX-415, 11 str. 3 d. 2 p.

¹³¹ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus įsakymai: 2023 m. sausio 2 d. Nr. K-10 „Dėl darbo užmokesčio pakeitimo“; 2023 m. gruodžio 29 d. Nr. K-130 „Dėl vienkartinio priedo išmokėjimo atidėjimo“; 2024 m. kovo 19 d. Nr. K-7 „Dėl priedo už pavestą atlikti papildomą darbą“.

Tačiau dar yra inžinerinių tinklų, kurie nėra suvesti į TIIIS, pavyzdžiui jau minėtame atvejuje Pučiakalnės k., Biržų rajone, kai nėra aišku kam priklauso inžineriniai tinklai arba kur tiksliai jie yra.

TIIIS pateikti duomenys ne visada sutampa su VĮ Registrų centro sukurtoje atvirųjų duomenų, sprendimų ir viešųjų paslaugų žemėlapyje REGIA¹³² pateiktais inžineriniais tinklais, todėl, kad dalis inžinerinių tinklų neįregistruota VĮ Registrų centre.

3.6. Bendrovėje ne visa apimtimi atliekama inventorizacija

Viena svarbiausių bet kurios įmonės vidaus kontrolės priemonių, siekiant užtikrinti apskaitos duomenų teisingumą ir užkirsti kelią turto grobstymui, yra turto inventorizacija.

Inventorizacija yra svarbiausia kontrolės procedūra, užtikrinanti finansinių ataskaitų duomenų teisingumą, todėl svarbu vadovautis teisės aktais, reglamentuojančiais inventorizacijos procesą. Finansinės apskaitos įstatymas¹³³ nustato, kad Subjekto vadovas užtikrina, kad turto ir įsipareigojimų sąskaitų likučiai būtų pagrindžiami inventorizacijos duomenimis: vadovo nustatytu periodiškumu ir atvejais. Bendrovės direktorius įsakyme¹³⁴ nurodyta, kad vadovaudamasis Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ įsakoma atlikti metinę ilgalaikio turto, atsargų, skolų inventorizaciją 2024 m. lapkričio 1 d. būklei, nuo 2024-11-04 iki 2024-11-17. Pinigų inventorizaciją atlikti 2024 m. gruodžio 31 d. būklei. Atkreipiame dėmesį, kad inventorizacijai atlikti vadovaujami Vyriausybės nutarimu, kuris nuo 2022 m. gegužės 1 d. neteko galios.

Bendrovės sąskaitų likučiai pagal apskaitos duomenis sutampa su bankų duomenimis apie sąskaitų likučius, Bendrovės darbuotojų nepanaudotų atostogų dienos ir sukauptų atostogų sumos skaičiuojamos, tačiau inventorizacijai įforminti nesudaryti inventorizacijos aprašai.

Tarpusavio atsiskaitymų suderinimo aktai rengiami ir siunčiami pirkėjams tačiau neatlikta inventorizacija „Per vienus metus gautinoms sumoms“ (24 balansinė sąskaita), taip pat neatlikta įsipareigojimų inventorizacija: Dotacijos ir subsidijos (40 balansinė sąskaita); Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai (42 balansinė sąskaita); Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (44 balansinė sąskaita).

4. BENDROVĖS VEIKLOS 2024 M. IR 2025 M. I KETV. REZULTATAS NEIGIAMAS

4.1. Bendrovės veikla audituojamu laikotarpiu – nuostolinga

Audituojamu laikotarpiu Bendrovė dirbo nuostolingai, išskyrus 2024 m. II ir III ketv. (18 lentelė).

18 lentelė

Straipsnis	Laikotarpis					
	2024 m. I ketv.	2024 m. II ketv.	2024 m. III ketv.	2024 m. IV ketv.	2024 m. (2+3+4+5)	2025 m. I ketv.
1	2	3	4	5	6	7
Pardavimo pajamos (tūkst. Eur)	412,9	456,8	458,8	400,5	1729,0	376,1
Pardavimo savikaina (tūkst. Eur)	213,3	226,0	267,6	292,4	999,3	219,6
Bendrosios ir administracinės sąnaudos (tūkst. Eur)	199,8	190,2	167,7	190,6	748,3	199,8
Kitos palūkanų ir panašios pajamos (tūkst. Eur)				24,5	24,5	
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos (tūkst. Eur)				-244,8	-244,8	
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą (tūkst. Eur)	-0,1	40,5	23,5	-302,8	-238,9	-43,2
Grynasis pelnas (nuostoliai) (tūkst. Eur)	-0,1	40,5	23,5	-302,8	-238,9	-43,2

Šaltinis: Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės pateiktus duomenis

¹³² Nuoroda į internetinį puslapį <https://www.regia.lt/lt/zemelapis/>.

¹³³ Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas 2001 m. lapkričio 6 d. Nr. IX-574 (aktuali redakcija) 13 st. 2 d.

¹³⁴ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2024 m. spalio 16 d. įsakymas Nr. V-72 „Dėl metinės inventorizacijos“.

Lyginant Bendrovės veiklos rezultatus, 2024 m. neigiamą rezultatą labiausiai lėmė šie veiksniai:

1) VERT sumažėjusių perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų¹³⁵ kurios Bendrovėje pradėtos taikyti nuo 2024 m. rugpjūčio 1 d. (4 priedas). Lyginant 2025 m. I ketv. pardavimo pajamas su 2024 m. I ketv., jos sumažėjo 36,8 tūkst. Eur, atitinkamai 3176,1 tūkst. Eur ir 412,9 tūkst. Eur, Bendrosios ir administracinės sąnaudos išliko tos pačios – 199,8 tūkst. Eur.

2) Vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 33 straipsnio 5 dalimi, geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai numatomas investicijas privalo derinti su Valstybine energetikos reguliavimo taryba (toliau – VERT), šis reikalavimas taikomas nuo 2019 m. gegužės 2 d.

Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijos vertinamos ir derinamos vadovaujantis Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje energetikos reguliavimo taryboje tvarkos aprašu¹³⁶.

Jeigu šios geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijos nėra suderintos su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti¹³⁷. Bendrovė su VERT buvo suderinusi tik 2020–2023 metų investicijas.¹³⁸ Prašymo dėl investicijų derinimo Bendrovė dar nėra pateikusi.

3) 2024 m. spalio mėnesį UAB ILTE raštu¹³⁹ informavo Bendrovę, kad UAB „Biržų vandenys“ (projekto vykdytojas) 2023 m. gruodžio 28 d. baigė įgyvendinti projektą „Nuotekų tinklų plėtra Biržų aglomeracijoje (II etapas) (toliau – Projektas) pagal 2021 m. lapkričio 12 d. sudarytą finansavimo sutartį Nr. 05.3.2-VIPA-T-024-03-0008. Projektas įgyvendintas vadovaujantis 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-VIPA-T-024 grąžinamosios subsidijos priemonės „Nuotekų surinkimo tinklų plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 1¹⁴⁰.

Sutarties 1 priedo 6 punkte numatytos siektinos stebėsenos rodiklių P.B.219-05.3.2-VIPA-T-024 „Papildomi gyventojai, kuriems teikiamos pagerintos nuotekų tvarkymo paslaugos“ ir P.N.053-05.3.-VIPA-T-024 „Gyventojai, kuriems teikiamos paslaugos naujai pastatytais nuotekų surinkimo tinklais“ reikšmės – 92 gyventojų ekvivalentai. Projekto vykdytojas, vadovaudamasis PFSA 66 punkto reikalavimų, stebėsenos rodiklius P.B.219 ir P.N.053 turėjo pasiekti ir už jų pasiekimą atsiskaityti iki 2024 m. spalio 4 d.

Atsižvelgiant į Projekto vykdytojo iki 2024 m. spalio 4 d. bendrai finansuojamų iš Europos Sąjungos lėšų projektų duomenų mainų svetainėje pateiktus pagrindimo dokumentus projekto stebėsenos rodiklių P.B.219 ir P.N.053 pasiekimas yra 92,4 proc. tai yra nustatyta, kad iš sutartyje numatytos 92 gyventojų ekvivalentų siektinos reikšmės pasiekti 85 gyventojų ekvivalentai, todėl remiantis PFSA 66 punktu, projektui apskaičiuotos grąžintinos lėšos.

¹³⁵ Valstybinės energetikos reguliavimo tarnybos 2024 m. birželio 13 d. nutarimas Nr. O3E-834 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų nustatymo“.

¹³⁶ Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2019 m. balandžio 1 d. nutarimas Nr. O3E-93 „Dėl Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje energetikos reguliavimo taryboje tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹³⁷ Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo, 2006 m. liepos 13 d. Nr. X-764, 33 str. 5 d.

¹³⁸ Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2021 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr. Nr. O3E-1799 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ 2020–2023 metų investicijų“.

¹³⁹ UAB ILTE 2024 m. spalio mėn. raštas „Dėl projekto Nr. 05.3.2.-VIPA-T-024-03-0008 grąžinamosios subsidijos grąžinamų lėšų grafiko tvirtinimo“ (adresatas Lietuvos Respublikos finansų ministerija info@am.lt, kopija UAB „Biržų vandenys“ info@birzuvandenys.lt).

¹⁴⁰ patvirtintas Lietuvos energetikos ministro 2019 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-D189 (su vėlesniais pakeitimais).

Aukščiau minėtame rašte nustatyta bendra grąžintina suma nepasiekus stebėjimo rodiklių yra 20 704,53 Eur ir pateiktas grąžinamų projekto finansavimo lėšų grafikas iki 2027 m. birželio 30 d.¹⁴¹

4) 18-ojo VAS¹⁴² 38 punkte, nustatyta, kad Įmonė turi nurašyti finansinį turtą (ar jo dalį) tik tada, kai ji netenka teisės tą turtą (ar jo dalį) kontroliuoti. Įmonė netenka teisės kontroliuoti turtą tada, kai ji gauna visą sutartyje numatytą naudą, baigiasi teisių galiojimo laikas arba šias teises ji perleidžia kitiems ūkio subjektams; 46 punkte numatyta, kad Įmonė turi nurašyti finansinį įsipareigojimą ar jo dalį tik tada, kai įsipareigojimas įvykdomas, panaikinamas ar nustoja galioti.

Bendrovės vadovas įsakymu¹⁴³ inicijavo balanse ilgalaikio finansinio turto straipsnyje apskaityto iš bankrutavusio AB Banko „Snoras“ 227 237,73 Eur gautiną sumą, dėl kurios pateiktas kreditinis reikalavimas, finansinio turto nurašymą, nes turto vertė yra mažesnė nei 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo vertės. Šis sprendimas priimtas remiantis Lietuvos banko informacija, kur teigiama, kad „Snorui“ 2011 m. yra paskelbtas bankrotas, taip pat vadovaujantis 2023 m. Bendrovės finansinio audito išvada¹⁴⁴. 2024 m. spalio mėnesį Bendrovės finansinėje apskaitoje atliko finansinio turto nurašymo procedūras¹⁴⁵.

4.2. Likvidumo rodikliai

Kiekvienai įmonei svarbiausia yra sugebėti įvykdyti savo įsipareigojimus, todėl buvo analizuojami likvidumo rodikliai¹⁴⁶. Likvidumo rodikliai (koeficientai) yra glaudžiai susiję su įmonės mokumu. Manoma, kad neturėtų būti didelių skirtumų tarp einamojo ir kritinio likvidumo rodiklių. Bendrovės 2024 m. I ketv. – 2025 m. I ketv. likvidumo rodiklių dinamika pateikta 1 pav.

¹⁴¹ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2024 m. spalio 11 d. įsakymas Nr. V-70 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ projekto 05.3.2-VIPA-T-024-03-0008 dalies pinigų grąžinimo“.

¹⁴² Viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2009 m. lapkričio 11 d. įsakymas Nr. VAS-9 „Dėl 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ tvirtinimo“ (aktuali redakcija).

¹⁴³ UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus 2024 m. spalio 16 d. įsakymas Nr. V-71 „Dėl AB bankas Snoras finansinio turto nurašymo“.

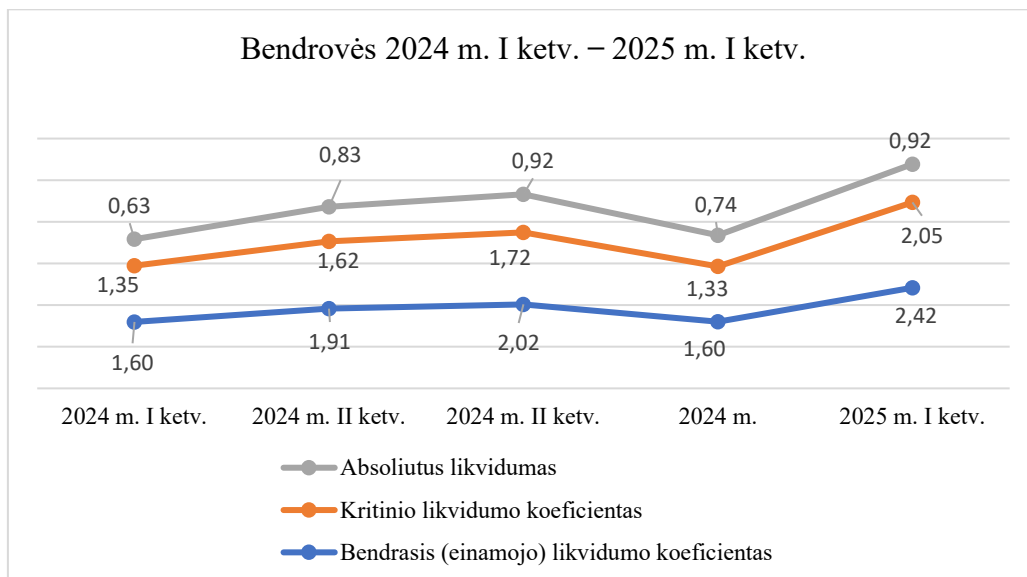
¹⁴⁴ UAB „Infoauditas“ Nepriklausomo auditoriaus išvada UAB „Biržų vandenys“ Akcininkui ir vadovybei, 2024 m. vasario 24 d. „Dėl UAB „Biržų vandenys“ 2023 m. pasibaigusio gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų“.

¹⁴⁵ UAB „Biržų vandenys“ žurnalas orderiai Nr.10, (balansinė sąskaita 1620 „Gautinas finansinis turtas“ ir balansinė sąskaita 341 „Ataskaitinių metų pelnas (nuostolis)“).

¹⁴⁶ Bendrasis (einaamojo) likvidumo koeficientas (rodiklis) rodo kiek trumpalaikio turto tenka 1-nam trumpalaikių įsipareigojimų eurui, įvertina įmonės sugebėjimą savo trumpalaikiu turtu padengti trumpalaikius įsipareigojimus. Kartu jis parodo ir įmonės gebėjimą rasti teisingą ir saugų santykį tarp trumpalaikių skolų ir trumpalaikių įsipareigojimų, padeda prognozuoti įmonės mokumo būklę artimiausiu metu. Rodiklis labai geras > 2.0; geras > 1.5; patenkinamas > 1.2; nepatenkinamas < 1,2 ir blogas < 1,0.

Kritinio likvidumo (skubaus padengimo) rodiklis rodo sugebėjimą greitai (skubiai) realizuojamu trumpalaikiu turtu padengti trumpalaikius įsipareigojimus. Šis rodiklis yra griežtesnis įmonės likvidumo lygio įvertinimas, nes apskaičiuojant šį rodiklį daroma prielaida, kad atsargos nėra likvidžios. Tuo tarpu pirkėjų įsiskolinimas laikomas likvidžiu. Jeigu likvidus turtas viršija trumpalaikius įsipareigojimus ir kitas per vienerius metus mokėtinas sumas, laikoma, kad tokia įmonė yra saugi ir neturėtų susidurti su trumpalaikio likvidumo problemomis.

Absoliutaus likvidumo pinigais rodiklis – konservatyviausias iš likvidumo rodiklių, nes jį apskaičiuojant daroma prielaida, kad pirkėjų įsiskolinimas ir kitos per vienerius metus gautinos sumos irgi gali būti nelikvidžios. Taigi absoliutaus likvidumo pinigais rodiklis parodo, kokią dalį trumpalaikių įsipareigojimų įmonė gali skubiai padengti kritiniu atveju, pasinaudodama faktiškai turima pinigų suma. Jis neturėtų būti mažesnis kaip 0,2. Kuo konservatyvesnė įmonės pinigų valdymo politika, tuo didesnis laikomų pinigų likutis, tuo šis rodiklis aukštesnis. Aukšta rodiklio reikšmė gali rodyti silpną įmonės finansų ir pinigų srautų valdymą, - tai rodo neefektyvų piniginių lėšų panaudojimą.

1 pav. Bendrovės likvidumo rodiklių dinamika 2024 m. I ketv. – 2025 m. I ketv.
Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės finansinių ataskaitų duomenis

4.2.1. Bendrasis (einamojo) likvidumo koeficientas rodo, koku laipsniu trumpalaikis turtas padengia trumpalaikius įsipareigojimus. Likvidumas priklauso nuo įmonės gebėjimo trumpalaikį turtą paversti pinigais ir taip apmokėti savo skolas bei padengti kitas mokėtinas sumas. Vidutinė rodiklio reikšmė sudaro 1,2 – 2 (kartai), bendru atveju šis rodiklis turi būti ne mažesnis už vienetą. Bendrovės šis rodiklis audituojamu laikotarpiu (nuo 2024 m. I ketv. iki 2025 m. I ketv.) viršija vidutinę rodiklio reikšmę, o 2025 m. I ketv. siekia 2,42. Bendrovės bendrojo (einamojo) likvidumo koeficiento reikšmės leidžia daryti prielaidą, kad įmonė gali įvykdyti trumpalaikius įsipareigojimus.

4.2.2. Kritinio likvidumo koeficientas yra griežtesnis įmonės likvidumo lygio įvertinimas, nes apskaičiuojant šį rodiklį daroma prielaida, kad atsargos nėra likvidžios. Tuo tarpu pirkėjų įsiskolinimas laikomas likvidžiu. Jeigu likvidus turtas viršija trumpalaikius įsipareigojimus (ir kitas per vienerius metus mokėtinas sumas), laikoma, kad tokia įmonė yra saugi ir neturėtų susidurti su trumpalaikio likvidumo problemomis. Praktikoje kritinio likvidumo koeficientas svyruoja apie vienetą. Žemesnė nei 0,5 reikšmė laikoma nepatenkinama. Bendrovės kritinio likvidumo koeficientas 2024 m. siekia apie 1,33, 2024 m. I ketv. – 1,35, o 2025 m. I ketv. siekė net 2,05. Tai rodo, kad Bendrovė pakankamai saugi, nes kritinio likvidumo koeficientas virš patenkinamos reikšmės, Įmonė greitai (skubiai) realizuojamu trumpalaikiu turtu pajėgtų padengti trumpalaikius įsipareigojimus.

4.2.3. Absoliutaus likvidumo rodiklis parodo Bendrovės pinigų valdymą ir sugebėjimą piniginėmis lėšomis padengti didžiąją dalį trumpalaikių įsipareigojimų. Rodiklis neturėtų būti mažesnis kaip 0,2. 2024 m. pabaigoje šis rodiklis siekė 0,74; 2024 m. II ketv. ir 2025 m. I ketv. pabaigoje – 0,92. Daugelis įmonių vengia turėti aukštą šio rodiklio reikšmę, kadangi tai rodo neefektyvų piniginių lėšų panaudojimą, o tai nenaudinga tiek įmonės vadovybei, tiek jos savininkams. Audituojamu laikotarpiu pakankamai aukštos Įmonės absoliutaus likvidumo rodiklio reikšmės rodo neefektyvų piniginių lėšų panaudojimą, tai nėra naudinga Bendrovei (pinigų likutis 2024-12-31 – 253,3 tūkst. Eur, 2025-03-31 – 186,8 tūkst. Eur).

4.3. Stabilumo rodikliai

4.3.1. Populiarus mokumo grupės rodiklis yra įsiskolinimo koeficientas (debt ratio), pažodžiui verčiant iš anglų kalbos vadinamas skolos rodikliu. Bendrovės įsiskolinimo rodiklis nepatenkinamas, kuris skaičiuojamas palyginant įmonės skolas (įsipareigojimus) su įmonės turtu, taigi šį rodiklį galime taip pat vadinti ir struktūros rodikliu, kuris palygina sumas, esančias skirtingose balanso pusėse. Visos įmonės skolos padalinamos iš viso įmonės turimo turto, tokiu būdu gaunamas skaičius, kurio reikšmė sako kiek 1-nam Bendrovės disponuojamo turto eurui tenka skolų, taigi atskleidžiama proporcija tarp skolų ir turto. Vertinant reikšmę procentais, matome kokia dalis turto

yra finansuota iš skolintų lėšų. Plačiaja prasme manoma, kuomet rodiklio reikšmė neviršija 0,5 – gera.

Bendrovės įsiskolinimo rodiklis rodo, kad nuo 2024 m. I ketv. iki 2025 m. I ketv. ataskaitiniais laikotarpiais vienam Bendrovės turto eurui tenka 0,12 skolų, arba 12 proc. turto yra finansuoti skolintomis lėšomis (19 lentelė).

19 lentelė

Balanso duomenys	Už 2024 m. I ketv. (tūkst. Eur)	Už 2024 m. II ketv. (tūkst. Eur)	Už 2024 m. III ketv. (tūkst. Eur)	Už 2024 m. (tūkst. Eur)	Už 2025 m. I ketv. (tūkst. Eur)
<i>Trumpalaikiai įsipareigojimai</i>	324,75	310,23	289,82	340,16	203,02
<i>Ilgalaikiai įsipareigojimai</i>	1178,57	1153,63	1128,77	1103,85	1178,57
Visi įsiskolinimai	1503,32	1463,86	1418,59	1444,01	1381,59
Visas turtas	11981,84	11957,68	11891,25	11631,89	11476,59
Įsiskolinimo rodiklis	0,13	0,12	0,12	0,12	0,12

Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės finansinių ataskaitų duomenis

4.3.2. Skolos – nuosavybės koeficientas (debt-to-equity ratio), dar vadinamas ir finansinės priklausomybės koeficientu, parodo kiek 1-nam nuosavo kapitalo eurui tenka skolų. Šis rodiklis yra naudojamas vertinant įmonės turimų skolų įtaką. Šis rodiklis taip pat naudojamas kaip kapitalo struktūros ir finansinio sverto grupės rodiklis. Rodiklio reikšmė aplink 0,5 laikoma normalia (t. y. pusė finansavimo šaltinių yra skolinti).

20 lentelė

Balanso duomenys	Už 2024 m. I ketv. (tūkst. Eur)	Už 2024 m. II ketv. (tūkst. Eur)	Už 2024 m. III ketv. (tūkst. Eur)	Už 2024 m. (tūkst. Eur)	Už 2025 m. I ketv. (tūkst. Eur)
Visi įsiskolinimai	1503,32	1463,86	1418,59	1444,01	1381,59
Nuosavas kapitalas	5414,33	5454,90	5478,32	5175,53	5132,28
Skolos ir nuosavybės (sverto) koeficientas	0,28	0,27	0,26	0,28	0,27

Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės finansinių ataskaitų duomenis

Skolos ir nuosavybės rodiklis rodo, kad Bendrovės padėtis mokumo atžvilgiu gera (žr. 20 lentelę).

4.4. Pelningumo rodikliai

Vienas būdų įvertinti Bendrovės veiklą – finansinių rodiklių analizė, kuri leidžia įvertinti Bendrovės finansinių išteklių panaudojimą, turto būklę bei naudojamų priemonių pelningumą.

2024 m. Bendrovė patyrė apie 234 tūkst. Eur nuostolį. Nors 2023 m. Bendrovės veikla buvo pelninga, jos pelningumo ir rentabilumo rodikliai žemi (21 lentelė).

21 lentelė

Straipsnis	Metai		
	2024	2023	2022
Pajamos (tūkst. Eur)	1753,5	1717,9	1093,0
Sąnaudos (tūkst. Eur)	1992,4	1580,2	1336,9
Pelnas prieš apmokestinimą (tūkst. Eur)	-238,9	137,7	-244,0
Grynasis pelnas (nuostolis) (tūkst. Eur)	-238,9	127,8	-244,0
Bendrovės rentabilumas ¹⁴⁷ (proc.)	-12,0	8,1	-18,2
Bendrovės grynasis pelningumas (grynoji marža) ¹⁴⁸ (proc.)	-13,6	7,4	-22,3
Turto pelningumas (turto grąža) (ROA) ¹⁴⁹ (proc.)	-2,05	1,04	-2,26
Nuosavo kapitalo pelningumas (ROE) ¹⁵⁰ (proc.)	-4,6	2,4	-4,6

UAB „Biržų vandenys“ 2024-2022 m. finansiniai rodikliai

Grynasis pelningumas, kaip pardavimo pajamų ir grynojo pelno koeficientas, apibūdina Bendrovės veiklos pelningumą. Įmonės veikla labai efektyvi, jei grynasis pelningumas viršija 25 proc., jei yra didesnis kaip 10 proc. tai vertinama, kaip gera veikla. Pageidautina, kad rodiklis būtų didesnis kaip 5 proc. Bendrovės 2024 metais pelningumo rodiklis nepatenkinamas manytina įmonė dirba nepakankamai efektyviai, tai reiškia, kad Bendrovės pardavimai ne tik neduoda jokio grynojo pelno, bet yra nuostolingi, dirbama neefektyviai.

Turto pelningumas parodo, kiek įmonės turtas efektyviai valdomas, t. y. kiek kiekvienam įmonės turto eurui tenka grynojo pelno. Kiekvienas Bendrovės turto euras 2023 metais uždirbo apie centą grynojo pelno. Kiekvienas Bendrovės turto euras 2024 m. patyrė grynojo nuostolio (- 0,02 Eur). Taip yra todėl, kad Bendrovė 2024 metais turėjo grynąjį nuostolį (-238,9 tūkst. Eur). 2024-12-31 Bendrovės turto vertė yra 11 631,9 tūkst. Eur, vien tik ilgalaikis turtas sudaro 11 009,6 tūkst. Eur. Įmonei, kuri valdo tokį didelį gamybinį kapitalą, reikalingos didelės investicijos jo atnaujinimui.

Nuosavo kapitalo pelningumas rodo, kiek vienam nuosavo kapitalo piniginiui vienetui tenka grynojo pelno, t. y. parodo, kokia investuotų savininkų lėšų dalis grįžta grynojo pelno forma. Priklausomai nuo šalies ekonominės ir finansinės būklės laikoma, kad 10 proc. ir didesnis nuosavo kapitalo pelningumas yra vidutinis, 15 proc. – geras. Bendrovės 2023 m. nuosavo kapitalo pelningumo rodiklis rodo, kad grynojo pelno forma grįžo atitinkamai 2,4 proc. investuotų savininkų lėšų, t. y. kiekvienas Bendrovės nuosavo kapitalo euras „atnešė“ apie 2 centus grynojo pelno. 2024 metais kiekvienas Bendrovės nuosavo kapitalo euras – „atnešė“ daugiau nei 4 centus grynojo nuostolio.

Bendrovė vykdo veiklą, kuri rinkos sąlygomis konkurencijos neturi, todėl finansiniu požiūriu yra pakankamai saugi. Geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo teikiamų vartotojams ir abonentams paslaugų kainos yra reguliuojamos valstybės, jos daro įtaką Bendrovės veiklos rezultatams. Bendrovės gaunamos pajamos turėtų padengti būtinąsias sąnaudas. Remiantis Bendrovės finansiniais rodikliais, galima teigti, kad šiuo metu ji nesusiduria su dideliais sunkumais.

Savivaldybės kontrolierė

Žaneta Eriksonienė

Vyriausioji patarėja

Stasė Čeponienė

¹⁴⁷ Rentabilumas - pelno dalis, tenkanti vienam patirtų sąnaudų eurui.

¹⁴⁸ Grynasis pelningumas – tai įmonės veiklos finansinis rezultatas, vienas iš svarbiausių dydžių įmonės savininkams.

¹⁴⁹ Turto grąža (turto pelningumas) parodo kiek įmonė uždirba pelno lyginant su jos turtu. Normali turto grąža sudaro 8%-14%.

¹⁵⁰ Nuosavo kapitalo pelningumo rodiklis (ROE) yra populiarus ir kartu lengvai suprantamas, bei paskaičiuojamas rodiklis, kuris parodo kiek efektyviai panaudojamas nuosavas įmonės kapitalas (įmonės savininkų investuoti pinigai ir turtas), t. y. kiek kiekvienam įmonės nuosavo kapitalo eurui tenka grynojo pelno.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonės ir veiksmai rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas darbuotojas
1.	Siekiant Bendrovės veiklos veiksmingumo, rezultatyvumo, kontrolės ir skaidrumo, rengti veiklos strategijos įgyvendinimo metines ataskaitas teikti jas Vykdomajai institucijai (1.3. poskyris).	Rengti strategijos įgyvendinimo ataskaitas	2026-03-31	Direktorius
2.	Siekiant užtikrinti aiškią Bendrovės organizacinę struktūrą patikslinti nustatytą valdymo struktūrą peržiūrėti ir patikslinti pareigybių nuostatus (2.1. poskyris).	Patikslinti valdymo struktūrą pagal faktą ir atnaujinti pareigybes	2026-03-31	Personalo administratorė
3.	Spręsti klausimą dėl neteisingai paskaičiuotų darbo užmokesčio, kompensacijos už nepanaudotas atostogas ir išeitinės išmokos perskaičiavimo ir išmokėjimo (2.2. poskyris).	Perskaičiuoti darbo užmokestį, kompensacijas už nepanaudotas atostogas bei išeitinę kompensaciją ir sumokėti skirtumus	2025-09-30	Buhalterė
4.	Darbo sutartis rengti vadovaujantis Darbo kodekso nuostatomis, laiku atlikti darbo sutarties pakeitimus (2.2. poskyris).	Darbo sutartys bus rengiamos vadovaujantis Darbo kodekso nuostatomis, metiniai tikslai nustatomi metams ir jų vertinimas atliekamas už nustatytą laikotarpį	2026-03-31	Direktorius/Vyr. finansininkas
5.	Vadovaujantis Darbo kodekso nuostatomis, patikslinti Bendrovės darbo apmokėjimo sistemą (2.3. poskyris).	Atnaujinti darbo apmokėjimo sistemą ir jos laikytis	2026-03-31	Direktorius/Vyr. finansininkas
6.	Siekiant efektyvesnės Bendrovės veiklos, spręsti klausimą dėl Bendrovės nereguliuojamos veiklos teikiamų papildomų paslaugų reikalingumo ir jų kainų perskaičiavimo (2.12. poskyris).	Išsigryninti reikalingiausias papildomos veiklos paslaugas, atnaujinti jų įkainius, nereikalingas panaikinti	2026-03-31	Direktorius/Vyr. finansininkas
7.	Viešųjų pirkimų procedūras vykdyti teisės aktų nustatyta tvarka (2.13. poskyris).	Vykdant viešuosius pirkimus atsižvelgti į teisės aktus	Nuolat	Viešųjų pirkimų specialistė
8.	Siekiant aiškos ir teisingos Bendrovės finansinės apskaitos, Bendrovės vidiniuose teisės aktuose nustatyti vienodas Ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvus, ir juos taikyti apskaitoje. Ištaisyti turto apskaitoje nustatytas neatitiktis (3.1. ir 3.2. poskyriai).	Atnaujinti Bendrovės apskaitos politiką ir ištaisyti neteisingai taikomus nusidėvėjimo normatyvus	2026-03-31	Vyr. finansininkas
9.	Inicijuoti turto nuomos sutarčių įregistravimą NT Registrų centre, spręsti klausimą dėl sutarties sudarymo (3.3. poskyris).	Teikti prašymą dėl turto perdavimo Bendrovės nuosavybei, gavus nuosavybę pradėti	2026-12-31	Direktorius

		apmokestinti ir gauti nuomos pajamas		
10.	Siekiant užtikrinti, kad visi turto ir įsipareigojimų sąskaitų likučiai būtų pagrindžiami inventORIZACIJOS duomenimis, Bendrovėje tinkamai, visa apimtimi atlikti metinę turto inventORIZACIJĄ (3.6. poskyris).	Metinę inventORIZACIJĄ atlikti papildant audito rekomendacijomis	2026-03-31	Vyr. finansininkas
11.	Siekiant įgyvendinti teisės aktų reikalavimus bei užtikrinti pelningą Bendrovės veiklą, suderinti su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijas (4.1. poskyris).	Suderinti atliktas investicijas laiku	2026-12-31	Vyr. finansininkas

Plano sudarymo paaiškinimas:

1–2 lentelės stulpelius užpildo Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotojai, atlikę auditą;

3–5 lentelės stulpelius užpildo subjekto, kuriam pateikta rekomendacija, atsakingas atstovas.

Kontrolės ir audito tarnybos 2025 m. liepos 11 d. rašte Nr. K4-59 „Dėl nustatytų neatitikčių“ Bendrovei pateiktos rekomendacijos.

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonės ir veiksmai rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas darbuotojas
1.	Prašymus dėl sprendimų priėmimo, susijusių su Bendrovės direktoriaus darbu (komandiruočių, darbo užmokesčio, išmokų ir kt.), teikti asmenims pagal priskirtą kompetenciją	Vadovaujantis Biržų rajono savivaldybės mero 2025 m. birželio 9 d. potvarkiu Nr. M-9 patvirtintu Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų atostogų, papildomų poilsio dienų suteikimo ir siuntimo į komandiruotes tvarkos aprašo nuostatomis	Nuolat	Personalo administratorė
2.	Nusišalinti nuo sprendimų rengimo, svarstymo, sprendimų priėmimo arba kitų tarnybinių pareigų atlikimo, jeigu atliekamos tarnybinės pareigos yra susijusios su privačiais interesais	Vadovautis Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatomis. Paskirti kitus atsakingus asmenis dėl sprendimų priėmimo, kad nebūtų supainioti vieši ir privatūs interesai.	Nuolat	Direktorius
3.	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą vykdyti laikantis Savivaldybės plėtros plano tikslų.	Plėtros (naujų tinklų statybos) projektai bus derinami su Biržų rajono savivaldybės plėtros planu.	2026-12-31	Direktorius
4.	Nustatyti tvarką, kuri reglamentuotų atskirų vartotojų naujų vandentiekio ir nuotekų tinklų statybos tvarką, pagal techniniu ir ekonominiu požiūriu svarstytinų naujų vandentiekio ir nuotekų tinklų statybos atrankos, rengimo, vertinimo, išlaidų ir pan. kriterijus.	Patikslinti Bendrovės direktoriaus 2025 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-44 „Atskirų naujų vandentiekio įvadų ir (arba) nuotekų išvadų statybos Biržų mieste ir/ar Biržų rajone iki fizinių asmenų nuosavybės teise valdomų žemės sklypų ribos tvarkos aprašas parengtas prašymų dėl tinklų pastatymo iki sklypo ribos nagrinėjimo tvarkos aprašą“,	2026-03-31	Vandentvarkos inžinierė

		kuriame bus nustatyta prašymų priėmimo ir nagrinėjimo tvarka bei kriterijai sudarant laukiančiųjų sąrašus/darbų eiliškumą. Planuojama tvarką pasiviešinti internetinėje svetainėje su laukiančiųjų prašymų sąrašais ¹⁵¹ .		
5.	Užtikrinti vandentiekio ir nuotekų tinklų statybos dokumentų parengimo ir suderinamumo kontrolę, laikantis teisės aktų reikalavimų	Vadovaujantis patikslinto Bendrovės direktoriaus 2025 m. liepos 11 d. Nr. V-44 tvarkos apraše nustatytais reikalavimais ir procedūromis (4 rekomendacijos eilutėje), nustatyti vandentiekio ir nuotekų tinklų statybos dokumentų rengimo, suderinamumo kontrolę	2026-03-31	Vandentvarkos darbų vadovas
6.	Patikslinti Bendrovės apskaitos politiką	Vadovaujantis teisės aktais atnaujinti ir Direktorius įsakymu patvirtinti Bendrovės apskaitos politiką, kuri atitiktų Bendrovės veiklos finansinę apskaitą	2026-03-31	Vyr. finansininkas
7.	Parengti nereguliuojamai veiklai sunaudotų medžiagų kainų nustatymo tvarką	Direktorius įsakymu nustatyti visiems vienodą ir aiškią sunaudotų ir parduodamų medžiagų nustatymo metodiką	2025-12-31	Vyr. finansininkas
8.	Užtikrinti apskaitos dokumentų (medžiagų nurašymo aktų, transporto kelionės lapų, PVM sąskaitų faktūrų) rengimo kontrolę, paskiriant atsakingus asmenis	Direktorius įsakymu nustatyti apskaitos rengimo kontrolę paskiriant atsakingus asmenis visus supažindinant pasirašytinai	2026-03-31	Vyr. finansininkas

Kontrolės ir audito tarnybos 2025 m. rugsėjo 3 d. rašte Nr. K4-68 „Dėl nustatytų neatitikčių audito metu“ Biržų rajono savivaldybės merui ir Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriui pateiktos rekomendacijos.

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonės ir veiksmai rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas darbuotojas
1.	Siekiant skaidrumo ir atskaitingumo, Savivaldybės strateginio veiklos plano įgyvendinimo ataskaitose teikti informaciją apie Bendrovės nustatytų rodiklių įgyvendinimą	Savivaldybės strateginio veiklos plano įgyvendinimo ataskaitose teikti informaciją apie uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ (toliau – Bendrovės) nustatytų rodiklių įgyvendinimą	Kiekvienais metais iki balandžio 30 d.	Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius

¹⁵¹ Audito metu parengtas Uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ direktoriaus 2025 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-44 patvirtintas „Atskirų naujų vandentiekio įvadų ir (arba) nuotekų išvadų statybos Biržų mieste ir/ar Biržų rajone iki fizinių asmenų nuosavybės teise valdomų žemės sklypų ribos tvarkos aprašas“.

2.	Siekiant efektyvesnės Bendrovės veiklos, parengti ir pateikti Bendrovei lūkesčių raštą vadovaujantis Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei turinio reikalavimų ir rengimo tvarkos aprašo nuostatomis	2021-10-11 Bendrovei pateiktas lūkesčių raštas galioja iki 2025 m. spalio 10 d. Nuo 2023-06-24 LR Vyriausybės 2007-06-06 nutarimą Nr. 567 „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse ir savivaldybių valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ išdėsčius naują redakciją, savivaldybėms rekomenduota rengiant lūkesčių raštus mutatis mutandis vadovautis Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei turinio reikalavimų ir rengimo tvarkos aprašo nuostatomis, tačiau šiame teisės akte nėra nustatyta prievolė savivaldybėms pakeisti/atnaujinti pateiktus lūkesčių raštus, kurie parengti pagal tuo metu galiojusius teisės aktus. Naują lūkesčių raštą Bendrovei planuojama parengti ir pateikti 2025 m. spalio mėn. Rengiant naują lūkesčių raštą Bendrovei, vadovautis Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei turinio reikalavimų ir rengimo	2025-10-10	Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
----	--	---	------------	--

		tvarkos aprašo nuostatomis.		
3.	Vadovaujantis teisės aktais, patikslinti Biržų rajono savivaldybės kontroliuojamų uždarytų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų vertinimo tvarkos aprašą	Patikslinti Biržų rajono savivaldybės kontroliuojamų uždarytų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų vertinimo tvarkos aprašą	2025-12-31	Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
4.	Siekiant užtikrinti sklandžią Savivaldybės valdomos įmonės veiklą, kontrolę ir šių jos veiklos skaidrumą, kaip savivaldybės vykdomoji institucija, tvirtinti Bendrovės strateginius planus ir vykdyti jų įgyvendinimo priežiūrą	Patvirtinti Bendrovės strateginį planą Vykdyti patvirtinto Bendrovės strateginio plano įgyvendinimo priežiūrą (reikalauti rodiklių įgyvendinimo ataskaitos)	2025-12-31 Kiekvienais metais iki balandžio 30 d.	Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
5.	Spręsti buvusio Bendrovės vadovo atsakomybės klausimą dėl nustatytų neatitikčių, vykdant vandentiekio ir nuotekų tinklų Kvietkeliuose ir Rinkuškiuose projektų įgyvendinimą, vidaus kontrolės priemonių trūkumo bei neteisėtai priimtų sprendimų	Apsvarstyti ir priimti sprendimą dėl buvusio Bendrovės vadovo atsakomybės	2025-10-31	Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
6.	Siekiant sumažinti gyventojų skolas Bendrovei, spręsti klausimą dėl Biržų rajono savivaldybėje tvarkos aprašo 11 p. nustatytos nuostatos „Kai įsiskolinimas už komunalines paslaugas ir (ar) būsto nuomą yra lygus ar viršija 0,5 valstybės remiamų pajamų dydžio sumą, iki 20 procentų mokamos socialinės paramos sumos gali būti pervedama tiesiogiai į būsto nuomos paslaugas, energiją, geriamąjį bei karštą vandenį ir kitas paslaugas teikiančių įmonių atsiskaitomąsias sąskaitas“ taikymo	Rekomenduoti seniūnijų Piniginės socialinės paramos teikimo komisijoms spręsti asmenų, už skolingų už komunalines paslaugas, socialinių išmokų teikimą nepinigine forma, pervedant tiesiogiai į būsto nuomos paslaugas, energiją, geriamąjį bei karštą vandenį ir kitas paslaugas teikiančių įmonių atsiskaitomąsias sąskaitas. Surinkti informaciją apie seniūnijų Piniginės socialinės paramos teikimo komisijos sprendimus, taikant socialinių išmokų teikimą nepinigine forma, pervedant už komunalines paslaugas.	2026-03-31	Socialinės paramos skyrius

Santrumpos ir sąvokos

AB – Akcinė bendrovė

APB – Advokatų profesinė bendrija

Bendrovė – UAB „Biržų vandenys“

FIFO - „Pirmas įeina, pirmas išeina“ (angl. First In, First Out), yra atsargų valdymo būdas.

LR – Lietuvos Respublika

NTR – Nekilnojamojo turto registras.

PĮ – Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymas

PVM – Pridėtinės vertės mokestis

REGIA - Informacijos mainų platforma Registrų centro sukurtas atvirųjų duomenų, sprendimų ir viešųjų paslaugų žemėlapis

Savivaldybės administracija – Biržų rajono savivaldybės administracija.

TAAIS – Tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų standartai.

TIIS - Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinės sistema

UAB – Uždaroji akcinė bendrovė

VAS – Verslo apskaitos standartas

VERT – Valstybinės energetikos reguliavimo taryba

VĮ – Valstybės įmonė

UAB „Biržų vandenys“
veiklos audito ataskaitos
2 priedas

Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai

Audito ataskaitos skyrių ir poskyrių pavadinimai	Audito kriterijai	Procedūros ir metodai
1. Savivaldybės sukurta kontroliuojamos įmonės valdysenos politika neužtikrina jos atskaitingumo	Bendrovė vykdo veiklą turėdama licenciją. Informacija apie Bendrovės nustatytų rodiklių įgyvendinimą Savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano 2024 m. įgyvendinimo ataskaitoje. Pateiktas Bendrovei lūkesčių raštas, kuris atitinka teisės aktų reikalavimus. Patvirtintas Bendrovės 2024–2028 m. strateginis planas ir 2024 m. veiklos strategijos įgyvendinimo metinė ataskaita ir atitinka Biržų rajono savivaldybės kontroliuojamų uždarųjų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų vertinimo tvarkos aprašą.	<u>Dokumentų peržiūra:</u> LR Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, 2006-07-13 Nr. X-764 (su vėlesniais pakeitimais), 4 str. 1–7 p. LR Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo, 2014-06-12 Nr. XII-939, 3 str. savivaldybės buvo įpareigosios iki 2015 m. gruodžio 31 d. paskirti viešuosius geriamojo vandens tiekėjus, nuotekų tvarkytojus. Savivaldybės taryba 2015 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T-213 įstatymo nuostatą įvykdė. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija 2015 m. birželio 18 d. nutarimas Nr. O3-364 „Dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijos uždarajai akcinei bendrovei „Biržų vandenys“ išdavimo“ (su 2022 m. lapkričio 24 d. Nr. O3E-1613 pakeitimu). Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 1 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (su pakeitimais). Biržų rajono savivaldybės tarybos 2025 m. balandžio 25 d. sprendimas Nr. T-126 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano 2024 m. įgyvendinimo ataskaitos patvirtinimo“. LR Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 567 „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse ir savivaldybių valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija 2023 m. birželio 21 d. Nr. 487). Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. spalio 11 d. įsakymas Nr. A-738 „Dėl Biržų rajono savivaldybės lūkesčių rašto uždarajai akcinei bendrovei „Biržų vandenys“ pateikimo“. LR Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 567 „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse ir savivaldybių valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija 2023 m. birželio 21 d. Nr. 487). Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. gegužės 18 d. įsakymas Nr. 4-721 „Dėl Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei turinio reikalavimų ir rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Biržų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugsėjo 27 d. sprendimas Nr. T-204 „Dėl Biržų rajono savivaldybės kontroliuojamų uždarųjų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. <u>Pokalbiai:</u> su Savivaldybės administracijos ir Bendrovės darbuotojais.
2. Sukurta darbo organizavimo ir vidaus kontrolės sistema nepakankama dėl rezultatyvios, ir skaidrios veiklos	Bendrovėje užimtos visos pareigybės, atitinka nustatytoje valdymo struktūroje ir pareigybių sąrašė, nustatytas pavaldumas. Darbo užmokesčio, priedų, premijų apskaičiavimo pagrindimas, atleidžiant darbuotojus teisinio reglamentavimo laikymasis, kompensacijų už nepanaudotas atostogas ir išeitinių išmokų teisingas paskaičiavimas. Biržų r. savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio	<u>Dokumentų peržiūra:</u> LR Darbo kodeksas. LR Vyriausybės 2023 m. birželio 28 d. nutarimas Nr. 516 „Dėl 2024 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“. LR Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“. LR Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas 2016 m. rugsėjo 14 d. Nr. XII-2603. Patvirtinta Biržų rajono savivaldybės mero 2023 m. balandžio 28 d. potvarkiu Nr. M-37 „Dėl Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašo“. Lietuvos Respublikos vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimas Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“, pakeitimas vyriausybės nutarimas 2023 m. rugsėjo 20 d. nutarimas Nr. 743. Biržų rajono savivaldybės mero 2025 m. birželio 25 d. potvarkis Nr. M-390 „Dėl Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Lietuvos Respublikos vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimas Nr. 1341 „Dėl

	nustatymo tvarkos atitikimas galiojančių teisės aktų reikalavimams. Bendrovės vadovui mėnesinės algos pastoviosios dalies ir kintamosios dalies nustatymo teisėtumas. Bendrovės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos kūrimas ir/ar plėtra Plėtros plane nustatytose prioritetinėse teritorijose įgyvendinimas ir vykdymas. Vandentiekio ir nuotekų tinklų Kvietkeliuose ir Rinkuškiuose projekto įgyvendinimas laikantis teisinio reglamentavimo. Vartotojų skaičius, kurie neturi geriamojo vandens apskaitos prietaisų ir vartotojų (skolininkų), kurie delsia atsiskaityti už paslaugas, mažėjimas. Biržų rajono savivaldybės teritorijos vidutinio suvartojamo geriamojo vandens kiekio (m3) vienam gyventojui rodiklio apskaičiavimo pagrįstumas. Bendrovės nereguliuojamos veiklos teikiamų paslaugų kainų nustatymas, viešinimas. Teisinio reglamentavimo laikymasis vykdant Bendrovėje Viešuosius pirkimus. Bendrovės sukaupto nuotekų dumblo komposto realizavimas.	valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ aktuali redakcija, Vyriausybės 2023 m. rugsėjo 20 d. nutarimas Nr. 743 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimo Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ pakeitimo. Biržų rajono savivaldybės mero 2025 m. birželio 9 d. potvarkis Nr. M-9 „Dėl Biržų rajono savivaldybės valdomų įmonių vadovų atostogų, papildomų poilsio dienų suteikimo ir siuntimo į komandiruotes tvarkos aprašo patvirtinimo“. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. D1-629 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklių patvirtinimo“. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. birželio 23 d. įsakymas Nr. D1-500 „Dėl Naujų abonentų ir vartotojų prijungimo prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros reikalavimų patvirtinimo“. LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (2006 m. liepos 13 d. Nr. X-764), 26 str. 2 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. gruodžio 27 d. sprendimas Nr. T-284 „Dėl kompensacijų pastatų savininkams už prisijungimą prie geriamojo vandens tiekimo ir / arba nuotekų tvarkymo infrastruktūros, kurią eksploatuoja viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, dydžio nustatymo ir kompensacijų pastatų savininkams (fiziniais asmenimis) už prisijungimą prie geriamojo vandens tiekimo ir / arba nuotekų tvarkymo infrastruktūros, kurią eksploatuoja viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija 2025-04-25 sprendimu Nr. T-127). Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 21 d. sprendimas Nr. T-57 „Dėl kompensacijų pastatų savininkams už įsirengtą individualų nuotekų valymo įrenginį arba nuotekų iššėmimo rezervuarą skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija 2025-04-25 Nr. T-136). Biržų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. rugpjūčio 26 d. sprendimas Nr. T-211 „Dėl Biržų rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano keitimo patvirtinimo“ ir Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 2 d. sprendimas Nr. T-2 „Dėl Biržų rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano keitimo koregavimo patvirtinimo“. Biržų rajono savivaldybės tarybos 2006 m. gegužės 29 d. sprendimas Nr. T-88 „Dėl Biržų ir Rinkuškių aglomeracijos nuotekų ir vandentiekio tinklų specialiojo plano patvirtinimo“. Biržų rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano keitimo koregavimas (II), patvirtintas Biržų rajono savivaldybės tarybos 2025 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T-130. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymas Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“ patvirtinimo“ (2024 m. birželio 14 d. Nr. D1-197 redakcija). Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018 m. kovo 19 d. įsakymas Nr. 1K-117 „Dėl 9-ojo verslo apskaitos standarto „atsargos“ patvirtinimo“. 2023 m. gruodžio 28 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimas T-378 „Dėl socialinių išmokų teikimo asmenims, patiriantiems socialinę riziką, Biržų rajono savivaldybėje tvarkos aprašo pakeitimo“. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. gruodžio 6 d. nutarimas Nr. 946 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 5 d. nutarimo Nr. 1206 „Dėl socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių dydžių patvirtinimo“ pakeitimo“. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 5 d. nutarimas Nr. 1206 „Dėl socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių dydžių patvirtinimo“. Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas (2017 m. gegužės 2 d. Nr. XIII-328). LR Aplinkos ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. 349 „Dėl nuotekų dumblo tvarkymo ir panaudojimo reikalavimų patvirtinimo“ (aktuali redakcija). Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-367 „Dėl Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir atskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“. Bendrovės visuotiniai akcininkų susirinkimo protokolai, viešųjų pirkimų komisijos protokolai. Bendrovės direktoriaus įsakymai. <u>Dokumentų analizė:</u> Bendrovės atleistų darbuotojų kompensaciją už nepanaudotas atostogas ir išeitinių išmokų paskaičiavimus. Atrinktų darbuotojų darbo užmokesčio ir priedų bei premijų paskaičiavimai ir patikrinti audituojamu laikotarpiu. Nagrinėjome Darbo sutartis, vandentiekio ir nuotekų tinklų Kvietkeliuose ir Rinkuškiuose projektus, Bendrovės išduotas prisijungimo sąlygas, Bendrovės internetiniame tinklapyje pateiktą informaciją, viešųjų pirkimų dokumentus, Bendrovės sudarytas paslaugų pirkimo sutartis. Palyginome nutiestų inžinerinių tinklų 1 m kainą. <u>Apklausa:</u> pateikėme Bendrovei klausimynus. <u>Pokalbiai:</u> su Bendrovės ir Savivaldybės administracijos darbuotojais.
--	---	--

3. Bendrovės turto valdymas ir apskaita turi trūkumų	Turtas valdomas ir įregistruotas vadovaujantis teisės aktais. Bendrovės turto apskaitoje skaičiuotas ilgalaikio turto nusidėvėjimas sutampa su nusidėvėjimo normatyvais, kurie nustatyti VERT sąvade, bei Bendrovės apskaitos politikoje. Turto nuomos sutartys sudarytos ir įregistruotos, nuomos kainos nustatytos. Inventorizacijos atlikimas užtikrinant finansinių ataskaitų duomenų teisingumą, vadovaujantis teisės aktais.	<u>Dokumentų peržiūra:</u> LR Nekilnojamojo turto registro įstatymas 1996 m. rugsėjo 24 d. Nr. I-1539. Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos nutarimas 12-asis verslo apskaitos standartas „Ilgalaikis materialusis turtas“. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimas Nr. O3E-459 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo taisyklių ir susijusių reikalavimų sąvado patvirtinimo“. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 15 d. nutarimas Nr. 630 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“. Tarybos sprendimai. Bendrovės apskaitos politika. Bendrovės direktoriaus įsakymai. <u>Dokumentų analizė:</u> Nagrinėjome bendrovės nuomos, patikėjimo ir eksploataavimo sutartis. Nagrinėjome informacines sistemas: nuoroda į internetinį puslapį https://www.planuojustatau.lt/lt/TIIS-zemelapis ir https://www.regia.lt/lt/zemelapis/ <u>Pokalbiai:</u> su Bendrovės darbuotojais.
4. Bendrovės veiklos 2024 m. ir 2025 m. I ketv. rezultatas neigiamas	Bendrovė dirba pelningai. Bendrovės sugeba įvykdyti savo įsipareigojimus per audituojamą laikotarpį.	<u>Dokumentų peržiūra:</u> Valstybinės energetikos reguliavimo tarnybos 2024 m. birželio 13 d. nutarimas Nr. O3E-834 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų nustatymo“. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2019 m. balandžio 1 d. nutarimas Nr. O3E-93 „Dėl Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje energetikos reguliavimo taryboje tvarkos aprašo patvirtinimo“. Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, 2006 m. liepos 13 d. Nr. X-764. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2021 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr. O3E-1799 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ 2020–2023 metų investicijų“. UAB ILTE 2024 m. spalio mėn. raštas „Dėl projekto Nr. 05.3.2.-VIPA-T-024-03-0008 grąžinamosios subsidijos grąžinamų lėšų grafiko tvirtinimo“. Bendrovės finansines ataskaitas, aiškinamieji raštai; Kiti dokumentai ir teisės aktai. <u>Dokumentų analizė:</u> Bendrovės finansines ataskaitas. <u>Palyginamoji analizė/skaičiavimas</u> Pelno (nuostolių) ataskaitų duomenys audituojamų laikotarpiu.

Bendrovės darbuotojų pareigybės

Eil. Nr.	Pareigybės pavadinimas	Pavaldumas (tiesioginis)		Atitinka Taip/Ne	Patvirtintas etatas	Užimta pareigybė (etatas) 2024-01-01	Užimta pareigybė (etatas) 2025-03-31
		Pareiginiuose nuostatuose	Valdymo struktūroje (patvirtinta 2025-02-11)				
1	Direktorius	Visuotiniam akcininkų susirinkimui	Visuotiniam akcininkų susirinkimui	Taip	1	1	1
2	Personalo administratorius	Bendrovės direktoriui	Bendrovės direktoriui	Taip	1	1	1
3	Vyr. finansininkas	Nenustatyta	Bendrovės direktoriui	Ne	1	1	1
4	Buhalteris	Vyr. Finansininkui	Vyr. Finansininkui	Taip	1	1	1
5	Apskaitininkas	Vyr. Finansininkui	Vyr. Finansininkui	Taip	0,5	0,5	-
6	Klientų aptarnavimo skyriaus vadovas	Vyr. Finansininkui	Bendrovės direktoriui	Ne	1	1	1
7	Klientų aptarnavimo skyriaus vadovo pavaduotojas	Klientų aptarnavimo skyriaus vadovui	Klientų aptarnavimo skyriaus vadovui	Taip	1	1	1
8	Klientų aptarnavimo skyriaus specialistas	Klientų aptarnavimo skyriaus vadovui	Klientų aptarnavimo skyriaus vadovui	Taip	1	1	1
9	Teisininkas-viešųjų pirkimų specialistas*	Bendrovės direktoriui	Bendrovės direktoriui	Taip	1	1	-
10	Viešųjų pirkimų specialistas	Teisininkui-viešųjų pirkimų specialistui	Bendrovės direktoriui	Ne	1	1	1
11	Projektų vadovas	Bendrovės direktoriui	Infrastruktūros plėtros skyriaus vadovui	Ne	1	-	0,5
12	Projektų koordinatorius**	Bendrovės direktoriui	Infrastruktūros plėtros skyriaus vadovui	Ne	1	1	1
13	Vandentvarkos inžinierius	Bendrovės direktoriui	Infrastruktūros plėtros skyriaus vadovui	Ne	1	1	1
14	Vyriausiasis inžinierius	Bendrovės direktoriui	Bendrovės direktoriui	Taip	1	1	1
15	Inžinierius gamybai	Bendrovės direktoriui	Vyriausiajam inžinierius	Ne	1	1	1
16	Technologas	Vyriausiajam inžinierius	Vyriausiajam inžinieriui	Taip	1	1	1
17	Valytoja	Padalinio vadovui	Personalo administratoriui	Taip	1	1	1
18	Apskaitos kontrolierius	Klientų aptarnavimo skyriaus vadovui	Klientų aptarnavimo skyriaus vadovui	Taip	2	2	2
19	Vandentvarkos meistras	Inžinieriui gamybai	Inžinieriui gamybai	Taip	3	3	3
20	Energetikas****	Vyriausiajam inžinieriui	Vyriausiajam inžinieriui	Taip	1	1	1

21	EJA elektromonteris	Energetikui	Energetikui	Taip	1	1	1
22	Vyresnysis šaltkalvis-vamzdynų montuotojas	Padalinio vadovui	Inžinieriui gamybai (padalinio vadovas)	Taip	1	1	1
23	Šaltkalvis-vamzdynų montuotojas	Padalinio vadovui	Inžinieriui gamybai (padalinio vadovas)	Taip	4	4	5
24	Šaltkalvis-remontininkas	Inžinieriui gamybai	Inžinieriui gamybai	Taip	2	2	2
25	Vairuotojas	Inžinieriui gamybai	Inžinieriui gamybai	Taip	1	1	1
26	Mechanizatorius	Technologui	Technologui	Taip	2	2	2
27	Valymo įrenginių operatorius	Technologui	Technologui	Taip	4	4	4
28	Plataus profilio mechanizatorius	Padalinio vadovui	Inžinieriui gamybai (padalinio vadovas)	Taip	1	1	1
29	Traktorininkas-šaltkalvis	Vandentvarkos darbų vadovui	Vandentvarkos darbų vadovui	Taip	1	1	1
30	Vairuotojas-šaltkalvis	Vandentvarkos darbų vadovui	Vandentvarkos darbų vadovui	Taip	1	1	1
31	Vandentvarkos darbų vadovas	Bendrovės direktoriui	Infrastruktūros plėtros skyriaus vadovui	Ne	-	1	1
32	Infrastruktūros plėtros skyriaus vadovas***	Bendrovės direktoriui	Bendrovės direktoriui	Taip	-	-	0,5
Iš viso					40,5	40,5	41,0

* Nuo 2024 m. kovo 4 d. pareigybė panaikinta.

** Pareigybė užimta nuo 2024 m. rugpjūčio 26 d. (darbuotojas gimdymo atostogose), nuo 2025-03-17 iki 2025-04-15 (darbuotojas grįžo į darbą, ir nuo 2025-04-16 išėjo vaiko priežiūros atostogose).

***Nuo 2024 m. rugpjūčio 22 d. pareigybė įsteigta.

****Nuo 2023 m. liepos 3 d. pareigybė įsteigta.

UAB „Biržų vandenys“
veiklos audito ataskaitos
4 priedas

Bendrovės nustatytų bazinių kainų skirtumai

Eil. Nr.	Paslaugos pavadinimas	Bazinė kaina Eur iki 2024-07-31 be PVM	Bazinė kaina Eur nuo 2024-08-01 be PVM	Skirtumas
1.	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos vartotojams, perkantiems paslaugas bute, Eur/m ³	4,35	3,8	-0,55
1.1.	Geriamojo vandens tiekimo	1,58	1,33	-0,25
1.2.	Nuotekų tvarkymo:	2,77	2,47	-0,3
1.2.1.	nuotekų surinkimo	1,21	1,22	0,01
1.2.2.	nuotekų valymo	1,3	0,98	-0,32
1.2.3.	nuotekų dumblo tvarkymo	0,26	0,27	0,01
2.	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos vartotojams, perkantiems individualių gyvenamųjų namų ar kitų patalpų, skirtų asmeninėms, šeimos ar namų reikmėms, įvaduose, Eur/m ³ :	4,28	3,73	-0,55
2.1.	Geriamojo vandens tiekimo	1,55	1,3	-0,25
2.2.	Nuotekų tvarkymo:	2,73	2,43	-0,3
2.2.1.	nuotekų surinkimo	1,21	1,22	0,01
2.2.2.	nuotekų valymo	1,27	0,95	-0,32
2.2.3.	nuotekų dumblo tvarkymo	0,25	0,26	0,01
3.	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos abonentams, perkantiems geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas buities ir komerciniams poreikiams bei perkantiems geriamąjį vandenį, skirtą karštam vandeniui ruošti ir tiekiamą abonentams, Eur/m ³ :	4,38	3,83	-0,55
3.1.	Geriamojo vandens tiekimo	1,66	1,41	-0,25
3.2.	Nuotekų tvarkymo:	2,72	2,42	-0,3
3.2.1.	nuotekų surinkimo	1,2	1,21	0,01
3.2.2.	nuotekų valymo	1,27	0,95	-0,32
3.2.3.	nuotekų dumblo tvarkymo	0,25	0,26	0,01
4.	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos abonentams, perkantiems geriamąjį vandenį, skirtą patalpoms šildyti ir tiekiamą vartotojams ir abonentams bei geriamąjį vandenį, skirtą karštam vandeniui ruošti ir tiekiamą vartotojams, ir vartotojų kategorijai, perkančiai paslaugas daugiabučių gyvenamųjų namų įvade, Eur/m ³ :	4,27	3,72	-0,55
4.1.	Geriamojo vandens tiekimo	1,55	1,3	-0,25
4.2.	Nuotekų tvarkymo:	2,72	2,42	-0,3
4.2.1.	nuotekų surinkimo	1,2	1,21	0,01
4.2.2.	nuotekų valymo	1,27	0,95	-0,32
4.2.3.	nuotekų dumblo tvarkymo	0,25	0,26	0,01
5.	Paviršinių nuotekų tvarkymo, Eur/m ³	0,08	0,08	0

6.	Nuotekų valymo kainą abonentams už kiekvieną 100 mg/l virš bazinės taršos BDS7 koncentracijos padidėjimą, Eur/m3	0,059	0,059	0
7.	Nuotekų valymo kainą abonentams už kiekvieną 100 mg/l virš bazinės taršos skendinčių medžiagų (SM) koncentracijos padidėjimą, Eur/m3	0,028	0,028	0
8.	Nuotekų valymo kainą abonentams už kiekvieną 10 mg/l virš bazinės taršos azoto (N) koncentracijos padidėjimą, Eur/m3	0,005	0,005	0
9.	Nuotekų valymo kainą abonentams už kiekvieną 1 mg/l virš bazinės taršos fosforo (P) koncentracijos padidėjimą, Eur/m3	0,0003	0,0003	0
10.	Apskaitos prietaisų priežiūros mokestis vartotojams, perkantiems geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas bute, Eur/butui per mėn.	0,64	0,64	0
11.	Apskaitos prietaisų priežiūros mokestis vartotojams, perkantiems geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas individualių gyvenamųjų namų ar kitų patalpų, skirtų asmeninėms, šeimos ar namų reikmėms, įvaduose, Eur/ apskaitos prietaisui per mėn.	0,51	0,51	0
12.	Apskaitos prietaisų priežiūros mokestis abonentams, perkantiems geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas, Eur/apskaitos prietaisui per mėn.	1,36	1,36	0
13.	Apskaitos prietaisų priežiūros mokestis vartotojams, atsiskaitantiems pagal suvartojimo normą, Eur/mėn.	0	0	0

UAB „Biržų vandenys“
veiklos audito ataskaitos
5 priedas

Bendrovės nustatyti skirtingi naudingo tarnavimo laiko normatyvai

Eil. Nr.	Ilgalaikio turto grupė	Bendrovės apskaitos politikoje nustatytas naudingo tarnavimo laikas, metais	Bendrovės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos reguliavimo apskaitos sistemos apraše ilgalaikio turto nusidėvėjimo skaičiavimo laikotarpis metais
I.	NEMATERIALUSIS TURTAS		
I.1.	standartinė programinė įranga	3	4
I.1.	spec. programinė įranga	-	4-15
I.1.	kitas nematerialus turtas	4	4-15
II.2	PASTATAI IR STATINIAI		
II.2.1.	Pastatai (administraciniai, gamybiniai-ūkiniai ir pan.)	15	50-70
II.2.2.	keliai, aikštelės, šaligatviai ir tvoros	-	27-30
II.2.3.	geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo vamzdynai	50 (vandens tinklų)	50
		59 (vandens tinklų, ketaus)	
		50 (nuotekų tinklų)	
		40 (nuotekų tinklų ketaus)	
II.2.4.	šilumos ir karšto vandens tiekimo vamzdynai	-	30
II.2.5.	saulės šviesos elektrinės	8 (Elektros perdavimo ir ryšių prietaisai)	20
II.2.6.	Kiti įrenginiai (siurbinių statiniai, vandentiekio įrenginiai, nusodintuvai, diukeriai, vandens rezervuarai, gelžbetoniniai metantankai, smėlio gaudytuvai, aerotankai, nusodintuvai, nuotekų valymo flotatoriai, dumblo aikštelės ir kt.)	8 (statiniai, gręžiniai ir kt.)	35
II.3.	MAŠINOS IR ĮRANGA		
	<i>Mašinos ir įrenginiai</i>	5	-
II.3.1.	vandens siurbiai, nuotekų ir dumblo siurbiai virš 5 kW, kita įranga (siurblių valdymo įranga, elektrotechninė įranga, stacionarios ir mobilios darbo bei hidrodinaminės mašinos, staklės, sklendės, grotelės, grėbliai, grandikliai, filtrai, centrifugos)	-	10
II.3.2.	nuotekų ir dumblo siurbiai iki 5 kW	-	5
II.4.	KITI ĮRENGINIAI, PRIETAISAI IR ĮRANKIAI		
II.4.1.	geriamojo vandens apskaitos prietaisai	2	Ne mažesnis už metrologinės patikros galiojimo metų skaičių
II.4.2.	atsiskaitomieji karšto vandens apskaitos prietaisai	-	Metrologinės patikros galiojimo metų skaičius
II.4.3.	šilumos (atsiskaitomieji ir neatsiskaitomieji)	-	7

	apskaitos prietaisai		
II.4.4.	kiti geriamojo vandens ir nuotekų apskaitos prietaisai (įrengti gręžiniuose, įrenginiuose ir t.t.)	-	6
II.4.5.	Kompiuteriai, kompiuteriniai tinklai ir jų įranga	3	4
II.4.6.	įrankiai (matavimo priemonės, elektriniai įrankiai ir prietaisai, gamybinis inventorių ir kt.)	-	6
	Baldai	6	<i>Nėra patvirtintų</i>
II.5.	TRANSPORTO PRIEMONĖS		
II.5.1.	lengvieji automobiliai	6 (ne senesni kaip 5 metų)	7
II.5.2.	kitos transporto priemonės (transportas dumbliui, vandeniui vežti, autobusai žmonėms vežti)		10
	<i>Kiti lengvieji automobiliai</i>	10	-
	<i>Krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai – ne senesni kaip 5 metų</i>	4	-
	<i>Kiti krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai</i>	10	-
	<i>Kitas, aukščiau neišvardintas materialusis turtas</i>	4	-

Šaltinis: Kontrolės ir audito tarnyba pagal Bendrovės pateiktus duomenis

UAB „Biržų vandenys“
veiklos audito ataskaitos
6 priedas

Bendrovės turto apskaitoje nustatytos neatitiktys

Eil. Nr.	Turto inventoris Nr.	Turto pavadinimas ir trumpa charakteristika	Turto pavadinimas NT Registrų centro duomenimis	Unikalus Nr. Registrų centro duomenimis	Bendrovės turto apskaitoje taikomas nusidėvėjimo normatyvas (metais)	Nustatytas nusidėvėjimo normatyvas Bendrovės apskaitos politikoje, pagal Ilgalaikio turto grupes (metais)	Bendrovės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos reguliavimo apskaitos sistemos apraše ilgalaikio turto nusidėvėjimo skaičiavimo laikotarpis (metais)
1.	1433	Vandentiekis (elektros skydinė- u.Nr.3698-4008-5021, artezinis gręžinys-u.Nr.3698-4008-8013, vandens bokštas-u.Nr.3698-4008-5010, vandentiekio tinklai Kupreliškio k. 6486,79m-u.Nr.4400-5871-4153	Pastatas - Elektros skydinė	3698-4008-5021	50	15	50-70
			Kiti inžineriniai statiniai - Kiemo statiniai (artezinis gręžinys)	3698-4008-8013		8	35
			Pastatas - Vandens bokštas	3698-4008-5010		15	50-70
			Vandentiekio tinklai (6486.79 m.)	4400-5871-4153		50	50
2.	1429	Vandentiekis (elektros skydinė-u.Nr.3698-3005-4022, du arteziniai gręžiniai-u.Nr.3698-3005-4030, vandens bokštas-u.Nr.3698-3005-4010, vandentiekio tinklai-7612,76 m; u.Nr.4400-5724-9946) Germaniško k.	Pastatas - Elektros skydinė	3698-3005-4022	50	15	50-70
			Kiti inžineriniai statiniai - Kiemo statiniai (gręžinys 2vnt.)	3698-3005-4030		8	35
			Pastatas - Vandens bokštas	3698-3005-4010		15	50-70
			Vandentiekio tinklai (7612,76 m.)	4400-5724-9946		50	50
3.	1430	Vandentiekis (ūkinis pastatas-u.Nr.3698-3005-3011, du arteziniai gręžiniai-u.Nr.3698-3005-	Pastatas - Ūkinis pastatas	3698-3005-3011	50	15	50-70
			Kiti inžineriniai statiniai - Kiemo	3698-3005-3022		8	35

		3022, vandens bokštas, vandentiekio tinklai-8430,59 m; u.Nr.4400-5746-8843) N. Radviliškio miestelis	statiniai (gręžinys 2vnt.)				
			Vandentiekio tinklai (8430,59 m.)	4400-5746-8843		50	50
4.	1431	Vandentiekis (artezinis gręžinys -u.Nr.3698-7006-7037; vandens bokštas u.Nr.3698-7006-7015; elektros skydinė-u.Nr.3698-7006-7026, vandentiekio tinklai) Juostaviečių k. Žiedo g. 1	Kiti inžineriniai statiniai - Kiemo statiniai (artezinis gręžinys)	3698-7006-7037	50	8	35
			Pastatas - Vandens bokštas	3698-7006-7015		15	50-70
			Pastatas - Elektros skydinė	3698-7006-7026		15	50-70
5.	1432	Vandentiekis (elektros skydinė-u.Nr.3698-9005-2026, artezinis gręžinys-u.Nr.3698-9005-2030, vandens bokštas-u.Nr.3698-9005-2012, vandentiekio tinklai Kučgalio k.6046,92 m-u.Nr.4400-5890-2975	Pastatas - Elektros skydinė	3698-9005-2026	50	15	50-70
			Kiti inžineriniai statiniai - Kiemo statiniai (Gręžinys)	3698-9005-2030		8	35
			Pastatas - Vandens bokštas	3698-9005-2012		15	50-70
			Vandentiekio tinklai (6046.92 m.)	4400-5890-2975		50	50
6.	1434	Vandentiekis I (artezinis gręžinys, kiemo aptvėrimas- u.Nr.3697-1007-7024, vandens bokštas- u.Nr.3697-1007-7013) Kvetkų k.	Kiti inžineriniai statiniai - Kiemo statiniai (Gręžinys, kiemo aptvėrimas)	3697-1007-7024	50	8	Kiti įrenginiai 35 Tvoros 27-30
			Pastatas - Vandens bokštas	3697-1007-7013		15	50-70
7.	1435	Vandentiekis II (artezinis gręžinys, tvora-u.Nr.3698-8005-9029, vandens bokštas-u.Nr.3698-8005-9018, vandentiekio tinklai 5021,77 m- u.Nr.4400-5920-6990) Kvetkų k.	Kiti inžineriniai statiniai - Kiemo statiniai (gręžinys, tvora)	3698-8005-9029	50	8	Kiti įrenginiai 35 Tvoros 27-30
			Pastatas - Vandens bokštas	3698-8005-9018		15	50-70
			Vandentiekio tinklai (5021,77 m.)	4400-5920-6990		50	50
8.	1436	Vandentiekis I (artezinis gręžinys, kiemo	Kiti inžineriniai statiniai - Kiemo	3698-6006-1038	50	8	Kiti įrenginiai 35 Tvoros 27-30

		aptvėrimas- u.Nr.3698-6006-1038, elektros skydinė- u.Nr.3698-6006-1027, vandens bokštas- u.Nr.3698-6006-1016, vandentiekio tinklai) Papilio miestelis, Vyšnių g. 2259,61m- u.Nr.4400-5801-6614	statiniai (Grėžinys, kiemo aptvėrimas)				
			Pastatas - Elektros skydinė	3698-6006-1027		15	50-70
			Pastatas - Vandens bokštas	3698-6006-1016		15	50-70
			Vandentiekio tinklai (2259.61 m.)	4400-5801-6614		50	50
9.	1437	"Vandentiekis II prie (artezinis grėžinys- u.Nr.3698-5007-9028, vandens bokštas- u.Nr.3698-5007-9019, vandentiekio tinklai) Papilio miestelis, Naujoji g. - 5464,79 m -u.Nr.4400-5873-0157"	Kiti inžineriniai statiniai - Kiemo statiniai (Grėžinys)	3698-5007-9028	50	8	35
			Pastatas - Vandens bokštas	3698-5007-9019		15	50-70
			Vandentiekio tinklai (5464.79 m.)	4400-5873-0157		50	50